ΙΔΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΜΕ ΑΡΙΣΤΕΡΟ Ή ΚΑΙ ΔΕΞΙΟ ΜΑΝΔΥΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Αριθμ. Φύλλου 147
ΜΑΡΤΙΟΣ 2015

1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Είναι οι άνθρωποι τόσο αφελείς, τόσο έτοιμοι και τόσο πρόθυμοι να υπακούσουν, ώστε ο κάθε πολιτικός να βρίσκει διαρκώς θύματα να εξαπατά με ψεύτικες ελπίδες;;;

1,5 ΕΥΡΩ

Είναι οι άνθρωποι τόσο αφελείς, τόσο έτοιμοι
και τόσο πρόθυμοι να υπακούσουν, ώστε
ο κάθε πολιτικός να βρίσκει διαρκώς θύματα
να εξαπατά
με ψεύτικες
ελπίδες;;;
€ 4.-

€ 4.-

«Είναι απίστευτο -αδιανόητο θα έλεγα- μέχρι που μπορούν να φτάσουν οι Έλληνες πολιτικοί για να διατηρήσουν το κόμμα τους στην εξουσία έστω και μία εβδομάδα παραπάνω: μπορούν να θυσιάσουν την πατρίδα τους ή και ανθρώπινες ζωές προκειμένου να κρατηθούν στην κυβέρνηση.» George Horton, πρόξενος των ΗΠΑ στη Σμύρνη, 1922

«Σύριζα και ας τρώγομεν πέτρες»

Ήταν κάτι που το γνώριζαν όλοι από την αρχή. Οι Δανειστές, οι αγορές, η εγχώρια νέα διακυβέρνηση και αντιπολίτευση, τα εγχώρια κυκλώματα, οι διεθνείς Οίκοι, Αλλά και όσοι διαδήλωσαν στο Σύνταγμα ζητώντας να διαγράψει η κυβέρνηση το χρέος, οι κομματικοί κομπάρσοι, όσοι ψήφισαν ή δεν ψήφισαν το σημερινό κυβερνών κόμμα το γνώριζαν ακόμα και αν δεν ήθελαν να το παραδεχτούν. Ότι το άνοστο road show του Βαρουφάκη με το «ασύνηθες» ντύσιμο και τις διάφορες τσιριμόνιες είχε ένα συγκεκριμένο ορίζοντα τέλους σε κάποιο άμεσο Eurogroup. Όπερ και συνέβη.

Έτσι, παρ' ότι η κυβέρνηση κάλεσε τον κόσμο να κατέβει και την κρίσιμη ημέρα του Eurogroup στο Σύνταγμα, για να την στηρίξει, δεν ανταποκρίθηκε κανείς με αποτέλεσμα να ακυρωθεί η προγραμματισμένη συγκέντρωση.

Πιθανότατα η νέα συγκυβέρνηση να ήθελε πράγματι να κάνει το «κομμάτι» της, μεθυσμένη από την εκλογική νίκη, σαν τον κόκκορα του Έλλιοτ «που νομίζει ότι ο ήλιος ανατέλει για να ακούσει το κικιρίκου του», δηλαδή να μην ήταν ακριβώς τμήμα της παράστασης ή αν ήταν, να το πίστεψαν ως αληθινό και οι ίδιοι. Τις πρώτες μέρες οι δηλώσεις, τα πολεμικά ανακοινωθέντα, τα «ουάου» και οι χάρτινες υποσχέσεις έδιναν και έπαιρναν. Ώσπου ήρθε το Τελεσίγραφο από την Ευρωπαϊκή Απολυταρχία. Η κυβέρνηση δήλωσε ότι δεν υποκύπτει σε τελεσίγραφα και... μετά από μερικές ώρες συμφώνησε. Δεν συμφώνησε απλώς, αλλά επισήμως δήλωσε «ότι πρέπει να πειστεί η Γερμανία», με την υποταγή της ελληνικής κυβέρνησης (εδώ τησε σχεδόν δύο χρόνια(!)- είναι γνωστό ότι για μήνες επέμενε ο Πάπας πρώτα να του φιλήσει τα πόδια ο Οικουμενικός Πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης και μετά να αρχίσουν οι όποιες διαπραγματεύσεις.

***

Ένας παλιός προκάτοχος του Βαρουφάκη, ο κατοχικός υπουργός Οικονομικών Σωτήριος Γκοτζαμάνης ο οποίος καταδικάστηκε ερήμην σε θάνατο το 1945 ως δοσίλογος, αλλά αμνηστεύτηκε αργότερα, στο βιβλίο του «Κατοχικόν Δάνειον και δαπάναι Κατοχής» γράφει: «Ητο επόμενον οι μεν ξένοι να ζητούν όσον το δυνατόν περισσότερα, ο δε έλλην Υπουργός να δίδη όσον το δυνατόν ολιγώτερα. Καθημερινώς εδημιουργείτο άχαρις και σκληρός αγών, όχι πάντοτε χωρίς προσωπικούς κινδύνους, οσάκις η άρνησις εις τας προβαλλομένας αξιώσεις προσελάμβανε μορφήν αντιδράσεως εις τας ανάγκας και τα σχέδια τα πολεμικά. Δυστυχώς ο συνεχής αυτός αγών, από κομματικήν εμπάθειαν και άγνοιαν, από απερισκεψίαν της αστικής τάξεως, από ασυνειδησίαν και ατολμίαν δικαστικών τινών, εχαρακτηρίσθη ως συνεργασία μετά του εχθρού.»

Ο Γκοτζαμάνης, που εν τω μεταξύ απέκτησε ευρύτατες αρμοδιότητες, αυτοβιογραφούμενος παρουσιάζει εαυτόν ότι έκρουσε πολλές φορές τον «κώδωνα του κινδύνου» για την επικείμενη οικονομική κατάρρευση της «μικρής μας Ελλάδος» από τας «υπερμέτρους οικονομικάς απαιτήσεις των Αρχών Κατοχής και των Κυβερνήσεων του Άξονος» και συνέταξε σειρά υπομνημάτων. Ανέλαβε μάλιστα την πρωτοβουλία να επισκεφτεί το Βερολίνο τον Σεπτέμβριο του 1942 για να μεταφέρει «τόν αγώνα υπέρ τής μικράς και κατεστραμμένης Ελλάδος εις τας Αξονικάς πρωτεύουσας, με την ελπίδα ότι εκεί θα ήτο ευκολώτερον να επιτύχω τους επιδιωκομένους σκοπούς.»

Ένα από αυτά τα υπομνήματα καταλήγει ως εξής: «Η Ελληνική Κυβέρνησις ελπίζει ότι αι προτάσεις της, ανταποκρινόμεναι κή κυβέρνηση ήθελε να απαλλαγεί από τα έξοδα της Κατοχής, οι δε εκπρόσωποι του Άξονα ήθελαν αύξηση των δαπανών υπέρ των κατοχικών στρατευμάτων. Το αδιέξοδο ήταν πλήρες.

«Την 3ην πρωϊνήν ο κ. Άλτενμπουργκ καλέσας ιδιαιτέρως τον κ. Λογοθετόπουλον τω ανεκοίνωσε εμπιστευτικώς ότι εάν δεν επιτυγχάνετο εντός της νυκτός συμβιβαστική λύσις, την επομένην θα κατηργούντο αι ελληνικαί αρχαί, η Ελλάς, ως ζώνη ιταλικής επιρροής, θα ετίθετο υπό ιταλικήν διοίκησιν και προτεκτοράτον.»

Έτσι δικαιολογεί ο Γκοτζαμάνης από την πλευρά του, τη συμφωνία για τις δαπάνες Κατοχής και το κατοχικό δάνειο.

***

Οι αντιστοιχίσεις με το σήμερα είναι αναπόφευκτες και κάθε σχόλιο καταντά περιττό. Ωστόσο εκείνες οι κατοχικές κυβερνήσεις μπορούσαν να ισχυριστούν, και όχι εντελώς αβάσιμα, ότι έχασαν -τυπικά- έναν πόλεμο και υφίστανται τις συνέπειες. Ποιό ακριβώς πόλεμο έχασε η αριστερή κατοχική κυβέρνηση του σήμερα;

«Mail-mail», λοιπόν, σύμφωνα με την Βαρουφάκεια έκφραση, χτίστηκε η τωρινή συμφωνία. Αλλά συμφωνία πάνω σε τί; Επί δύο εβδομάδες η κυβέρνηση ισχυρίζονταν ότι γίνονται «σκληρές διαπραγματεύσεις». Στην πραγματικότητα το μόνο «επίδικο» ήταν το περιεχομενο ενός «κοινού ανακοινωθέντος» και συγκεκριμένα μια φρασούλα: «η παράταση της Δανειακής Σύμβασης». Τελικά ο εξευτελισμός της αντιμνημονιακής κυβέρνησης ήταν πλήρης: Οι εκπρόσωποι των Δανειστών μέσα από το «Κοινό Ανακοινωθέν» επιβεβαιώνουν «τις **αξιοσημείωτες προσπάθειες προσαρμογής οι οποίες ανελήφθησαν από την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό τα τελευταία χρόνια**», και *την **παράταση της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης** (Master Financial Assistance Facility Agreement, MFFA), η οποία **θεμελιώνεται σε ένα σύνολο δεσμεύσεων.***

Οι ελληνικές αρχές επαναλαμβάνουν

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ...ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Οι νεόκοποι διαχειριστές των κρατικών υποθέσεων, αφού εναρμονίστηκαν πλήρως με τους προκατόχους τους, όσον αφορά την περιβόητη παράταση της δανειακής σύμβασης και του μνημονίου, θα ασχοληθούν απερίσπαστοι με την καταστολή του λεγόμενου «εσωτερικού μετώπου». Εδώ χρειάζονται ορισμένες επισημάνσεις. Οι αντιδράσεις που ήδη διαφαίνονται στο εσωτερικό του συ.ρι. ζα. φυσικά και είναι, όχι απλά προβλεπόμενες, αλλά και προκατασκευασμένες. Ο λόγος είναι απλός. Δεν υπήρχε ούτε κουνούπι στο εν λόγω κομματικό σινάφι, που διατηρούσε έστω και τις πιο μικρές αυταπάτες για το είδους της «διαπραγμάτευσης», αλλά και του αποτελέσματος, που θα έφερναν οι «διαπραγματευτάδες». Το μέγεθος της εξαπάτησης άλλωστε δεν αφήνει περιθώρια για λάθος εκτιμήσεις, τουλάχιστον χωρίς υστεροβουλία. Δεν παρατείνεται, λοιπόν, κανενός είδους ελπίδα. Όσοι διαλαλούν ήδη κάτι

κόμμα τους στην εξουσία έστω και μία εβδομάδα παραπάνω: μπορούν να θυσιάσουν την πατρίδα τους ή και ανθρώπινες ζωές προκειμένου να κρατηθούν στην

ήθελαν να το παραδεχτούν. Ότι το άνοστο road show του Βαρουφάκη με το «ασύνηθες» ντύσιμο και τις διάφορες τσιριμόνιες είχε ένα συγκεκριμένο ορίζοντα τέλους σε κάποιο άμεσο Eurogroup. Όπερ και συνέβη.

Έτσι, παρ' ότι η κυβέρνηση κάλεσε τον κόσμο να κατέβει και την κρίσιμη ημέρα του Eurogroup στο Σύνταγμα, για να την στηρίξει, δεν ανταποκρίθηκε κανείς με αποτέλεσμα να ακυρωθεί η προγραμματισμένη συγκέντρωση.

Πιθανότατα η νέα συγκυβέρνηση να ήθελε πράγματι να κάνει το «κομμάτι» της, μεθυσμένη από την εκλογική νίκη, σαν τον κόκκορα του Έλλιοτ «που νομίζει ότι ο ήλιος ανατέλει για να ακούσει το κικιρίκου του», δηλαδή να μην ήταν ακριβώς τμήμα της παράστασης ή αν ήταν, να το πίστεψαν ως αληθινό και οι ίδιοι. Τις πρώτες μέρες οι δηλώσεις, τα πολεμικά ανακοινωθέντα, τα «ουάου» και οι χάρτινες υποσχέσεις έδιναν και έπαιρναν. Ώσπου ήρθε το Τελεσίγραφο από την Ευρωπαϊκή Απολυταρχία. Η κυβέρνηση δήλωσε ότι δεν υποκύπτει σε τελεσίγραφα και... μετά από μερικές ώρες συμφώνησε. Δεν συμφώνησε απλώς, αλλά επισήμως δήλωσε «ότι πρέπει να πειστεί η Γερμανία», με την υποταγή της ελληνικής κυβέρνησης (εδώ το «ουάου» γίνεται Ουαί -δηλαδή αλοί και τρις αλοί), γιατί είναι και προς το συμφέρον της. Αυτή η βρώμικη τεχνική της αριστεράς που με λεκτικές κατασκευές μετατρέπει το μαύρο σε άσπρο, χτύπησε κατακέφαλα όλον τον συρφετό των ψηφοφόρων-διαδηλωτών. Ο Βαρουφάκης ήδη σε συνέντευξη σε γερμανικά μέσα χαρακτήρισε την Μέρκελ ως την πιο έξυπνη πολιτικό της Ευρώπης, τον Σόιμπλε ως την πνευματική μορφή της Ευρωζώνης και άλλες αηδιαστικές κολακείες, που σίγουρα θα έκανε να σιχαθούν περισσότερο οι γερμαναράδες τον υποτελή τους. Οι Γερμανοί, όμως, δεν είναι χτεσινοί. Δεν αρκούνται στις υποσχέσεις και τις ρεβεράντζες ενός έλληνα «χιεσμαν»

δαπάναι Κατοχής» γράφει: «Ήτο επόμενον οι μεν ξένοι να ζητούν όσον το δυνατόν περισσότερα, ο δε έλλην Υπουργός να δίδη όσον το δυνατόν ολιγώτερα. Καθημερινώς εδημιουργείτο άχαρις και σκληρός αγών, όχι πάντοτε χωρίς προσωπικούς κινδύνους, οσάκις η άρνησις εις τας προβαλλομένας αξιώσεις προσελάμβανε μορφήν αντιδράσεως εις τας ανάγκας και τα σχέδια τα πολεμικά. Δυστυχώς ο συνεχής αυτός αγών, από κομματικήν εμπάθειαν και άγνοιαν, από απερισκεψίαν της αστικής τάξεως, από ασυνειδησίαν και ατολμίαν δικαστικών τινών, εχαρακτηρίσθη ως συνεργασία μετά του εχθρού.»

Ο Γκοτζαμάνης, που εν τω μεταξύ απέκτησε ευρύτατες αρμοδιότητες, αυτοβιογραφούμενος παρουσιάζει εαυτόν ότι έκρουσε πολλές φορές τον «κώδωνα του κινδύνου» για την επικείμενη οικονομική κατάρρευση της «μικρής μας Ελλάδος» από τας «υπερμέτρους οικονομικάς απαιτήσεις των Αρχών Κατοχής και των Κυβερνήσεων του Άξονος» και συνέταξε σειρά υπομνημάτων. Ανέλαβε μάλιστα την πρωτοβουλία να επισκεφτεί το Βερολίνο τον Σεπτέμβριο του 1942 για να μεταφέρει «τόν αγώνα υπέρ τής μικράς και κατεστραμμένης Ελλάδος εις τας Αξονικάς πρωτεύουσας, με την ελπίδα ότι εκεί θα ήτο ευκολώτερον να επιτύχω τους επιδιωκομένους σκοπούς.»

Ένα από αυτά τα υπομνήματα καταλήγει ως εξής: «Η Ελληνική Κυβέρνησις ελπίζει οτι αι προτάσεις της, ανταποκρινόμεναι προς την πραγματικότητα και το συμφέρον αμφοτέρων των μερών, θα γίνωσιν αποδεκταί, διότι άλλως θα είναι εις αυτήν αδύνατον να συνέχιση τας ευθύνας έναντι του ελληνικού λαού. Θά ητο δε, λυπηρόν, εάν εξ αστοχίας οικονομικών μέτρων κατεστρέφετο μία μικρά χώρα της Ευρώπης 16 μήνας μετά την λήξιν των πολεμικών επιχειρήσεων εν αυτή».

Αν και οι διαπραγματεύσεις με τους Ναζι αρχικά πήγαιναν καλά σύμφωνα με την μαρτυρία τού Γκοτζαμάνη, την τελευταία στιγμή αρνήθηκαν την συμφωνία και προέβαλλαν παράλογες απαιτήσεις με αποτέλεσμα να ναυαγήσουν οι συνομιλίες, οι οποίες μεταφέρθηκαν κατόπιν στην Ρώμη.

«Προ του αδιεξόδου εις ο περιήλθον αι διαπραγματεύσεις αι κυβερνήσεις Ρώμης και Βερολίνου κατέληξαν εις την απόφασιν να αποστείλουν εις την **Ελλάδα ειδι-**

Έτσι δικαιολογεί ο Γκοτζαμάνης από την πλευρά του, τη συμφωνία για τις δαπάνες Κατοχής και το κατοχικό δάνειο.

***

Οι αντιστοιχίσεις με το σήμερα είναι αναπόφευκτες και κάθε σχόλιο καταντά περιττό. Ωστόσο εκείνες οι κατοχικές κυβέρνησεις μπορούσαν να ισχυριστούν, και όχι εντελώς αβάσιμα, ότι έχασαν -τυπικά- έναν πόλεμο και υφίστανται τις συνέπειες. Ποιό ακριβώς πόλεμο έχασε η αριστερη κατοχική κυβέρνηση του σήμερα;

«Mail-mail», λοιπόν, σύμφωνα με την Βαρουφάκεια έκφραση, χτίστηκε η τωρινή συμφωνία. Αλλά συμφωνία πάνω σε τί; Επί δύο εβδομάδες η κυβέρνηση ισχυρίζονταν ότι γίνονταν «σκληρές διαπραγματεύσεις». Στην πραγματικότητα το μόνο «επίδικο» ήταν το περιεχομενο ενός «κοινού ανακοινωθέντος» και συγκεκριμένα μια φρασούλα: «η παράταση της Δανειακής Σύμβασης». Τελικά ο εξευτελισμός της αντιμνημονιακής κυβέρνησης ήταν πλήρης: Οι εκπρόσωποι των Δανειστών μέσα από το «Κοινό Ανακοινωθέν» επιβεβαιώνουν «τις **αξιοσημείωτες προσπάθειες προσαρμογής οι οποίες ανελήφθησαν από την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό τα τελευταία χρόνια**», και την ***παράταση της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης*** *(Master Financial Assistance Facility Agreement, MFFA)*, *η οποία* ***θεμελιώνεται σε ένα σύνολο δεσμεύσεων.***

Οι ελληνικές αρχές επαναλαμβάνουν την αδιαμφισβήτητη δέσμευσή τους να τιμήσουν τις οικονομικές υποχρεώσεις τους προς όλους τους πιστωτές τους πλήρως και εγκαίρως.

Οι ελληνικές αρχές δεσμεύονται να απόσχουν από την ακύρωση μέτρων και από μονομερείς αλλαγές των πολιτικών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα επηρεάζαν αρνητικά τους δημοσιονομικούς στόχους.

Όλα αυτά συνοδεύονται από ένα κατάλογο μέτρων στη βάση της τρέχουσας συμφωνίας (δηλαδή τα Μνημόνια Ι και ΙΙ) που θα κριθεί και θα εγκριθεί από τους θεσμικούς (η νέα ονομασία της Τρόικα).

Πάντα ίδιος πόθος μένει, λευτεριά και προκοπήήή!

Ποιος πρόσεξε ότι λίγο πριν την ανακοίνωση για τον υποψήφιο ΠτΔ Προκόπη Παυλόπουλο, εξέχοντος στελέχους της

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ...
...ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Οι νεόκοποι διαχειριστές των κρατικών υποθέσεων, αφού εναρμονίστηκαν πλήρως με τους προκατόχους τους, όσον αφορά την περιβόητη παράταση της δανειακής σύμβασης και του μνημονίου, θα ασχοληθούν απερίσπαστοι με την καταστολή του λεγόμενου «εσωτερικού μετώπου». Εδώ χρειάζονται ορισμένες επισημάνσεις. Οι αντιδράσεις που ήδη διαφαίνονται στο εσωτερικό του συ.ρι.ζα. φυσικά και είναι, όχι απλά προβλεπόμενες, αλλά και προκατασκευασμένες. Ο λόγος είναι απλός. Δεν υπήρχε ούτε κουνούπι στο εν λόγω κομματικό σινάφι, που διατηρούσε έστω και τις πιο μικρές αυταπάτες για το είδους της «διαπραγμάτευσης», αλλά και του αποτελέσματος, που θα έφερναν οι «διαπραγματευτάδες». Το μέγεθος της εξαπάτησης άλλωστε δεν αφήνει περιθώρια για λάθος εκτιμήσεις, τουλάχιστον χωρίς υστεροβουλία. Δεν παρατείνεται, λοιπόν, κανενός είδους ελπίδα. Όσοι διαλαλούν ήδη κάτι τέτοιο ή πρόκειται να το κάνουν στο επόμενο διάστημα και μάλιστα από κινηματική πλευράς, γνωρίζουν το μέγεθος του ψεύδους, απλά αγοράζουν λίγο από εκείνο τον πολύτιμο χρόνο που χρειάζεται η κυβέρνηση «σωτηρίας». Όσον αφορά τους κομματικούς «αμφισβητίες», είναι μαθημένα τα βουνά από το χιόνια. Σ' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν οι διαγραφές, οι εσωκομματικές αντιπολιτεύσεις, ο εσωκομματικός διάλογος και η «σύγκρουση» στα κομματικά όργανα κοκ. Το καρότο όσον αφορά την κινηματική αντιπολίτευση, η αναγκαιότητα της οποίας είχε ήδη διακηρυχθεί προεκλογικά, θα αποτελέσει, στο χρονικό διάστημα που θα ακολουθήσει, η αναγνώριση των κινηματικών δομών, και όποιου αυτοοργανωμένου μορφώματος ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα. Η αριστερά, θα το επαναλάβουμε, παραμένει το πιο χρήσιμο δεκανίκι της κυριαρχίας. Η θέση της αυτή, όχι απλά δεν αμφισβητείται, αλλά ενισχύ-

σης και του μνημονίου, θα ασχοληθούν απερίσπαστοι με την καταστολή του λεγόμενου «εσωτερικού μετώπου». Εδώ χρειάζονται ορισμένες επισημάνσεις. Οι αντιδράσεις που ήδη διαφαίνονται στο εσωτερικό του συ.ρι.ζα. φυσικά και είναι, όχι απλά προβλεπόμενες, αλλά και προκατασκευασμένες. Ο λόγος είναι απλός. Δεν υπήρχε ούτε κουνούπι στο εν λόγω κομματικό σινάφι, που διατηρούσε έστω και τις πιο μικρές αυταπάτες για το είδους της «διαπραγμάτευσης», αλλά και του αποτελέσματος, που θα έφερναν οι «διαπραγματευτάδες». Το μέγεθος της εξαπάτησης άλλωστε δεν αφήνει περιθώρια για λάθος εκτιμήσεις, τουλάχιστον χωρίς υστεροβουλία. Δεν παρατείνεται, λοιπόν, κανενός είδους ελπίδα. Όσοι διαλαλούν ήδη κάτι τέτοιο ή πρόκειται να το κάνουν στο επόμενο διάστημα και μάλιστα από κινηματικής πλευράς, γνωρίζουν το μέγεθος του ψεύδους, απλά αγοράζουν λίγο από εκείνο τον πολύτιμο χρόνο που χρειάζεται η κυβέρνηση «σωτηρίας». Όσον αφορά τους κομματικούς «αμφισβητίες», είναι μαθημένα τα βουνά από το χιόνια. Σ' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν οι διαγραφές, οι εσωκομματικές αντιπολιτεύσεις, ο εσωκομματικός διάλογος και η «σύγκρουση» στα κομματικά όργανα κοκ. Το καρότο όσον αφορά την κινηματική αντιπολίτευση, η αναγκαιότητα την οποίας είχε ήδη διακηρυχθεί προεκλογικά, θα αποτελέσει, στο χρονικό διάστημα που θα ακολουθήσει, η αναγνώριση των κινηματικών δομών, και όποιου αυτοοργανωμένου μορφώματος ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα. Η αριστερά, θα το επαναλάβουμε, παραμένει το πιο χρήσιμο δεκανίκι της κυριαρχίας. Η θέση της αυτή, όχι απλά δεν αμφισβητείται, αλλά ενισχύεται κάθε φορά που αναλαμβάνει επιπλέον καθήκοντα. Στην προκειμένη περίπτωση η συνεισφορά της θα είναι τέτοια ώστε δικαίως θα σταθεί αντάξια των «μεγάλων στιγμών» του παρελθόντος. Μόνο που σε αυτές τις περιπτώσεις τα πέπλα αφήνουν παντελώς γυμνό τον βασιλιά, αλλά και τους κάθε λογής αυλικούς του...

Μάρτιος 2015

εκλογική νίκη, σαν τον κόκκορα του Έλλιοτ «που νομίζει ότι ο ήλιος ανατέλει για να ακούσει το κικιρίκου του», δηλαδή να μην ήταν ακριβώς τμήμα της παράστασης ή αν ήταν, να το πίστεψαν ως αληθινό και οι ίδιοι. Τις πρώτες μέρες οι δηλώσεις, τα πολεμικά ανακοινωθέντα, τα «ουάου» και οι χάρτινες υποσχέσεις έδιναν και έπαιρναν. Ώσπου ήρθε το Τελεσίγραφο από την Ευρωπαϊκή Απολυταρχία. Η κυβέρνηση δήλωσε ότι δεν υποκύπτει σε τελεσίγραφα και... μετά από μερικές ώρες συμφώνησε. Δεν συμφώνησε απλώς, αλλά επισήμως δήλωσε «ότι πρέπει να πειστεί η Γερμανία», με την υποταγή της ελληνικής κυβέρνησης (εδώ το «ουάου» γίνεται Ουαί -δηλαδή αλοί και τρις αλοί), γιατί είναι και προς το συμφέρον της. Αυτή η βρώμικη τεχνική της αριστεράς που με λεκτικές κατασκευές μετατρέπει το μαύρο σε άσπρο, χτύπησε κατακέφαλα όλον τον συρφετό των ψηφοφόρων-διαδηλωτών. Ο Βαρουφάκης ήδη σε συνέντευξη σε γερμανικά μέσα χαρακτήρισε την Μέρκελ ως την πιο έξυπνη πολιτικό της Ευρώπης, τον Σόιμπλε ως την πνευματική μορφή της Ευρωζώνης και άλλες αηδιαστικές κολακείες, που σίγουρα θα έκανε να σιχαθούν περισσότερο οι γερμαναράδες τον υποτελή τους. Οι Γερμανοί, όμως, δεν είναι χτεσινοί. Δεν αρκούνται στις υποσχέσεις και τις ρεβεράντζες ενός έλληνα «γιεσμαν» -που σήμερα είναι και αύριο δεν είναι- αλλά επιδιώκουν να εξευτελίσουν ολόκληρο τον ελληνικό λαό. Η υποτέλεια πρέπει να γίνει επιθυμία, πάθος και συνήθεια και όχι απροσχημάτιστος εξαναγκασμός.

Στην σύνοδο της Φερράρας ανάμεσα στην παπική και τη βυζαντινή αντιπροσωπεία -που κράπέκτησε ευρύτατες αρμοδιότητες, αυτοβιογραφούμενος παρουσιάζει εαυτόν ότι έκρουσε πολλές φορές τον «κώδωνα του κινδύνου» για την επικείμενη οικονομική κατάρρευση της «μικρής μας Ελλάδος» από τας «υπερμέτρους οικονομικάς απαιτήσεις των Αρχών Κατοχής και των Κυβερνήσεων του Άξονος» και συνέταξε σειρά υπομνημάτων. Ανέλαβε μάλιστα την πρωτοβουλία να επισκεφτεί το Βερολίνο τον Σεπτέμβριο του 1942 για να μεταφέρει «τόν αγώνα υπέρ τής μικράς και κατεστραμμένης Ελλάδος εις τας Αξονικάς πρωτεύουσας, με την ελπίδα ότι εκεί θα ήτο ευκολώτερον να επιτύχω τους επιδιωκομένους σκοπούς.»

Ένα από αυτά τα υπομνήματα καταλήγει ως εξής: «Η Ελληνική Κυβέρνησις ελπίζει οτι αι προτάσεις της, ανταποκρινόμεναι προς την πραγματικότητα και το συμφέρον αμφοτέρων των μερών, θα γίνωσιν αποδεκταί, διότι άλλως θα είναι εις αυτήν αδύνατον να συνέχιση τας ευθύνας έναντι του ελληνικού λαού. Θά ητο δε, λυπηρόν, εάν εξ αστοχίας οικονομικών μέτρων καταστρέφετο μία μικρά χώρα της Ευρώπης 16 μήνας μετά την λήξιν των πολεμικών επιχειρήσεων εν αυτή».

Αν και οι διαπραγματεύσεις με τους Ναζί αρχικά πήγαιναν καλά σύμφωνα με την μαρτυρία τού Γκοτζαμάνη, την τελευταία στιγμή αρνήθηκαν την συμφωνία και προέβαλλαν παράλογες απαιτήσεις με αποτέλεσμα να ναυαγήσουν οι συνομιλίες, οι οποίες μεταφέρθηκαν κατόπιν στην Ρώμη.

«Προ του αδιεξόδου εις ο περιήλθον αι διαπραγματεύσεις αι κυβερνήσεις Ρώμης και Βερολίνου κατέληξαν εις την απόφασιν να αποστείλουν εις την **Ελλάδα ειδικούς οικονομικούς πληρεξουσίους, μέ ευρύτατα δικαιώματα εις τον οικονομικόν τομέα.»**

Η απαίτηση, όμως, αυτή δεν έγινε κατ' αρχάς δεκτή από την κατοχική κυβέρνηση των Αθηνών.

Οι συνομιλίες για την οικονομική ελάφρυνση της Ελλάδος συνεχίστηκαν ως τις 2 Δεκεμβρίου 1942. Οι συνομιλίες ήταν πολύωρες και ζωηρές γιατί η μεν κατοχι-

δύο εβδομάδες η κυβέρνηση ισχυρίζονταν ότι γίνονται «σκληρές διαπραγματεύσεις». Στην πραγματικότητα το μόνο «επίδικο» ήταν το περιεχομενο ενός «κοινού ανακοινωθέντος» και συγκεκριμένα μια φρασούλα: «η παράταση της Δανειακής Σύμβασης». Τελικά ο εξευτελισμός της αντιμνημονιακής κυβέρνησης ήταν πλήρης: Οι εκπρόσωποι των Δανειστών μέσα από το «Κοινό Ανακοινωθέν» επιβεβαιώνουν «τις **αξιοσημείωτες προσπάθειες προσαρμογής οι οποίες ανελήφθησαν από την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό τα τελευταία χρόνια**», και την ***παράταση της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης*** *(Master Financial Assistance Facility Agreement, MFFA), η οποία* ***θεμελιώνεται σε ένα σύνολο δεσμεύσεων.***

Οι ελληνικές αρχές επαναλαμβάνουν την αδιαμφισβήτητη δέσμευσή τους να τιμήσουν τις οικονομικές υποχρεώσεις τους προς όλους τους πιστωτές τους πλήρως και εγκαίρως.

Οι ελληνικές αρχές δεσμεύονται να απόσχουν από την ακύρωση μέτρων και από μονομερείς αλλαγές των πολιτικών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα επηρέαζαν αρνητικά τους δημοσιονομικούς στόχους.

Όλα αυτά συνοδεύονται από ένα κατάλογο μέτρων την βάση της τρέχουσας συμφωνίας (δηλαδή τα Μνημόνια I και II) που θα κριθεί και θα εγκριθεί από τους θεσμικούς (η νέα ονομασία της Τρόϊκα).

Πάντα ίδιος πόθος μένει, λευτεριά και προκόπηήήή!

Ποιός πρόσεξε ότι λίγο πριν την ανακοίνωση για τον υποψήφιο ΠτΔ Προκόπη Παυλόπουλο, εξέχοντος στελέχους της Αυλής του Καραμανλή της Ραφήνας, ανακοινώθηκε η έκδοση εντάλματος σύλληψης για συνταξιούχο αμερικανό πράκτορα, ο οποίος φερόταν πριν από μια δεκαετία να συντόνιζε την επιχείρηση των τηλεφωνικών υποκλοπών;

Όπως και να 'χει, τον Προκόπη (τον) Παυλόπουλο τον εψήφισαν κυβέρνηση και αξιωματική αντιπολίτευση. Τον ψή-

συνέχεια στη σελ. 7

Κυβέρνηση Σωτηρίας: *Ο βασιλιάς είναι γυμνός, ας σώσει καλύτερα τον εαυτό του...*

«Ψευδείς αφηγήσεις έχουν ξεσηκώσει τα πλήθη. Οι ψευδείς ειδήσεις με τις πολλαπλές μορφές τους –αφελείς φήμες, οργανωμένα ψεύδη, μύθοι– γεμίζουν τον βίο της ανθρωπότητας. Πώς γεννιούνται; Από ποια στοιχεία αντλούν την υπόστασή τους; Πώς διαδίδονται και γιγαντώνονται καθώς μεταδίδονται στόμα με στόμα ή από γραπτό σε γραπτό; Δεν υπάρχει άλλο ερώτημα που ν' αξίζει τόσο να παθιαστεί μαζί του ο άνθρωπος που αρέσκεται να σκέπτεται την ιστορία».

MARC BLOCH, Ψευδείς ειδήσεις σε καιρό πολέμου, Σκέψεις ενός ιστορικού

Μια φιλιππινέζικη παροιμία λέει ότι είναι πιο εύκολο να σταματήσεις ένα ποτάμι παρά τις φήμες. Οι φήμες έχουν το «προνόμιο» να αναπαράγονται γρήγορα, είτε είναι ψευδείς, είτε αληθείς, είτε μεταφέρουν με υπερβολικό, αλλά «αθώο» τρόπο ένα μέρος της πραγματικότητας, είτε φλερτάρουν με τον μύθο, είτε χρησιμοποιούνται συστηματικά για να εμπεδώσουν το οργανωμένο ψεύδος.

Εμάς θα μας απασχολήσει κυρίως η τελευταία περίπτωση.

Πότε, όμως, οι φήμες και μάλιστα οι ψευδείς έρχονται για «να μείνουν για πάντα»; Σε ποιες περιπτώσεις η επαγγελία της έλευσης της «νέας» εξουσίας παρουσιάζεται σχεδόν σαν ένα κοσμογονικό γεγονός, αναπόδραστο πεπρωμένο για τους κοινούς θνητούς, οι οποίοι είναι πλέον απλά υποχρεωμένοι να υποκλιθούν και να συστρατευθούν μαζί της;

Η απάντηση δεν μπορεί παρά να είναι δεδομένη: όταν η εξουσία απαιτεί την απόλυτη υποταγή. Και τότε είτε θα παρουσιαστεί σαν θεόσταλτη είτε ως λαοπρόβλητη, ταυτισμένη οργανικά με τον λαό.

Η συνταγή φαίνεται δοκιμασμένη.

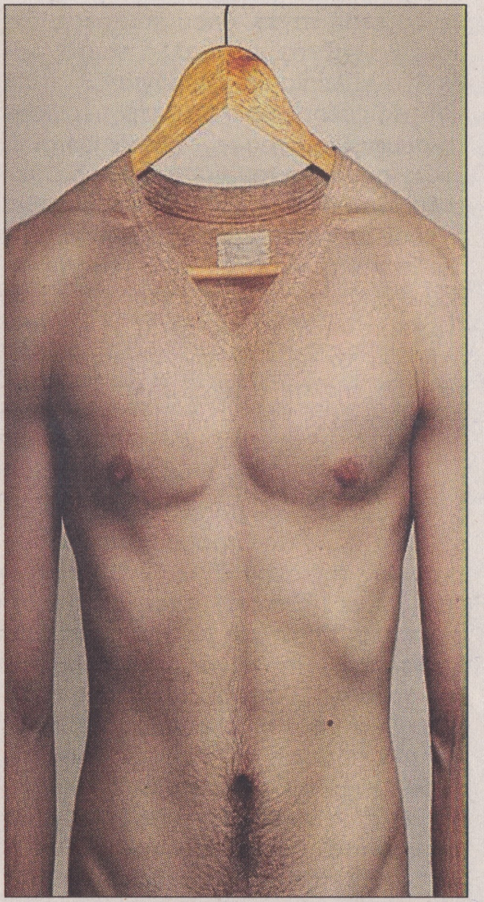
Ο συγκινησιακός λόγος, οι μεγαλοστομίες, η «λαϊκή» ευφορία και ανάταση, και οι νέοι εθνικοί ήρωες, αντισυμβατικοί στο ντύσιμο και τη συμπεριφορά, χαλαροί και άνετοι δηλαδή προσιτοί, ασεβείς προς τους ισχυρούς, ταυτισμένοι με τον λαό, «σάρκα από την σάρκα του», έτοιμοι να πολεμήσουν και να «πέσουν» μέχρι τελευταίου για τα λαϊκά που αποτελούν βέβαια και εθνικά συμφέροντα.

Τα είδωλα των νέων (;) κυβερνώντων σ' αυτές τις περιπτώσεις προβάλλονταν ήδη πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους στην γιγαντοοθόνη της κρατικής προπαγάνδας καλλωπισμένα, φορείς του «καινούργιου» και βέβαια «άσπιλου» κυβερνητισμού.

Κάθε αναφορά σ' αυτά τα «νέα» πρόσωπα συνοδευόταν και συνεχίζει να συνοδεύεται με την παραγωγή και κατανάλωση ενός συναισθηματικού φορτίου που έρχεται να περιγράψει ένας καταιγισμός λέξεων. Η έλευση από μόνη της παρουσιάζεται σαν ελιξήριο, σαν μια ντόπα που θα ανακουφίσει τα προηγούμενα άλγη, που θα θεραπεύσει πρώτα απ' όλα την πληγωμένη εθνική υπερηφάνεια. Και οι μεσσίες φθάνουν με παιάνες και τυμπανοκρουσίες, τα πλήθη χειροκροτούν και πάλλονται από αγαλλίαση. Είναι απαραίτητο να

(Μνημονιακοί-αντιμνημονιακοί: η αρμονική συνύπαρξη σ' όλο της το μεγαλείο) ότι:

*«Μπορούμε, επίσης, κατά την γνώμη μας, πλέον, να μιλήσουμε για μια συμμετρία στην ανάπτυξη των αντιμνημονιακών και των μνημονιακών δυνάμεων. Αυτό φανερώνει σε μεγάλο βαθμό επίσης μια κοινωνική τάση ενίσχυσης της πολιτικής σταθεροποίησης, μέσω της διαπραγμάτευσης, της όποιας πολιτικής ισχύος των μνημονιακών και των αντιμνημονιακών πολιτικών δυνάμεων. Την ίδια στιγμή, πλήθος ανθρώπων απείχαν από τις πρόσφατες επαναλαμβανόμενες εκλογικές διαδικασίες στις οποίες μάλιστα τέθηκαν τόσο έντονα εκβιαστικά διλήμματα: **απόλυτη καταστροφή ή απόλυτη καθυπόταξη**. Η αφομοιωτική αυτή διαδικασία ανέδειξε, εκτός των άλλων, έναν **«συντηρητικό» πατριωτισμό** (ενάντια στην προδοσία του μνημονίου) ολοφάνερα χωρίς πραγματική διέξοδο, έστω και από πολιτικής σκοπιάς και ένα **πατριωτισμό των ρεαλιστών** του μνημονιακού μπλοκ. Η σύγκρουση ανάμεσα τους δεν είναι απλά ανέξοδη, αλλά και γελοία. Παρ' όλα αυτά φαίνεται να προσφέρει μια εκλογική συσπείρωση σε κομματικούς μηχανισμούς, όπως λόγου χάρη οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, που βέβαια χαίρουν της στήριξης διόλου ευκαταφρόνητων εκπροσώπων της οικονομικής ελίτ, που διατηρεί τα προνόμιά της και διαπραγματεύεται την θέση της στην εξελισσόμενη κατάσταση. Αυτός, όμως, **ο πολυκερματισμός του κοινωνικού χώρου και η βίαιη και ταχεία ανασυγκρότησή***

τελούν κάποιου είδους «δεξιά παρέκκλιση» στο συριζαίικο επαναστατικό ρεύμα. Ο Σταθάκης απλά επιβεβαιώνει με τις δηλώσεις του την ρότα, για το που, δηλαδή, πλέει η βάρκα της αξιωματικής αντιπολίτευσης καθησυχάζοντας τρόικες, ΔΝΤ, ΕΕ και λοιπούς συγγενείς, στέλνοντας τους το μήνυμα που χρειάζονται για να προχωρήσουν χωρίς επιφυλάξεις σε μιαν ακόμα επέλαση σκληρότατων οικονομικών και όχι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ

μαζί του ο άνθρωπος που αρέσκεται να σκέπτεται την ιστορία».

Marc Bloch, Ψευδείς ειδήσεις σε καιρό πολέμου, Σκέψεις ενός ιστορικού

Μια φιλιππινέζικη παροιμία λέει ότι είναι πιο εύκολο να σταματήσεις ένα ποτάμι παρά τις φήμες. Οι φήμες έχουν το «προνόμιο» να αναπαράγονται γρήγορα, είτε είναι ψευδείς, είτε αληθείς, είτε μεταφέρουν με υπερβολικό, αλλά «αθώο» τρόπο ένα μέρος της πραγματικότητας, είτε φλερτάρουν με τον μύθο, είτε χρησιμοποιούνται συστηματικά για να εμπεδώσουν το οργανωμένο ψεύδος.

Εμάς θα μας απασχολήσει κυρίως η τελευταία περίπτωση.

Πότε, όμως, οι φήμες και μάλιστα οι ψευδείς έρχονται για «να μείνουν για πάντα»; Σε ποιες περιπτώσεις η επαγγελία της έλευσης της «νέας» εξουσίας παρουσιάζεται σχεδόν σαν ένα κοσμογονικό γεγονός, αναπόδραστο πεπρωμένο για τους κοινούς θνητούς, οι οποίοι είναι πλέον απλά υποχρεωμένοι να υποκλιθούν και να συστρατευθούν μαζί της;

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 13ος, Φύλλο 147
ΜΑΡΤΙΟΣ 2015

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με ταχυδρομική επιταγή στο όνομα:
Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658,

κά με τον λαό.

Η συνταγή φαίνεται δοκιμασμένη.

Ο συγκινησιακός λόγος, οι μεγαλοστομίες, η «λαϊκή» ευφορία και ανάταση, και οι νέοι εθνικοί ήρωες, αντισυμβατικοί στο ντύσιμο και τη συμπεριφορά, χαλαροί και άνετοι δηλαδή προσιτοί, ασεβείς προς τους ισχυρούς, ταυτισμένοι με τον λαό, «σάρκα από την σάρκα του», έτοιμοι να πολεμήσουν και να «πέσουν» μέχρι τελευταίου για τα λαϊκά που αποτελούν βέβαια και εθνικά συμφέροντα.

Τα είδωλα των νέων (;) κυβερνώντων σ' αυτές τις περιπτώσεις προβάλλονταν ήδη πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους στην γιγαντοοθόνη της κρατικής προπαγάνδας καλλωπισμένα, φορείς του «καινούργιου» και βέβαια «άσπιλου» κυβερνητισμού.

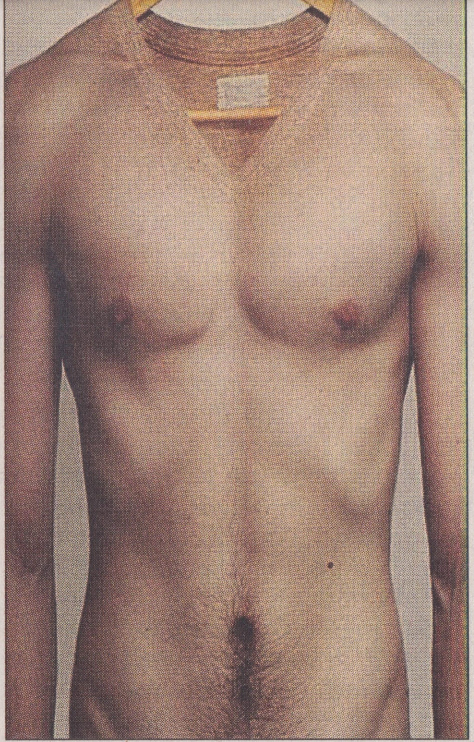
Κάθε αναφορά σ' αυτά τα «νέα» πρόσωπα συνοδευόταν και συνεχίζει να συνοδεύεται με την παραγωγή και κατανάλωση ενός συναισθηματικού φορτίου που έρχεται να περιγράψει ένας καταιγισμός λέξεων. Η έλευση από μόνη της παρουσιάζεται σαν ελιξήριο, σαν μια ντόπα που θα ανακουφίσει τα προηγούμενα άλγη, που θα θεραπεύσει πρώτα απ' όλα την πληγωμένη εθνική υπερηφάνεια. Και οι μεσσίες φθάνουν με παιάνες και τυμπανοκρουσίες, τα πλήθη χειροκροτούν και πάλλονται από αγαλλίαση. Είναι απαραίτητο να χαρούν, να γίνουν ένα με τους «επάνω», να νιώσουν ένα με την εξουσία, να διαδηλώσουν την ομοιότητά τους με αυτήν. Έστω για λίγο... Η μνήμη να γίνει χυλός. Η λογική κουρέλι. Οι εμπειρίες στάχτη. Οι ειδικοί της «επικοινωνίας» επιμένουν ότι μπορείς να πουλήσεις πιο εύκολα μία κακή ιδέα, που προκαλεί ενθουσιασμό, από ό,τι μία «μεγάλη» ιδέα, που δεν εμπνέει κανέναν.

Και έπειτα θα έρθουν οι «άλλες» λέξεις: «ο έντιμος συμβιβασμός, αντί της μοιραίας ρήξης», «η σκληρή πραγματικότητα», «ο επικείμενος εφιάλτης του αδιεξόδου», «τα χρονικά περιθώ-

μετρία στην ανάπτυξη των αντιμνημονιακών και των μνημονιακών δυνάμεων. Αυτό φανερώνει σε μεγάλο βαθμό επίσης μια κοινωνική τάση ενίσχυσης της πολιτικής σταθεροποίησης, μέσω της διαπραγμάτευσης, της οποίας πολιτικής ισχύος των μνημονιακών και των αντιμνημονιακών πολιτικών δυνάμεων. Την ίδια στιγμή, πλήθος ανθρώπων απείχαν από τις πρόσφατες επαναλαμβανόμενες εκλογικές διαδικασίες στις οποίες μάλιστα τέθηκαν τόσο έντονα εκβιαστικά διλήμματα: ***απόλυτη καταστροφή ή απόλυτη καθυπόταξη****. Η αφομοιωτική αυτή διαδικασία ανέδειξε, εκτός των άλλων, έναν* ***«συντηρητικό» πατριωτισμό*** *(ενάντια στην προδοσία του μνημονίου) ολοφάνερα χωρίς πραγματική διέξοδο, έστω και από πολιτικής σκοπιάς και ένα* ***πατριωτισμό των ρεαλιστών*** *του μνημονιακού μπλοκ. Η σύγκρουση ανάμεσα τους δεν είναι απλά ανέξοδη, αλλά και γελοία. Παρ' όλα αυτά φαίνεται να προσφέρει μια εκλογική συσπείρωση σε κομματικούς μηχανισμούς, όπως λόγου χάρη οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, που βέβαια χαίρουν της στήριξης διόλου ευκαταφρόνητων εκπροσώπων της οικονομικής ελίτ, που διατηρεί τα προνόμιά της και διαπραγματεύεται την θέση της στην εξελισσόμενη κατάσταση. Αυτός, όμως,* ***ο πολυκερματισμός του κοινωνικού χώρου και η βίαιη και ταχεία ανασυγκρότησή του δεν έφερε σε καμία περίπτωση βέβαια το χάος, αλλά την άνευ προηγουμένου ενδυνάμωση πολιτικών φορέων που είτε ήδη υπήρχαν είτε εν τάχει κατασκευάστηκαν χωρίς τις παραδοσιακές διαδικασίες παλαιότερων περιόδων».***

Υποστηρίζαμε ακόμη ήδη από τον Νοέμβρη του 2012 (Όταν πέφτουν οι μάσκες φοριούνται τα προσωπεία):

«Ας αναζητήσει για του λόγου το αληθές ο καθένας και ας συγκρίνει τις κοινές δηλώσεις τόσο της Παπαρήγα όσο και του Τσίπρα για την αναγκαιότητα παραμονής στο ευρώ παρ' ότι σε αντίθετη περίπτωση το «παγκόσμιο οικονομικό σύστημα θα ταρακουνηθεί

τελούν κάποιου είδους «δεξιά παρέκκλιση» στο συριζαίικο επαναστατικό ρεύμα. Ο Σταθάκης απλά επιβεβαιώνει με τις δηλώσεις του την ρότα, για το που, δηλαδή, πλέει η βάρκα της αξιωματικής αντιπολίτευσης καθησυχάζοντας τρόικες, ΔΝΤ, ΕΕ και λοιπούς συγγενείς, στέλνοντας τους το μήνυμα που χρειάζονται για να προχωρήσουν χωρίς επιφυλάξεις σε μιαν ακόμα επέλαση σκληρότατων οικονομικών και όχι μόνο μέτρων. Και σε απλή μετάφραση: ***«εμείς είμαστε εδώ, αν χρειαστεί, αν υπάρξει στραβοπάτημα, εμείς θα βάλουμε πλάτη, και ως τότε προχωρήστε εσείς και μη σας μέλει, κατά τα άλλα θα πουλάμε ανέξοδα αντίσταση, άντε και να καλύπτουμε πολιτικά τα δικαιώματα των αντιφασιστών».***

Η άνοδος πλέον στην εξουσία των εθνοσωτήριων αντιμνημονιακών δυνάμεων (Συ.ρι.ζα.-Αν.ελ.) είναι γεγονός. Η λαϊκή ευφορία στα ύψη να συνοδεύει την «ρητή» λαϊκή εντολή για «ρήξη» και «πραγματική, σκληρή διαπραγμάτευση» με τους «εταίρους και δανειστές» (ΕΚΤ, ΔΝΤ, Κομισιόν).

Εμάς θα μας απασχολήσει κυρίως η τελευταία περίπτωση.

Πότε, όμως, οι φήμες και μάλιστα οι ψευδείς έρχονται για «να μείνουν για πάντα»; Σε ποιες περιπτώσεις η επαγγελία της έλευσης της «νέας» εξουσίας παρουσιάζεται σχεδόν σαν ένα κοσμογονικό γεγονός, αναπόδραστο πεπρωμένο για τους κοινούς θνητούς, οι οποίοι είναι πλέον απλά υποχρεωμένοι να υποκλιθούν και να συστρατευθούν μαζί της;

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 13ος, Φύλλο 147
ΜΑΡΤΙΟΣ 2015

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με ταχυδρομική επιταγή στο όνομα:
Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658, Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ,
ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα) 116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA
Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδρομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

να, φορείς του «καινούργιου» και βέβαια «άσπιλου» κυβερνητισμού.

Κάθε αναφορά σ' αυτά τα «νέα» πρόσωπα συνοδευόταν και συνεχίζει να συνοδεύεται με την παραγωγή και κατανάλωση ενός συναισθηματικού φορτίου που έρχεται να περιγράψει ένας καταιγισμός λέξεων. Η έλευση από μόνη της παρουσιάζεται σαν ελιξήριο, σαν μια ντόπα που θα ανακουφίσει τα προηγούμενα άλγη, που θα θεραπεύσει πρώτα απ' όλα την πληγωμένη εθνική υπερηφάνεια. Και οι μεσσίες φθάνουν με παιάνες και τυμπανοκρουσίες, τα πλήθη χειροκροτούν και πάλλονται από αγαλλίαση. Είναι απαραίτητο να χαρούν, να γίνουν ένα με τους «επάνω», να νιώσουν ένα με την εξουσία, να διαδηλώσουν την ομοιότητά τους με αυτήν. Έστω για λίγο... Η μνήμη να γίνει χυλός. Η λογική κουρέλι. Οι εμπειρίες στάχτη. Οι ειδικοί της «επικοινωνίας» επιμένουν ότι μπορείς να πουλήσεις πιο εύκολα μία κακή ιδέα, που προκαλεί ενθουσιασμό, από ό,τι μία «μεγάλη» ιδέα, που δεν εμπνέει κανέναν.

Και έπειτα θα έρθουν οι «άλλες» λέξεις: «ο έντιμος συμβιβασμός, αντί της μοιραίας ρήξης», «η σκληρή πραγματικότητα», «ο επικείμενος εφιάλτης του αδιεξόδου», «τα χρονικά περιθώρια που στενεύουν ασφυκτικά», «ο κρίσιμος κάβος που πρέπει εσπευσμένα να δέσουμε», «η έξοδος από την ζώνη του ατυχήματος», «η πάση θυσία αποτροπή καταστροφικών εξελίξεων», «το μοιραίο λάθος που θα κοστίσει πολύ».

Ας θυμηθούμε, όμως, ορισμένα πράγματα.

Γράφαμε ήδη το Μάιο του 2013

*νερα χωρίς πραγματική διέξοδο, έστω και από πολιτικής σκοπιάς και ένα **πατριωτισμό των ρεαλιστών** του μνημονιακού μπλοκ. Η σύγκρουση ανάμεσα τους δεν είναι απλά ανέξοδη, αλλά και γελοία. Παρ' όλα αυτά φαίνεται να προσφέρει μια εκλογική συσπείρωση σε κομματικούς μηχανισμούς, όπως λόγου χάρη οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, που βέβαια χαίρουν της στήριξης διόλου ευκαταφρόνητων εκπροσώπων της οικονομικής ελίτ, που διατηρεί τα προνόμιά της και διαπραγματεύεται την θέση της στην εξελισσόμενη κατάσταση. Αυτός, όμως, **ο πολυκερματισμός του κοινωνικού χώρου και η βίαιη και ταχεία ανασυγκρότησή του δεν έφερε σε καμία περίπτωση βέβαια το χάος, αλλά την άνευ προηγουμένου ενδυνάμωση πολιτικών φορέων που είτε ήδη υπήρχαν είτε εν τάχει κατασκευάστηκαν χωρίς τις παραδοσιακές διαδικασίες παλαιότερων περιόδων**».*

Υποστηρίζαμε ακόμη ήδη από τον Νοέμβρη του 2012 (Όταν πέφτουν οι μάσκες φοριούνται τα προσωπεία):

*«Ας αναζητήσει για του λόγου το αληθές ο καθένας και ας συγκρίνει τις κοινές δηλώσεις τόσο της Παπαρήγα όσο και του Τσίπρα για την αναγκαιότητα παραμονής στο ευρώ παρ' ότι σε αντίθετη περίπτωση το «παγκόσμιο οικονομικό σύστημα θα ταρακουνηθεί συθέμελα». Ας ρίξει μια ματιά ο καθένας στις δηλώσεις του ειδήμονα περί τα οικονομικά βουλευτή του Συ.ριζ.α. Γ. Σταθάκη, που πρόσφατα στο Βήμα μίλησε για την ανάγκη σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας στα σημερινά δεδομένα **ευλογώντας, φυσικά, όλες τις συνέπειες των δανειακών συμβάσεων και των μνημονίων**, που δήθεν αντιστρατεύεται το κόμμα του. Και μην μας πουν οι διάφοροι καλοθελητές ότι οι θέσεις του Σταθάκη αποτελούν κάποιου είδους «δεξιά παρέκκλιση» στο συριζαίικο επαναστατικό ρεύμα. Ο Σταθάκης απλά επιβεβαιώνει με τις δηλώσεις του την ρότα, για το που, δηλαδή, πλέει η βάρκα της αξιωματικής αντιπολίτευσης καθησυχάζοντας τρόικες, ΔΝΤ, ΕΕ και λοιπούς συγγενείς, στέλνοντας τους το μήνυμα που χρειάζονται για να προχωρήσουν χωρίς επιφυλάξεις σε μιαν ακόμα επέλαση σκληρότατων οικονομικών και όχι μόνο μέτρων. Και σε απλή μετάφραση: **«εμείς είμαστε εδώ, αν χρειαστεί, αν υπάρξει στραβοπάτημα, εμείς θα βάλουμε πλάτη, και ως τότε προχωρήστε εσείς και μη σας μέλει, κατά τα άλλα θα πουλάμε ανέξοδα αντίσταση, άντε και να καλύπτουμε πολιτικά τα δικαιώματα των αντιφασιστών»**.*

Η άνοδος πλέον στην εξουσία των εθνοσωτήριων αντιμνημονιακών δυνάμεων (Συ.ρι.ζα.-Αν.ελ.) είναι γεγονός. Η λαϊκή ευφορία στα ύψη να συνοδεύει την «ρητή» λαϊκή εντολή για «ρήξη» και «πραγματική, σκληρή διαπραγμάτευση» με τους «εταίρους και δανειστές» (ΕΚΤ, ΔΝΤ, Κομισιόν).

«Δεν εκβιάζουμε και δεν εκβιαζόμαστε» διατύπωναν με κάθε αγριάδα οι τσιπριστές. Και ύστερα η παντελώς προβλεπόμενη, η εντελώς αναμενόμενη συνέχεια: παρουσίαση της πλήρους υποταγής σε ένα «λογικό συμβιβασμό», που στηρίζεται από σύσσωμο τον περιούσιο λαό που θα κάνει υπομονή, αλλά παρ' όλα αυτά το πεπρωμένο του δεν βρίσκεται αλλού παρά στην

συνέχεια στη σελ. 4

συνέχεια από τη σελ. 3

ηρωική αντίσταση με κάθε τίμημα και βέβαια τελικά στην «δικαίωση»!!!

Εδώ δεν πρόκειται απλά για μια κατασκευή, αλλά για μια άνευ προηγουμένου εξαπάτηση, όπου το κρέας όχι μόνο βαπτίζεται ψάρι αλλά ταυτόχρονα βγάζει λέπια και πτερύγια!!!

Λίγες ημέρες πριν από την περιβόητη συμφωνία έγραφε το Bloomberg:

«Ως προς την ουσία, η διαφορά μεταξύ των δύο πλευρών έχει μειωθεί σχεδόν σε τίποτε· παρά ταύτα, το αδιέξοδο και ο κίνδυνος μίας νέας οικονομικής κρίσης συνεχίζονται, ως εάν η διαφορά να ήταν τεράστια. Η ΕΕ δεν στηρίζει το μέλλον της νομισματικής ένωσής της σε αρχές, αλλά στη σημασιολογία.

»Αρχικά, η ευθύνη ήταν της νέας ελληνικής κυβέρνησης που έδωσε παρακινδυνευμένες προεκλογικές υποσχέσεις και τις παρουσίασε στους εταίρους της στην ΕΕ ως μη διαπραγματεύσιμες. **Έκτοτε, έχει υποχωρήσει πολύ, ιδιαίτερα με την άρση της απαίτησης για μεγάλες διαγραφές του χρέους. Τώρα, θέλει ένα νέο πρόγραμμα στήριξης με πιο ήπιους όρους και μία προσωρινή συμφωνία για να γεφυρώσει το χρηματοδοτικό κενό μεταξύ της σημερινής και της νέας συμφωνίας**. Όπως αναφέρεται, είναι διατεθειμένη να αποκαλέσει αυτή τη γέφυρα "παράταση".

»Με τη γερμανική κυβέρνηση να ηγείται της απαίτησης για αυστηρή συμμόρφωση, η ευρωπαϊκή αντίδραση ήταν ότι το τρέχον πρόγραμμα πρέπει να ολοκληρωθεί με επιτυχία, ίσως με κάποια ευελιξία, πριν συζητηθεί οτιδήποτε άλλο. Εδώ είναι, λοιπόν, το παζλ. **Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μίας παράτασης που θα αποτελεί γέφυρα σε ένα νέο πρόγραμμα και μίας παράτα-**

αλλά είναι και αυτή που στέλνει ταυτόχρονα ένα ξεκάθαρο μήνυμα στην Ευρώπη:

Όλοι μαζί σηκώνουμε την Ελλάδα στα χέρια μας.

Δυναμώνουμε τη διαπραγματευτική θέση της πατρίδας μας.

*Γιατί, όχι μόνον η κυβέρνηση, αλλά και οι πολίτες, όλοι μας, με τη συλλογική στάση μας συμμετέχουμε ενεργά στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Συμβάλλουμε καθοριστικά στην έκβαση της διαπραγμάτευσης. Αυτή είναι **η συλλογική υπευθυνότητα ενός ολόκληρου λαού και της κυβέρνησης που μόλις πριν από λίγες ημέρες εξέλεξε**. Όπως δε βοηθά, και πρέπει να το πω αυτό, δε μας εκφράζει, το προκλητικό πολιτικό μήνυμα που εξέπεμψε μια ατυχής γελοιογραφία που δημοσιεύτηκε τη προηγούμενη εβδομάδα, που απεικόνιζε τον κο Σόιμπλε ενδεδυμένο με στολή ναζί.*

*Ήταν μια ατυχέστατη στιγμή που **δεν εκφράζει σε καμία περίπτωση την ελληνική κυβέρνηση και τον ελληνικό λαό**, καθώς κανείς δε δικαιούται ούτε για αστείο, να παίζει με τα φαντάσματα της ιστορίας. Η Αριστερά, στις πιο κρίσιμες στιγμές θα έλεγα, σε όλη την ιστορία της αλλά κυρίως στις πιο κρίσιμες στιγμές, δεν υπήρξε ποτέ αλαζονική απέναντι στην ιστορία της. Η δύναμη της ήταν πάντα, ότι δεν διεκδικούσε τα αξιώματα για τον εαυτό της. **Διεκδικούσε έμπνευση, και διεκδικούσε τη φυσική καθοδήγηση του λαού. Για μας το κόμμα και οι επιθυμίες του, στις πιο λαμπρές σελίδες του τόπου όταν το κόμμα, το συλλογικό υποκείμενο ή οποιαδήποτε μορφή του, έπαιζε καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις, οι επιθυμίες του ήταν πάντα στην υπηρεσία του λαού και της πατρίδας**».*

***εσωτερικό σύστημα μιας κοινωνίας και δεν κατανοούν ότι τα κυριαρχικά συμφέροντα μιας κοινωνίας έστω και με αντιφάσεις, αρθρώνονται στα προς τα έξω συμφέροντα που εκφράζει ένα εθνικό/τοπικό κράτος*»** (Νίκος Κοτζιάς, Πατριωτισμός και Αριστερά, εκδ. Πατάκη, 2014).

Ο εθνικολαϊκισμός για εμάς δεν αποτελεί την επιτομή του «κακού» στην πολιτική, όπως καμώνονται ουκ ολίγοι δημοσιολόγοι και εν γένει τεχνικοί της εξουσίας, ούτε βέβαια το κατ' εξοχήν σύμπτωμα της παρακμής της πολιτικής, αλλά το απαραίτητο προγεφύρωμα σε περιόδους μεταβολής και πολιτικής «αστάθειας».

Ο ***Pierre-Andre Taguieff,*** στο βιβλίο του ***Ο Νέος Εθνικο-λαϊκισμός,*** προτείνει χαρακτηριστικά: «Αντί να δαιμονοποιούμε τους νεολαϊκιστές, είναι καλύτερα να τους εξημερώνουμε και να τους ενσωματώνουμε».

Μάλιστα. Σε ποιαν όμως κατεύθυνση; Πως θα «λυθεί» η «διαμάχη» ανάμεσα στους ευρωσκεπτικιστές, σε όσους δηλώνουν υπέρμαχοι της επιστροφής στο «εθνικό», πως θα συνταιριαστεί ο εθνικολαϊκισμός με τον «ορθό λόγο» και τον «ρεαλισμό της παγκοσμιοποίησης», πως θα γίνουν γρήγορα τα επόμενα βήματα ενοποίησης σε ένα περιβάλλον «επίμονων ανισορροπιών»;

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν Κλοντ Γιούνκερ μοίρασε σε πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής, οκτασέλιδο υπόμνημα προς τους Ευρωπαίους ηγέτες, με τον τίτλο «Για ποια Ευρώπη διαπραγματευόμαστε;», θέτοντας ουσιαστικά το θέμα των «απτών μηχανισμών σύγκλισης και αλληλεγγύης», δηλαδή εάν θα πρέπει να υπάρχει ένας προϋπολογισμός ειδικά για τη νομισματική ένωση ή να συσταθεί ένα Κοινοβούλιο Ευρωζώνης, με συμμετοχή μελών από τα εθνικά κοινοβούλια,

θεσμική λειτουργία». Την ίδια στιγμή ανακοινώνεται σχέδιο δράσης με στόχο την θωράκιση των συνόρων της ΕΕ έναντι της δράσης των τζιχαντιστών, ενώ σε μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, όπως το Παρίσι και η Ρώμη, χιλιάδες στρατιώτες περιπολούν ή φυλάσσουν πιθανούς στόχους.

«Κινδύνεψε», λοιπόν, στ' αλήθεια το ελληνικό κράτος να βγει από την Ευρωζώνη; Το ζήτημα που διακυβεύεται είναι απλά οικονομικό;

Όχι βέβαια. Σύμφωνα με τον Marc Chandler (αντιπρόεδρο και επικεφαλή στρατηγικής παγκοσμίων αγορών της Brown Brother Harriman και αναπληρωτή καθηγητή στο Κέντρο Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης) το ερώτημα αν θα πρέπει να δοθεί στο ελληνικό κράτος ένα νέο δάνειο-γέφυρα ύψους 10 δις ευρώ είναι παρελκυστικό: *«Η Ελλάδα γεφυρώνει τον Βορρά και τον Νότο, την Ανατολή και την Δύση όπως καμία άλλη χώρα. Διατηρεί ειδική σχέση με το Ισραήλ, την Αίγυπτο, την Παλαιστίνη, τη Ρωσία, το Ιράν, και την Κίνα. Είναι μέλος*

«Ως προς την ουσία, η διαφορά μεταξύ των δύο πλευρών έχει μειωθεί σχεδόν σε τίποτε· παρά ταύτα, το αδιέξοδο και ο κίνδυνος μίας νέας οικονομικής κρίσης συνεχίζονται, ως εάν η διαφορά να ήταν τεράστια. Η ΕΕ δεν στηρίζει το μέλλον της νομισματικής ένωσής της σε αρχές, αλλά στη σημασιολογία.

»Αρχικά, η ευθύνη ήταν της νέας ελληνικής κυβέρνησης που έδωσε παρακινδυνευμένες προεκλογικές υποσχέσεις και τις παρουσίασε στους εταίρους της στην ΕΕ ως μη διαπραγματεύσιμες. **Έκτοτε, έχει υποχωρήσει πολύ, ιδιαίτερα με την άρση της απαίτησης για μεγάλες διαγραφές του χρέους. Τώρα, θέλει ένα νέο πρόγραμμα στήριξης με πιο ήπιους όρους και μία προσωρινή συμφωνία για να γεφυρώσει το χρηματοδοτικό κενό μεταξύ της σημερινής και της νέας συμφωνίας**. Όπως αναφέρεται, είναι διατεθειμένη να αποκαλέσει αυτή τη γέφυρα "παράταση".

»Με τη γερμανική κυβέρνηση να ηγείται της απαίτησης για αυστηρή συμμόρφωση, η ευρωπαϊκή αντίδραση ήταν ότι το τρέχον πρόγραμμα πρέπει να ολοκληρωθεί με επιτυχία, ίσως με κάποια ευελιξία, πριν συζητηθεί οτιδήποτε άλλο. Εδώ είναι, λοιπόν, το παζλ. **Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μίας παράτασης που θα αποτελεί γέφυρα σε ένα νέο πρόγραμμα και μίας παράτασης με ευελιξία, με την εκκρεμότητα της συμφωνίας για ένα νέο πρόγραμμα**; Για έναν λογικό παρατηρητή, είναι πολύ μικρή για να ενδιαφερθεί. - [...] Η βλακώδης γερμανική αυστηρότητα απαιτεί από τη νέα ελληνική κυβέρνηση να αθετήσει αποκάλυπτα όλες τις προεκλογικές υποσχέσεις της».

Έχει όμως ενδιαφέρον να δούμε τι έλεγε λίγες ημέρες πριν ο νέος πρωθυπουργός (ούτε το όνομα του τολμούμε να προφέρουμε από δέος...).

«*Οι ελληνίδες και οι έλληνες αισθάνονται πια περήφανοι και αξιοπρεπείς*», είπε και ελάλησε ο Τσίπρας (ο πολιορκητής των τειχών του Βερολίνου όπως γράφτηκε, τρομάρα του και

*Συμβάλλουμε καθοριστικά στην έκβαση τής διαπραγμάτευσης. Αυτή είναι **η συλλογική υπευθυνότητα ενός ολόκληρου λαού και της κυβέρνησης που μόλις πριν από λίγες ημέρες εξέλεξε**. Όπως δε βοηθά, και πρέπει να το πω αυτό, δε μας εκφράζει, το προκλητικό πολιτικό μήνυμα που εξέπεμψε μια ατυχής γελοιογραφία που δημοσιεύτηκε τη προηγούμενη εβδομάδα, που απεικόνιζε τον κο Σόιμπλε ενδεδυμένο με στολή ναζί.*

*Ήταν μια ατυχέστατη στιγμή που **δεν εκφράζει σε καμία περίπτωση την ελληνική κυβέρνηση και τον ελληνικό λαό**, καθώς κανείς δε δικαιούται ούτε για αστείο, να παίζει με τα φαντάσματα της ιστορίας. Η Αριστερά, στις πιο κρίσιμες στιγμές θα έλεγα, σε όλη την ιστορία της αλλά κυρίως στις πιο κρίσιμες στιγμές, δεν υπήρξε ποτέ αλαζονική απέναντι στην ιστορία της. Η δύναμη της ήταν πάντα, ότι δεν διεκδικούσε τα αξιώματα για τον εαυτό της. **Διεκδικούσε έμπνευση, και διεκδικούσε τη φυσική καθοδήγηση του λαού. Για μας το κόμμα και οι επιθυμίες του, στις πιο λαμπρές σελίδες του τόπου όταν το κόμμα, το συλλογικό υποκείμενο ή οποιαδήποτε μορφή του, έπαιζε καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις, οι επιθυμίες του ήταν πάντα στην υπηρεσία του λαού και της πατρίδας**».*

Είμαστε, μάλιστα, έτοιμοι να πιστέψουμε ότι ο Τσίπρας δεν είναι άλλος παρά η μετεμψύχωση του θρυλικού Γιώργου Θαλάσση (Μικρός Ήρως), ο Καμμένος του Σπίθα και Νάντια Βαλαβάνη αντίστοιχα της Κατερίνας...

Υπάρχει, όμως, «νέος» και «παλιός» εθνικολαϊκισμός;

Οι συνέλληνες, η εθνική υπερηφάνεια, η «οργανική ενότητα λαού και κυβέρνησης» (κατά τον Γκράμσκι εγγενές στοιχείο του ιταλικού φασισμού), οι φιλοκυβερνητικές (χωρίς κομματική ταυτότητα...) εθνικομαζώξεις, που ήδη καταλαμβάνουν (έστω πρόσκαιρα) την θέση και εκείνων των απλών εκδηλώσεων κοινωνικής διαμαρτυρίας, είναι η απόκλιση από τα κινηματικά θέσφατα

δημοσιολόγοι και εν γένει τεχνικοί της εξουσίας, ούτε βέβαια το κατ' εξοχήν σύμπτωμα της παρακμής της πολιτικής, αλλά το απαραίτητο προγεφύρωμα σε περιόδους μεταβολής και πολιτικής «αστάθειας».

Ο ***Pierre-Andre Taguieff***, στο βιβλίο του ***Ο Νέος Εθνικο-λαϊκισμός***, προτείνει χαρακτηριστικά: «Αντί να δαιμονοποιούμε τους νεολαϊκιστές, είναι καλύτερα να τους εξημερώνουμε και να τους ενσωματώνουμε».

Μάλιστα. Σε ποιαν όμως κατεύθυνση; Πως θα «λυθεί» η «διαμάχη» ανάμεσα στους ευρωσκεπτικιστές, σε όσους δηλώνουν υπέρμαχοι της επιστροφής στο «εθνικό», πως θα συνταιριαστεί ο εθνικολαϊκισμός με τον «ορθό λόγο» και τον «ρεαλισμό της παγκοσμιοποίησης», πως θα γίνουν γρήγορα τα επόμενα βήματα ενοποίησης σε ένα περιβάλλον «επίμονων ανισορροπιών»;

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν Κλοντ Γιούνκερ μοίρασε σε πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής, οκτασέλιδο υπόμνημα προς τους Ευρωπαίους ηγέτες, με τον τίτλο «Για ποια Ευρώπη διαπραγματευόμαστε;», θέτοντας ουσιαστικά το θέμα των «απτών μηχανισμών σύγκλισης και αλληλεγγύης», δηλαδή εάν θα πρέπει να υπάρχει ένας προϋπολογισμός ειδικά για τη νομισματική ένωση ή να συσταθεί ένα Κοινοβούλιο Ευρωζώνης, με συμμετοχή μελών από τα εθνικά κοινοβούλια, το οποίο θα ενισχύει τη διαδικασία της λογοδοσίας.

Με άλλα λόγια, έθεσε για μιαν ακόμη φορά τα θέματα, που αφορούν την ενοποίηση της ΕΕ, στα οποία περιλαμβάνονται μια πιθανή καθιέρωση προϋπολογισμού της Ευρωζώνης και νέοι ευρωπαϊκοί θεσμοί που θα συνοδεύουν το ενιαίο νόμισμα.

Ο Γιούνκερ παρουσίασε το υπόμνημα ως ένα βήμα της διαδικασίας που ζήτησε τον περασμένο Οκτώβριο ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) Μάριο Ντράγκι για την εκκίνηση των προσπαθειών ενοποίησης. Οι δύο πρόεδροι, μαζί με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ και τον επικεφαλής

θεσμική λειτουργία». Την ίδια στιγμή ανακοινώνεται σχέδιο δράσης με στόχο την θωράκιση των συνόρων της ΕΕ έναντι της δράσης των τζιχαντιστών, ενώ σε μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, όπως το Παρίσι και η Ρώμη, χιλιάδες στρατιώτες περιπολούν ή φυλάσσουν πιθανούς στόχους.

«Κινδύνεψε», λοιπόν, στ' αλήθεια το ελληνικό κράτος να βγει από την Ευρωζώνη; Το ζήτημα που διακυβεύεται είναι απλά οικονομικό;

Όχι βέβαια. Σύμφωνα με τον Marc Chandler (αντιπρόεδρο και επικεφαλή στρατηγικής παγκοσμίων αγορών της Brown Brother Harriman και αναπληρωτή καθηγητή στο Κέντρο Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης) το ερώτημα αν θα πρέπει να δοθεί στο ελληνικό κράτος ένα νέο δάνειο-γέφυρα ύψους 10 δις ευρώ είναι παρελκυστικό: «*Η Ελλάδα γεφυρώνει τον Βορρά και τον Νότο, την Ανατολή και την Δύση όπως καμία άλλη χώρα. Διατηρεί ειδική σχέση με το Ισραήλ, την Αίγυπτο, την Παλαιστίνη, τη Ρωσία, το Ιράν, και την Κίνα. Είναι μέλος της ΕΕ και του ΝΑΤΟ με πρόσβαση στα Βαλκάνια και την Μεσόγειο. Αποτελεί ανάχωμα όσον αφορά την μετανάστευση από την βόρεια Αφρική και την Μέση Ανατολή πιθανώς για τους τζιχαντιστές [...] Η γεωστρατηγική σημασία της Ελλάδας δεν διαχωρίζεται πλήρως από την κρίση δημόσιου χρέους. Η Ελλάδα είναι μια από τις λίγες χώρες της ΟΝΕ που εκπληρώνουν τη δέσμευση προς το ΝΑΤΟ αναφορικά με τις στρατιωτικές δαπάνες. Συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικοτέρων πελατών των γερμανικών και πολεμικών βιομηχανιών. Η Ελλάδα δαπανά σε τακτική βάση περισσότερο από 2% του ΑΕΠ για την άμυνα*».

του χρέους. Τώρα, θέλει ένα νέο πρόγραμμα στήριξης με πιο ήπιους όρους και μία προσωρινή συμφωνία για να γεφυρώσει το χρηματοδοτικό κενό μεταξύ της σημερινής και της νέας συμφωνίας. Όπως αναφέρεται, είναι διατεθειμένη να αποκαλέσει αυτή τη γέφυρα "παράταση".

»Με τη γερμανική κυβέρνηση να ηγείται της απαίτησης για αυστηρή συμμόρφωση, η ευρωπαϊκή αντίδραση ήταν ότι το τρέχον πρόγραμμα πρέπει να ολοκληρωθεί με επιτυχία, ίσως με κάποια ευελιξία, πριν συζητηθεί οτιδήποτε άλλο. Εδώ είναι, λοιπόν, το παζλ. **Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μίας παράτασης που θα αποτελεί γέφυρα σε ένα νέο πρόγραμμα και μίας παράτασης με ευελιξία, με την εκκρεμότητα της συμφωνίας για ένα νέο πρόγραμμα**; Για έναν λογικό παρατηρητή, είναι πολύ μικρή για να ενδιαφερθεί. - [...] Η βλακώδης γερμανική αυστηρότητα απαιτεί από τη νέα ελληνική κυβέρνηση να αθετήσει απροκάλυπτα όλες τις προεκλογικές υποσχέσεις της».

Έχει όμως ενδιαφέρον να δούμε τι έλεγε λίγες ημέρες πριν ο νέος πρωθυπουργός (ούτε το όνομα του τολμούμε να προφέρουμε από δέος...).

«Οι ελληνίδες και οι έλληνες αισθάνονται πια περήφανοι και αξιοπρεπείς», είπε και ελάλησε ο Τσίπρας (ο πολιορκητής των τειχών του Βερολίνου όπως γράφτηκε, τρομάρα του και τρομάρα τους....) στην ΚΟ του κυβερνώντος κόμματος λίγες ημέρες πριν διατυπωθεί το αίτημα παράτασης και αναγνώρισης της δανειακής σύμβασης και των προηγούμενων μνημονίων.

*«Η πρωτοφανής, στη σύγχρονη πολιτική ιστορία, **οργανική ενότητα του λαού με την κυβέρνησή του**, με την κυβέρνηση κοινωνικής σωτηρίας, που συγκροτήσαμε μετά την λαϊκή ετυμηγορία της 25ης του Γενάρη, είναι αυτή που μας γεμίζει δύναμη και αντοχή, νάσματα της ιστορίας. Η Αριστερά, στις πιο κρίσιμες στιγμές θα έλεγα, σε όλη την ιστορία της αλλά κυρίως στις πιο κρίσιμες στιγμές, δεν υπήρξε ποτέ αλαζονική απέναντι στην ιστορία της. Η δύναμη της ήταν πάντα, ότι δεν διεκδικούσε τα αξιώματα για τον εαυτό της. **Διεκδικούσε έμπνευση, και διεκδικούσε τη φυσική καθοδήγηση του λαού. Για μας το κόμμα και οι επιθυμίες του, στις πιο λαμπρές σελίδες του τόπου όταν το κόμμα, το συλλογικό υποκείμενο ή οποιαδήποτε μορφή του, έπαιζε καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις, οι επιθυμίες του ήταν πάντα στην υπηρεσία του λαού και της πατρίδας**».*

Είμαστε, μάλιστα, έτοιμοι να πιστέψουμε ότι ο Τσίπρας δεν είναι άλλος παρά η μετεμψύχωση του θρυλικού Γιώργου Θαλάσση (Μικρός Ήρως), ο Καμμένος του Σπίθα και Νάντια Βαλαβάνη αντίστοιχα της Κατερίνας...

Υπάρχει, όμως, «νέος» και «παλιός» εθνικολαϊκισμός;

Οι συνέλληνες, η εθνική υπερηφάνεια, η «οργανική ενότητα λαού και κυβέρνησης» (κατά τον Γκράμσκι εγγενές στοιχείο του ιταλικού φασισμού), οι φιλοκυβερνητικές (χωρίς κομματική ταυτότητα...) εθνικομαζώξεις, που ήδη καταλαμβάνουν (έστω πρόσκαιρα) την θέση και εκείνων των απλών εκδηλώσεων κοινωνικής διαμαρτυρίας, είναι η απόκλιση από τα κινηματικά θέσφατα της αριστεράς ή απλά μια επανάληψη παρόμοιων «στιγμών» του παρελθόντος;

Σύμφωνα με τον νέο υπουργό Εξωτερικών, τα πράγματα είναι ξεκάθαρα: *«**Το υπογραμμίζω αυτό διότι πολλοί όταν αναφέρονται στην κυριαρχία εννοούν είτε την εσωτερική και μόνο είτε αποκλειστικά την εξωτερική/διεθνή. Το ίδιο συμβαίνει συχνά ως προς τα συμφέροντα. Ορισμένοι θεωρούν ότι συμφέροντα υπάρχουν μόνο στο** εθνικολαϊκισμός με τον «ορθό λόγο» και τον «ρεαλισμό της παγκοσμιοποίησης», πως θα γίνουν γρήγορα τα επόμενα βήματα ενοποίησης σε ένα περιβάλλον «επίμονων ανισορροπιών»;*

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν Κλοντ Γιούνκερ μοίρασε σε πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής, οκτασέλιδο υπόμνημα προς τους Ευρωπαίους ηγέτες, με τον τίτλο «Για ποια Ευρώπη διαπραγματευόμαστε;», θέτοντας ουσιαστικά το θέμα των «απτών μηχανισμών σύγκλισης και αλληλεγγύης», δηλαδή εάν θα πρέπει να υπάρχει ένας προϋπολογισμός ειδικά για τη νομισματική ένωση ή να συσταθεί ένα Κοινοβούλιο Ευρωζώνης, με συμμετοχή μελών από τα εθνικά κοινοβούλια, το οποίο θα ενισχύει τη διαδικασία της λογοδοσίας.

Με άλλα λόγια, έθεσε για μιαν ακόμη φορά τα θέματα, που αφορούν την ενοποίηση της ΕΕ, στα οποία περιλαμβάνονται μια πιθανή καθιέρωση προϋπολογισμού της Ευρωζώνης και νέοι ευρωπαϊκοί θεσμοί που θα συνοδεύουν το ενιαίο νόμισμα.

Ο Γιούνκερ παρουσίασε το υπόμνημα ως ένα βήμα της διαδικασίας που ζήτησε τον περασμένο Οκτώβριο ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) Μάριο Ντράγκι για την εκκίνηση των προσπαθειών ενοποίησης. Οι δύο πρόεδροι, μαζί με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ και τον επικεφαλής του Eurogroup Γερούν Ντάισελμπλουμ, πρόκειται να παρουσιάσουν ένα πλήρες σχέδιο με νέα μέτρα ενοποίησης στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά στο υπόμνημα:

«Η Ευρωζώνη δεν έχει ανακάμψει από την κρίση με τον ίδιο τρόπο, όπως οι ΗΠΑ, γεγονός που ίσως δείχνει ότι μια ατελής νομισματική ένωση προσαρμόζεται πολύ βραδύτερα από μια ένωση που έχει πιο ολοκληρωμένη ελληνικό κράτος να βγει από την Ευρωζώνη; Το ζήτημα που διακυβεύεται είναι απλά οικονομικό;

Όχι βέβαια. Σύμφωνα με τον Marc Chandler (αντιπρόεδρο και επικεφαλή στρατηγικής παγκοσμίων αγορών της Brown Brother Harriman και αναπληρωτή καθηγητή στο Κέντρο Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης) το ερώτημα αν θα πρέπει να δοθεί στο ελληνικό κράτος ένα νέο δάνειο-γέφυρα ύψους 10 δις ευρώ είναι παρελκυστικό: *«Η Ελλάδα γεφυρώνει τον Βορρά και τον Νότο, την Ανατολή και την Δύση όπως καμία άλλη χώρα. Διατηρεί ειδική σχέση με το Ισραήλ, την Αίγυπτο, την Παλαιστίνη, τη Ρωσία, το Ιράν, και την Κίνα. Είναι μέλος της ΕΕ και του ΝΑΤΟ με πρόσβαση στα Βαλκάνια και την Μεσόγειο. Αποτελεί ανάχωμα όσον αφορά την μετανάστευση από την βόρεια Αφρική και την Μέση Ανατολή πιθανώς για τους τζιχαντιστές [...] Η γεωστρατηγική σημασία της Ελλάδας δεν διαχωρίζεται πλήρως από την κρίση δημόσιου χρέους. Η Ελλάδα είναι μια από τις λίγες χώρες της ΟΝΕ που εκπληρώνουν τη δέσμευση προς το ΝΑΤΟ αναφορικά με τις στρατιωτικές δαπάνες. Συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικοτέρων πελατών των γερμανικών και πολεμικών βιομηχανιών. Η Ελλάδα δαπανά σε τακτική βάση περισσότερο από 2% του ΑΕΠ για την άμυνα»*.

Άνθρακας, λοιπόν, ο θησαυρός των «επιτευγμάτων» της κυβέρνησης σωτηρίας (σταλινικοί, σκληροί δεξιοί, πασόκοι και τα λιμά της πάλαι ποτέ ανανεωτικής αριστεράς, της οικολογίας και του αριστερισμού), του «λογικού συμβιβασμού» που πωλούνται με δόσεις στους ιθαγενείς οι οποίοι έχουν βαθιά παράδοση ανυποταξίας, κάτι για το οποίο ετοιμάζονται πυρετωδώς οι διαχειριστές της.

Συσπείρωση Αναρχικών

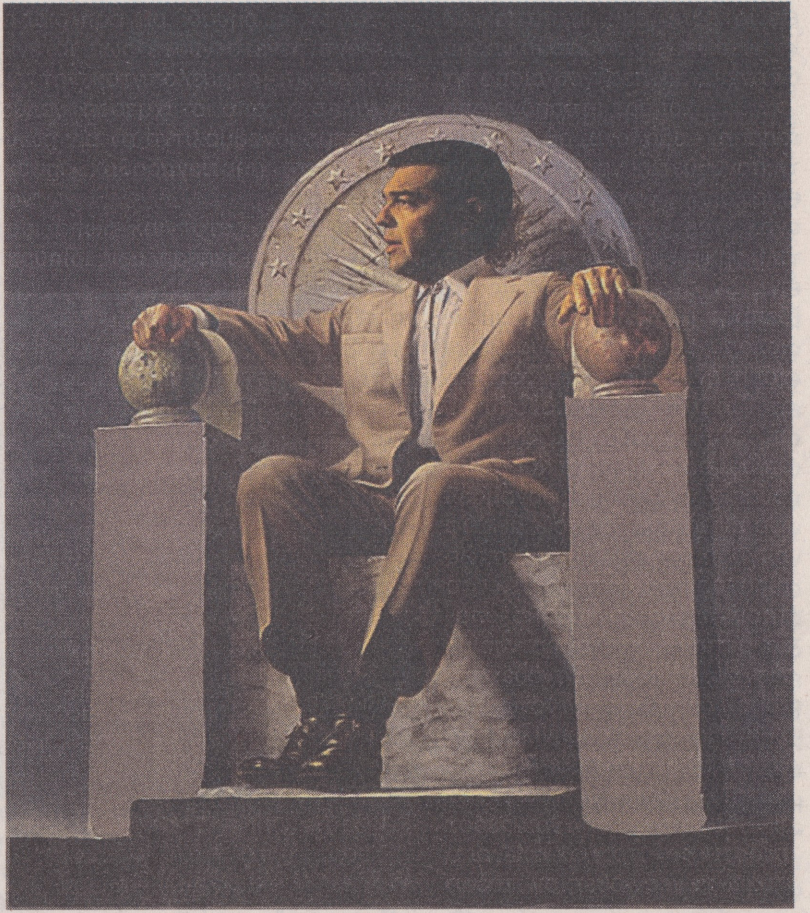
ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ...ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η άνοδος του Σύριζα στην εξουσία αδιαμφισβήτητα θα βγάλει στον αφρό, διάφορα θέματα που βρίσκονταν μπερδεμένα για χρόνια στην κινηματική αναγκαιότητα για το «κοινωνικό καλό». Θέματα που αφορούν το ποιος είναι ποιος, συμμαχίες και πρακτικές χρόνων σιγά σιγά θα αρχίζουν αναπόφευκτα να ξεδιαλύνονται. Κοινώς θα διαχωριστεί η ήρα από το στάρι. Ύστερα από περίπου εννέα χρόνια, το κίνημα που δειλά δειλά έκανε την εμφάνιση του στις φοιτητικές κινητοποιήσεις το 2006 και μετέπειτα ήταν εκεί σε όλες τις μεγάλες κινητοποιήσεις και διεκδικήσεις μέχρι σήμερα, κίνημα των δρόμων, των λαϊκών συνελεύσεων γειτονιάς και της υπεράσπισης των δημοσίων χώρων τελικά πέτυχε το σκοπό του. Μετά από χρόνια παρουσίας και σκληρής δουλειάς, απέκτησε κυβερνητική υπόσταση υπό μορφή Σύριζα. Ίσως πλέον δεν υπάρχει λόγος για διαμαρτυρία. Τα παραπάνω μπορούν εύκολα, ακόμα και σημειολογικά, να εντοπιστούν στις πρόσφατες φιλοκυβερνητικές συγκεντρώσεις. Ο χώρος, ίδιος με παλιότερα, ο κόσμος ίδιος, μόνο που απουσιάζουν συνθήματα, κάγκελα και αστυνομία. **Οι ψηφοφόροι κάποτε ήταν στην πλατεία ως αγανακτισμένοι και πλέον επέστρεψαν απλώς ως ψηφοφόροι.** Το κίνημα έγινε πλέον κυβέρνηση.

Σαν αφετηρία αυτής της διαδρομής, όπου κατέληξε στην κυβερνητική νίκη του κινήματος θα μπορούσαν να θεωρηθούν, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, οι κινητοποιήσεις ενάντια στο νόμο πλαίσιο του 2006-2007. Οι συγκεκριμένες συγκρούσεις μπορούν να θεωρηθούν ως προπομπός μιας τακτικής σπέκουλας από την αριστερά, επειδή παρ' όλο τον έντονο εξεγερσιακό τους χαρακτήρα τελικά ο πολιτικός λόγος άρχισε να κάνει την εμφάνιση του με πρόσχημα τα ανθρώπινα δικαιώματα που καταπατούσε η αστυνομία καθώς και για την διαφύλαξη του πανεπιστημιακού ασύλου. Από εκεί και ύστερα οι συγκεκριμένες κινητοποιήσεις απέκτησαν πολιτικό χρώμα αντιπολίτευσης στα σχέδια της κυβέρνησης για την παιδεία. Ήταν εκεί τον Δεκέμβρη του 2008

αναζητούσε, την εξουσία. Η κυβέρνηση Συριζανέλ είναι η προσωποποίηση των λεγόμενων δύο πλατειών. Η πάνω κάτω αγανάκτηση σε σάρκα μια. Τι και εάν οι κάτω ήταν οι αριστεροί και οι πάνω οι πατριώτες - ακροδεξιοί - νοικοκύρηδες; Έφτασε ο καιρός όπου τα πράγματα αρχίζουν επιτέλους να ξεδιαλύνονται και να φαίνονται έτσι όπως πραγματικά είναι. Όταν η εξουσία προστάζει δεν υπάρχει χώρος για διαχωρισμούς, με την κατάλληλη πολιτική τα αριστερά, τα δεξιά, οι ιδεολογίες, οι διαφωνίες κλπ όχι μόνο αμβλύνονται αλλά μπορούν εύκολα να σβηστούν. Με την ίδια μέθοδο της πολιτικής όταν θα είναι ο καιρός, μπορούν άνετα να επανέλθουν.

Η σημερινή ομπρέλα της εξουσίας έχει να κάνει με το καλό της πατρίδας. Κάτω από αυτή χωράνε άπαντες, όλοι σωτήρες του έθνους. Διάφοροι κινηματίες έχοντας ως μέγα ταμπού όρους που έχουν να κάνουν με έθνος και πατρίδα επειδή τους χαλάνε το αναρχίζων προφίλ, δεν μπορούν βέβαια εύκολα να χωνέψουν την πατριωτική σημαία που καλείται να σηκώσει ο Σύριζα καθώς και την συμμαχία με τους Ανελ. Επίσης ξεχνάνε ότι η διαχείριση της εξουσίας, άσχετα εάν αυτός που την διαχειρίζεται προσδιορίζεται ως αριστερός, κομμουνιστής, δεξιός κλπ και θέλει να μακροημερεύσει, περνάει αναγκαστικά από το πρίσμα του πατριωτισμού και του έθνους. Έτσι σπεύδουν άρον άρον να υπογραμμίσουν ότι η Χρυσή Αυγή αριστεροφέρνει πλέον στις απόψεις της για το χρέος, την διαπραγμάτευση, αλλά και σε πολλά εσωτερικά θέματα (βλέπε κείμενο Ψαρά: *Η «αριστερή» στροφή της Χ.Α*). Ο παραμορφωτικός καθρέφτης της πολιτικής έκανε

βλέπουν ότι η ζωή που τους προσφέρεται είναι με το ζόρι επιβίωση;

Ποιοι θα μπορέσουν να υπερκεράσουν ενδεχόμενες και αμφίβολες παροχές, με ωραία περιτυλίγματα και να συνεχίσουν να μάχονται ενάντια στο κράτος και την κυριαρχία με σαφήνεια λόγου και πράξεων;

Πόσοι θα είναι αυτοί που πίσω από αυτή την *«αλλαγή»* θα συνεχίζουν να αισθάνονται ασφυκτικά γιατί προφανώς δεν υπάρχει καμία αλλαγή, αλλά ανασύνταξη του μηχανισμού καταπίεσης στον ελ-

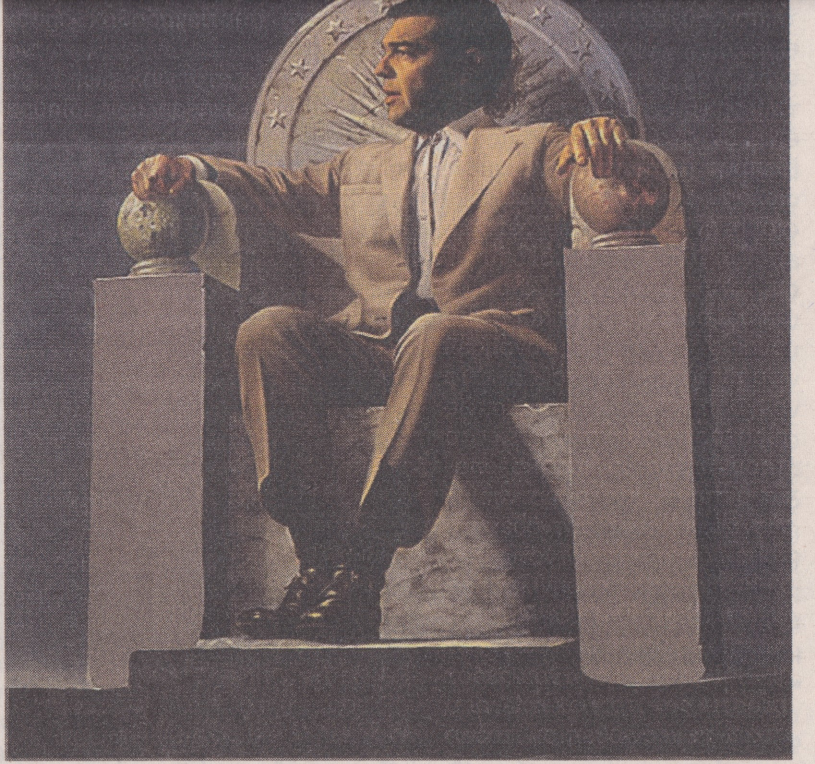
συμμαχίες και πρακτικές χρόνων σιγά σιγά θα αρχίζουν αναπόφευκτα να ξεδιαλύνονται. Κοινώς θα διαχωριστεί η ήρα από το στάρι. Ύστερα από περίπου εννέα χρόνια, το κίνημα που δειλά δειλά έκανε την εμφάνιση του στις φοιτητικές κινητοποιήσεις το 2006 και μετέπειτα ήταν εκεί σε όλες τις μεγάλες κινητοποιήσεις και διεκδικήσεις μέχρι σήμερα, κίνημα των δρόμων, των λαϊκών συνελεύσεων γειτονιάς και της υπεράσπισης των δημοσίων χώρων τελικά πέτυχε το σκοπό του. Μετά από χρόνια παρουσίας και σκληρής δουλειάς, απέκτησε κυβερνητική υπόσταση υπό μορφή Σύριζα. Ίσως πλέον δεν υπάρχει λόγος για διαμαρτυρία. Τα παραπάνω μπορούν εύκολα, ακόμα και σημειολογικά, να εντοπιστούν στις πρόσφατες φιλοκυβερνητικές συγκεντρώσεις. Ο χώρος, ίδιος με παλιότερα, ο κόσμος ίδιος, μόνο που απουσιάζουν συνθήματα, κάγκελα και αστυνομία. **Οι ψηφοφόροι κάποτε ήταν στην πλατεία ως αγανακτισμένοι και πλέον επέστρεψαν απλώς ως ψηφοφόροι.** Το κίνημα έγινε πλέον κυβέρνηση.

Σαν αφετηρία αυτής της διαδρομής, όπου κατέληξε στην κυβερνητική νίκη του κινήματος θα μπορούσαν να θεωρηθούν, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, οι κινητοποιήσεις ενάντια στο νόμο πλαίσιο του 2006-2007. Οι συγκεκριμένες συγκρούσεις μπορούν να θεωρηθούν ως προπομπός μιας τακτικής σπέκουλας από την αριστερά, επειδή παρ' όλο τον έντονο εξεγερσιακό τους χαρακτήρα τελικά ο πολιτικός λόγος άρχισε να κάνει την εμφάνιση του με πρόσχημα τα ανθρώπινα δικαιώματα που καταπατούσε η αστυνομία καθώς και για την διαφύλαξη του πανεπιστημιακού ασύλου. Από εκεί και ύστερα οι συγκεκριμένες κινητοποιήσεις απέκτησαν πολιτικό χρώμα αντιπολίτευσης στα σχέδια της κυβέρνησης για την παιδεία. Ήταν εκεί τον Δεκέμβρη του 2008 όπου με πολιτική μαεστρία στάθηκε σύμμαχος της εξέγερσης, έλαβε μέρος στις κατά τόπους συνελεύσεις γειτονιών και κατειλημμένων χώρων όπου στην πορεία εν τέλει, ανέλαβε ηγετικό ρόλο. Ήταν εκεί στις κινητοποιήσεις κατά του μνημονίου. Οργανώθηκε και μίλησε για άμεση δημοκρατία, βρυχήθηκε σαν λιοντάρι όταν έπρεπε και μεταμορφώθηκε σε βαλβίδα εξαέρωσης όταν τα πράγματα μπορεί να έβγαιναν εκτός ελέγχου. Ήταν εκεί για να κάνει πολιτική την εξέγερση, ήταν εκεί για να μετατρέψει την οργή από την ασφυξία της επιβίωσης σε κατασκηνωτική αγανάκτηση και συνελευσιακή ψυχοθεραπεία. Λούφαξε τα τελευταία χρόνια μεταξύ συγκεντρώσεων ευταξίας και εκλογολογίας, ώστε να διευκολυνθεί η άνοδος στην εξουσία του πολιτικού του πατέρα, άλλοτε κρυφού και άλλοτε φανερού.

Μέχρι που επιτέλους ήρθε η ώρα που η κάτω και η πάνω πλατεία βρήκε την θέση που διακαώς **οι πάνω οι πατριώτες - ακροδεξιοί - νοικοκύρηδες; Έφτασε ο καιρός όπου τα πράγματα αρχίζουν επιτέλους να ξεδιαλύνονται και να φαίνονται έτσι όπως πραγματικά είναι. Όταν η εξουσία προστάζει δεν υπάρχει χώρος για διαχωρισμούς, με την κατάλληλη πολιτική τα αριστερά, τα δεξιά, οι ιδεολογίες, οι διαφωνίες κλπ όχι μόνο αμβλύνονται αλλά μπορούν εύκολα να σβηστούν. Με την ίδια μέθοδο της πολιτικής όταν θα είναι ο καιρός, μπορούν άνετα να επανέλθουν.**

Η σημερινή ομπρέλα της εξουσίας έχει να κάνει με το καλό της πατρίδας. Κάτω από αυτή χωράνε άπαντες, όλοι σωτήρες του έθνους. Διάφοροι κινηματίες έχοντας ως μέγα ταμπού όρους που έχουν να κάνουν με έθνος και πατρίδα επειδή τους χαλάνε το αναρχίζων προφίλ, δεν μπορούν βέβαια εύκολα να χωνέψουν την πατριωτική σημαία που καλείται να σηκώσει ο Σύριζα καθώς και την συμμαχία με τους Ανελ. Επίσης ξεχνάνε ότι η διαχείριση της εξουσίας, άσχετα εάν αυτός που την διαχειρίζεται προσδιορίζεται ως αριστερός, κομμουνιστής, δεξιός κλπ και θέλει να μακροημερεύσει, περνάει αναγκαστικά από το πρίσμα του πατριωτισμού και του έθνους. Έτσι σπεύδουν άρον άρον να υπογραμμίσουν ότι η Χρυσή Αυγή αριστεροφέρνει πλέον στις απόψεις της για το χρέος, την διαπραγμάτευση, αλλά και σε πολλά εσωτερικά θέματα (βλέπε κείμενο Ψαρά: *Η «αριστερή» στροφή της Χ.Α*). Ο παραμορφωτικός καθρέφτης της πολιτικής έκανε πάλι το θαύμα του. **Αρνούνται να δουν ότι η Χ.Α δεν άλλαξε τις απόψεις της αλλά ότι αντίθετα ο Σύριζα ανταγωνίζεται πλέον σε πατριωτισμό τους χρυσαυγίτες.** Εάν δεν υπήρχε και το θέμα της ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών που γεννιούνται στον ελλαδικό χώρο, εκεί τα πράγματα θα περιπλέκονταν ακόμα περισσότερο. Πατριωτισμό βέβαια μπορεί κάποιος να βαφτίσει και την φιγούρα της κωλοτούμπας στον τσάμικο χορό, είτε αυτός γίνεται εντός ελλαδικού χώρου είτε ευρωπαϊκού· είπαμε ότι η πολιτική βαφτίζει και ξε-βαφτίζει.

Επίσης αδιαμφισβήτητα η άνοδος του Σύριζα στην εξουσία θα ξεδιαλύνει τον λόγο και τις πράξεις του καθενός. Μέχρι πρότινος ήταν στην εξουσία «αυτοί», εννοώντας ΝΔ και Πασοκ, διαχωρίζοντας έτσι τα υπόλοιπα κόμματα. Ήταν εύκολο να τα έχεις με τον Παπανδρέου, τον Σαμαρά και τον Βενιζέλο, ήταν σχεδόν προφανές. Τι γίνεται όμως τώρα;

βλέπουν ότι η ζωή που τους προσφέρεται είναι με το ζόρι επιβίωση;

Ποιοι θα μπορέσουν να υπερκεράσουν ενδεχόμενες και αμφίβολες παροχές, με ωραία περιτυλίγματα και να συνεχίσουν να μάχονται ενάντια στο κράτος και την κυριαρχία με σαφήνεια λόγου και πράξεων;

Πόσοι θα είναι αυτοί που πίσω από αυτή την «*αλλαγή*» θα συνεχίζουν να αισθάνονται ασφυκτικά γιατί προφανώς δεν υπάρχει καμία αλλαγή, αλλά ανασύνταξη του μηχανισμού καταπίεσης στον ελλαδικό χώρο;

Τέλος πόσοι είναι αυτοί που συμμετείχαν ενεργά στο κίνημα περιμένοντας ανταλλάγματα από τους νέους διαχειριστές του κράτους και πού θα τους βρούμε από εδώ και ύστερα; Θα στέκονται το ίδιο αλληλέγγυοι σε οποιαδήποτε κινητοποίηση όπως και πριν ή θα έχουμε ένα νέο είδος «αγανακτισμένων πολιτών», κινηματικών αυτή τη φορά, που θα αναλάβουν την διατήρηση της τάξης;

Και τελευταίο ερώτημα: Μήπως η αστυνομία θα αμβλύνει την στάση της σε ενδεχόμενες κινητοποιήσεις επειδή, πλέον, υπάρχει το κίνημα;

Ελευθερόκοκκος

κτισμένοι και πλέον επέστρεψαν απλώς ως ψηφοφόροι. Το κίνημα έγινε πλέον κυβέρνηση.

Σαν αφετηρία αυτής της διαδρομής, όπου κατέληξε στην κυβερνητική νίκη του κινήματος θα μπορούσαν να θεωρηθούν, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, οι κινητοποιήσεις ενάντια στο νόμο πλαίσιο του 2006-2007. Οι συγκεκριμένες συγκρούσεις μπορούν να θεωρηθούν ως προπομπός μιας τακτικής σπέκουλας από την αριστερά, επειδή παρ' όλο τον έντονο εξεγερσιακό τους χαρακτήρα τελικά ο πολιτικός λόγος άρχισε να κάνει την εμφάνιση του με πρόσχημα τα ανθρώπινα δικαιώματα που καταπατούσε η αστυνομία καθώς και για την διαφύλαξη του πανεπιστημιακού ασύλου. Από εκεί και ύστερα οι συγκεκριμένες κινητοποιήσεις απέκτησαν πολιτικό χρώμα αντιπολίτευσης στα σχέδια της κυβέρνησης για την παιδεία. Ήταν εκεί τον Δεκέμβρη του 2008 όπου με πολιτική μαεστρία στάθηκε σύμμαχος της εξέγερσης, έλαβε μέρος στις κατά τόπους συνελεύσεις γειτονιών και κατειλημμένων χώρων όπου στην πορεία εν τέλει, ανέλαβε ηγετικό ρόλο. Ήταν εκεί στις κινητοποιήσεις κατά του μνημονίου. Οργανώθηκε και μίλησε για άμεση δημοκρατία, βρυχήθηκε σαν λιοντάρι όταν έπρεπε και μεταμορφώθηκε σε βαλβίδα εξαέρωσης όταν τα πράγματα μπορεί να έβγαιναν εκτός ελέγχου. Ήταν εκεί για να κάνει πολιτική την εξέγερση, ήταν εκεί για να μετατρέψει την οργή από την ασφυξία της επιβίωσης σε κατασκηνωτική αγανάκτηση και συνελευσιακή ψυχοθεραπεία. Λούφαξε τα τελευταία χρόνια μεταξύ συγκεντρώσεων ευταξίας και εκλογολογίας, ώστε να διευκολυνθεί η άνοδος στην εξουσία του πολιτικού του πατέρα, άλλοτε κρυφού και άλλοτε φανερού.

Μέχρι που επιτέλους ήρθε η ώρα που η κάτω και η πάνω πλατεία βρήκε την θέση που διακαώς

τίες έχοντας ως μέγα ταμπού όρους που έχουν να κάνουν με έθνος και πατρίδα επειδή τους χαλάνε το αναρχίζων προφίλ, δεν μπορούν βέβαια εύκολα να χωνέψουν την πατριωτική σημαία που καλείται να σηκώσει ο Σύριζα καθώς και την συμμαχία με τους Ανελ. Επίσης ξεχνάνε ότι η διαχείριση της εξουσίας, άσχετα εάν αυτός που την διαχειρίζεται προσδιορίζεται ως αριστερός, κομμουνιστής, δεξιός κλπ και θέλει να μακροημερεύσει, περνάει αναγκαστικά από το πρίσμα του πατριωτισμού και του έθνους. Έτσι σπεύδουν άρον άρον να υπογραμμίσουν ότι η Χρυσή Αυγή αριστεροφέρνει πλέον στις απόψεις της για το χρέος, την διαπραγμάτευση, αλλά και σε πολλά εσωτερικά θέματα (βλέπε κείμενο Ψαρά: *Η «αριστερή» στροφή της Χ.Α*). Ο παραμορφωτικός καθρέφτης της πολιτικής έκανε πάλι το θαύμα του. **Αρνούνται να δουν ότι η Χ.Α δεν άλλαξε τις απόψεις της αλλά ότι αντίθετα ο Σύριζα ανταγωνίζεται πλέον σε πατριωτισμό τους χρυσαυγίτες.** Εάν δεν υπήρχε και το θέμα της ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών που γεννιούνται στον ελλαδικό χώρο, εκεί τα πράγματα θα περιπλέκονταν ακόμα περισσότερο. Πατριωτισμό βέβαια μπορεί κάποιος να βαφτίσει και την φιγούρα της κωλοτούμπας στον τσάμικο χορό, είτε αυτός γίνεται εντός ελλαδικού χώρου είτε ευρωπαϊκού· είπαμε ότι η πολιτική βαφτίζει και ξε-βαφτίζει.

Επίσης αδιαμφισβήτητα η άνοδος του Σύριζα στην εξουσία θα ξεδιαλύνει τον λόγο και τις πράξεις του καθενός. Μέχρι πρότινος ήταν στην εξουσία «αυτοί», εννοώντας ΝΔ και Πασοκ, διαχωρίζοντας έτσι τα υπόλοιπα κόμματα. Ήταν εύκολο να τα έχεις με τον Παπανδρέου, τον Σαμαρά και τον Βενιζέλο, ήταν σχεδόν προφανές. Τι γίνεται όμως τώρα; Τώρα η εξουσία έγινε τάχα πιο φιλική, πιο λαϊκή που δεν τις αρέσουν οι γραβάτες.

Πολλοί ήταν αυτοί που ψήφισαν πρώτη φορά μόνο και μόνο για να φύγουν «αυτοί». Ακόμα και μέσα στο ΚΚΕ υπάρχουν υφέρπουσες ελπίδες, του τύπου κοντά στον βασιλικό θα ποτιστεί και η γλάστρα (αρκεί να διαβάσει κανείς το, δύο μέρες μετά τις εκλογές, κείμενο του Μπογιόπουλου με τίτλο *«Εκλογές: πρώτες σκέψεις...»*). **Σ' αυτό το φτιαχτό κλίμα αισιοδοξίας, ποιοι θα μπορέσουν να**

βλέπουν ότι η ζωή που τους προσφέρεται είναι με το ζόρι επιβίωση;

Ποιοι θα μπορέσουν να υπερκεράσουν ενδεχόμενες και αμφίβολες παροχές, με ωραία περιτυλίγματα και να συνεχίσουν να μάχονται ενάντια στο κράτος και την κυριαρχία με σαφήνεια λόγου και πράξεων;

Πόσοι θα είναι αυτοί που πίσω από αυτή την *«αλλαγή»* θα συνεχίζουν να αισθάνονται ασφυκτικά γιατί προφανώς δεν υπάρχει καμία αλλαγή, αλλά ανασύνταξη του μηχανισμού καταπίεσης στον ελλαδικό χώρο;

Τέλος πόσοι είναι αυτοί που συμμετείχαν ενεργά στο κίνημα περιμένοντας ανταλλάγματα από τους νέους διαχειριστές του κράτους και πού θα τους βρούμε από εδώ και ύστερα; Θα στέκονται το ίδιο αλληλέγγυοι σε οποιαδήποτε κινητοποίηση όπως και πριν ή θα έχουμε ένα νέο είδος «αγανακτισμένων πολιτών», κινηματικών αυτή τη φορά, που θα αναλάβουν την διατήρηση της τάξης;

Και τελευταίο ερώτημα: Μήπως η αστυνομία θα αμβλύνει την στάση της σε ενδεχόμενες κινητοποιήσεις επειδή, πλέον, υπάρχει το κίνημα;

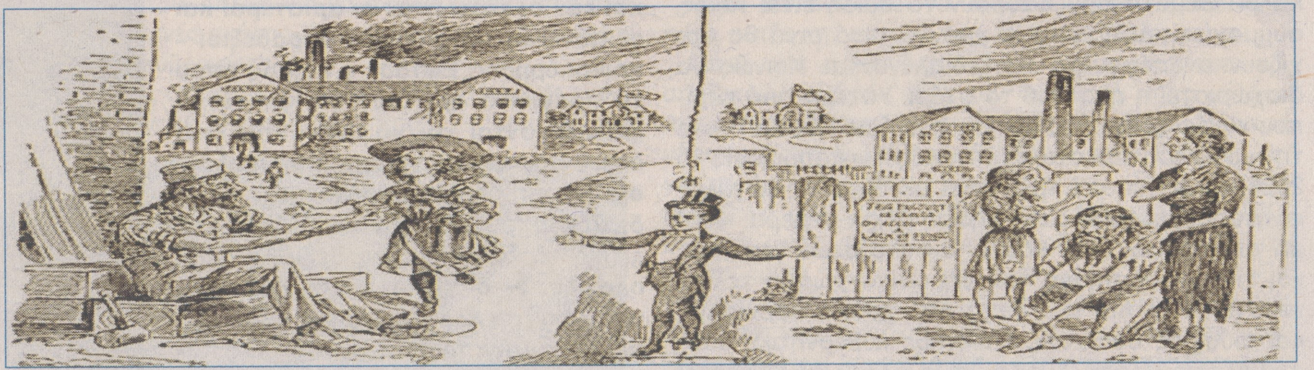
Ελευθερόκοκκος

Ο χώρος της **ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ** βρίσκεται στην οδό Σαριπόλου 8 (δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο) και ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ και ΠΕΜΠΤΗ 5-7μμ. Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 73 79 92 07

Η **ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ** (Δελμούζου 3, πρώτη παράλληλος της Φιλίππου, από Αγίας Σοφίας) ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ κάθε ΤΕΤΑΡΤΗ 5.30 - 8 μμ και το ΣΑΒΒΑΤΟ από 10.30 πμ 12.30 μμ Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 92 23 12 86

Η “πτώχευση” του 1893 και ο πλούτος των “κοινωνιών μοιράσματος”

Στην καπιταλιστική αμερική, λέγεται ότι, δεν σε ρωτάνε τι δουλειά κάνεις αλλά πόσα παίρνεις. Η ζωή των κατοίκων σε μεγάλο βαθμό περιστρέφεται γύρω από το χρήμα και οι αναφορές στην οικονομία είναι πάμπολλες. Αργήσαμε αλλά εν τέλει, η ελλάδα έγινε αμερική, οι οικονομικοί όροι μπήκαν στο καθημερινό λεξιλόγιο σε επίπεδο πανεπιστημιακό. Ας όψονται αι βουλαί των αρχόντων...

Αλλά, εν τέλει, τί είναι οικονομία; Ετυμολογικά προέρχεται από το *οίκος+νέμω* και αφορά τη διαχείριση των καταστάσεων στα πλαίσια ενός νοικοκυριού. Η έννοια του νοικοκυριού έχει μεγαλύτερη και πολύμορφη σημασία, απ' ότι συνήθως πιστεύεται. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία μπορούμε να ορίσουμε ως *οικονομία:* ένα σύνολο ανθρώπων που αλληλεπιδρούν και λαμβάνουν αποφάσεις προκειμένου να εξασφαλίσουν τα αναγκαία μέσα για τη διαβίωσή τους. Σήμερα αυτός ο ορισμός φαντάζει παρμένος και δοσμένος σε μια άλλη εποχή. Διότι ούτε σύνολα ανθρώπων αλληλεπιδρούν, ούτε αυτά λαμβάνουν αποφάσεις και φυσικά δεν εξασφαλίζουν τα αναγκαία για τη διαβίωσή τους. Στην ύπαρξη και λειτουργία του κράτους υπάρχουν στεγανά που δεν διαφοροποιούνται με την πάροδο του χρόνου (άσκηση εξουσίας/πολιτικής, επιβολή φόρων κλπ) αλλά αντίθετα μπορούμε να πούμε ότι ενισχύονται. Αν, όμως, πιστέψουμε τους πρόσφατους και σύγχρονους διαχειριστές κρατών και τραπεζών, οικονομία είναι, έτσι όπως βιώνεται σήμερα, η δημοσιονομική πειθαρχία, ο περιορισμός του κράτους στην οικονομία, η ρευστότητα των τραπεζών. Η οικονομία τους δεν έχει σχέση με τη διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά με τη διαχείριση χαρτοφυλακίων, ομολόγων, μετοχών, «κρίσεων» και «πτωχεύσεων».

Το ελληνικό κράτος δεν είναι ασφαλώς η πρώτη φορά που «πτωχεύει». Έχουν ακολουθήσει και άλλες πτωχεύσεις, κυρίως κατά το 19ο αι. Παρουσιάζει, πράγματι, ενδιαφέρον να δούμε τις συνθήκες και τις αντιδράσεις κρατών και οργανισμών που υπήρχαν κατά την περίοδο των τότε «πτωχεύσεων». Τον τρόπο που έδρασαν οι πιστωτές, όπου εμφανίζονται πολλές ομοιότητες με τη παρούσα κατάσταση. Η «πτώχευση» που θα μας απασχολήσει κυρίως είναι εκείνη του 1893, με την συνακόλουθη εμπλοκή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) το 1898. Σύμφωνα με την *Σοφία Λαζαρέτου, (Από την πτώχευση στην ύφεση, εκδ. Gutenberg,2013)* με τον όρο *«Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο»* ερώτημα: *Γιατί οι πτωχευμένες χώρες σχεδόν πάντοτε αποπλήρωναν τα χρέη τους;* Για να απαντήσει παρακάτω: *Η ιστορική εμπειρία του 19ου αι. παρέχει πλούσια παραδείγματα (...)η απειλή του μόνιμου αποκλεισμού από τις διεθνείς χρηματαγορές(...), μέσω άμεσων οικονομικών κυρώσεων και ναυτικών αποκλεισμών, όπως η «διπλωματία των κανονιοφόρων».* Και συνεχίζει: *Η μείωση αυτή (ενν. του διμερούς εμπορίου) ήταν εξαιρετικά σημαντική και μακροχόνια όταν η πτώχευση συνοδευόταν από εξαιρετικά αυστηρές κυρώσεις, όπως ο έλεγχος της εσωτερικής πολιτικής από τους δανειστές ή στρατιωτικού τύπου επεμβάσεις,* ***με σκοπό τον παραδειγματισμό των άλλων υπερχρεωμένων χωρών και τη συμμόρφωση προς αποφυγή μελλοντικών περιστατικών πτώχευσης*** (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας). Στην εποχή του Χρυσού Κανόνα, η «τιμωρία» της χώρας με πτώχευση ήταν υπερβολικά βαριά ενώ ο συμβιβασμός σχεδόν πάντοτε συνοδευόταν από τη σύσταση με νόμο μιας διεθνούς επιτροπής οικονομικού ελέγχου. Είναι ξεκάθαρο και σαφές, λοιπόν, ότι ο παραδειγματισμός και η τιμωρία δεν είναι ούτε μια νέα εφαρμογή ούτε εμφανίζεται επιλεκτικά. Ανέκαθεν οι πιστώτριες χώρες ασκούσαν την ίδια απαρέγκλιτη πολιτική και κανένας εξουσιαστής δεν μπορεί

γης. Ακριβώς η ίδια πολιτική εφαρμόστηκε εντός και εκτός ελλαδικού χώρου και κατά τη τελευταία σύγχρονη περίοδο (μετά-Μάαστριχτ εποχή), ίδια «πετυχημένη» συνταγή θα μπορούσε να πει κάποιος. Που ταυτόχρονα παρουσιάζει και άλλες ομοιότητες όπως ότι το 1890 είχαμε τη πτώχευση της Αργεντινής, το 1891 της Πορτογαλίας, υποτίμηση δολαρίου και τραπεζική κρίση και πανικό σε Αυστραλία και Ιταλία την περίοδο 1892-93. Ένα επί πλέον κοινό χαρακτηριστικό είναι και η καταβολή πάγιας ετήσιας δόσης των 39,6εκ. δραχμών για τριάντα χρόνια στους πιστωτές του 1898 ενώ σήμερα έχει οριστεί ένα σύστημα σταθερών ετήσιων πληρωμών περίπου 9 δισ. από το 2016 έως το 2046.

Οι διαπραγματεύσεις του ελληνικού κράτους κατά τη πτώχευση του 1893 κράτησαν με τους δανειστές πέντε χρόνια. Κάθε φορά που κατέληγαν σε αδιέξοδο, ξεκινούσαν πάλι έπειτα από πρωτοβουλία της πτωχευμένης χώρας, αλλά από δυσμενέστερη αφετηρία. Σύμφωνα με ορισμένες πηγές ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897 ήταν απόρροια της «διπλωματίας των κανονιοφόρων», που κατέληξε στην εκδίκαση πολεμικών αποζημιώσεων στην τουρκία και στην εφαρμογή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου. Μετά και την διεξοδική καταγραφή των κοινών στοιχείων που υπάρχουν μετα-

των καταστάσεων στα πλαίσια ενός νοικοκυριού. Η έννοια του νοικοκυριού έχει μεγαλύτερη και πολύμορφη σημασία, απ' ότι συνήθως πιστεύεται. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία μπορούμε να ορίσουμε ως *οικονομία:* ένα σύνολο ανθρώπων που αλληλεπιδρούν και λαμβάνουν αποφάσεις προκειμένου να εξασφαλίσουν τα αναγκαία μέσα για τη διαβίωσή τους. Σήμερα αυτός ο ορισμός φαντάζει παρμένος και δοσμένος σε μια άλλη εποχή. Διότι ούτε σύνολα ανθρώπων αλληλεπιδρούν, ούτε αυτά λαμβάνουν αποφάσεις και φυσικά δεν εξασφαλίζουν τα αναγκαία για τη διαβίωσή τους. Στην ύπαρξη και λειτουργία του κράτους υπάρχουν στεγανά που δεν διαφοροποιούνται με την πάροδο του χρόνου (άσκηση εξουσίας/πολιτικής, επιβολή φόρων κλπ) αλλά αντίθετα μπορούμε να πούμε ότι ενισχύονται. Αν, όμως, πιστέψουμε τους πρόσφατους και σύγχρονους διαχειριστές κρατών και τραπεζών, οικονομία είναι, έτσι όπως βιώνεται σήμερα, η δημοσιονομική πειθαρχία, ο περιορισμός του κράτους στην οικονομία, η ρευστότητα των τραπεζών. Η οικονομία τους δεν έχει σχέση με τη διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά με τη διαχείριση χαρτοφυλακίων, ομολόγων, μετοχών, «κρίσεων» και «πτωχεύσεων».

Το ελληνικό κράτος δεν είναι ασφαλώς η πρώτη φορά που «πτωχεύει». Έχουν ακολουθήσει και άλλες πτωχεύσεις, κυρίως κατά το 19ο αι. Παρουσιάζει, πράγματι, ενδιαφέρον να δούμε τις συνθήκες και τις αντιδράσεις κρατών και οργανισμών που υπήρχαν κατά την περίοδο των τότε «πτωχεύσεων». Τον τρόπο που έδρασαν οι πιστωτές, όπου εμφανίζονται πολλές ομοιότητες με τη παρούσα κατάσταση. Η «πτώχευση» που θα μας απασχολήσει κυρίως είναι εκείνη του 1893, με την συνακόλουθη εμπλοκή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) το 1898. Σύμφωνα με την *Σοφία Λαζαρέτου, (Από την πτώχευση στην ύφεση, εκδ. Gutenberg,2013) με τον όρο «Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο» εννοούμε τον έλεγχο της διαχείρισης των οικονομικών του κράτους, των εσόδων και των δαπανών του από μια πολυμερή επιτροπή εκπροσώπων των διεθνών δανειστών του με σκοπό την εξασφάλιση της αποπληρωμής των ξένων δανείων.* Η επιβολή του ΔΟΕ στην ελλάδα το 1898 δεν αποτέλεσε μοναδική περίπτωση οικονομικού ελέγχου στην εγχώρια και διεθνή οικονομική ιστορία. Είχαν προηγηθεί τα παραδείγματα της σύστασης τριμερούς επιτροπής από γαλλία, γερμανία, ιταλία μετά τη πτώχευση της τυνησίας το 1869, της αιγύπτου το 1876 και της οθωμανικής αυτοκρατορίας το 1881. Η τελευταία είχε κηρύξει στάση πληρωμών το 1876, αλλά εν τέλει εισήλθε στο Συμβούλιο για τη Διαχείριση του Οθωμανικού Χρέους. Στον ελλαδικό χώρο η πρώτη φορά που συστήθηκε επιτροπή διεθνούς ελέγχου ήταν τον Φεβρουάριο του 1857. Με μοχλό πίεσης την παρουσία στρατευμάτων από Βρετανία και Γαλλία, δημιουργήθηκε ειδική επιτροπή

ερώτημα: *Γιατί οι πτωχευμένες χώρες σχεδόν πάντοτε αποπλήρωναν τα χρέη τους;* Για να απαντήσει παρακάτω: *Η ιστορική εμπειρία του 19ου αι. παρέχει πλούσια παραδείγματα (...)η απειλή του μόνιμου αποκλεισμού από τις διεθνείς χρηματαγορές(...), μέσω άμεσων οικονομικών κυρώσεων και ναυτικών αποκλεισμών, όπως η «διπλωματία των κανονιοφόρων».* Και συνεχίζει: *Η μείωση αυτή (ενν. του διμερούς εμπορίου) ήταν εξαιρετικά σημαντική και μακροχόνια όταν η πτώχευση συνοδευόταν από εξαιρετικά αυστηρές κυρώσεις, όπως ο έλεγχος της εσωτερικής πολιτικής από τους δανειστές ή στρατιωτικού τύπου επεμβάσεις, **με σκοπό τον παραδειγματισμό των άλλων υπερχρεωμένων χωρών και τη συμμόρφωση προς αποφυγή μελλοντικών περιστατικών πτώχευσης*** (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας). Στην εποχή του Χρυσού Κανόνα, η «τιμωρία» της χώρας με πτώχευση ήταν υπερβολικά βαριά ενώ ο συμβιβασμός σχεδόν πάντοτε συνοδευόταν από τη σύσταση με νόμο μιας διεθνούς επιτροπής οικονομικού ελέγχου. Είναι ξεκάθαρο και σαφές, λοιπόν, ότι ο παραδειγματισμός και η τιμωρία δεν είναι ούτε μια νέα εφαρμογή ούτε εμφανίζεται επιλεκτικά. Ανέκαθεν οι πιστώτριες χώρες ασκούσαν την ίδια απαρέγκλιτη πολιτική και κανένας εξουσιαστής δεν μπορεί να εμφανίζεται και να δηλώνει ότι τα «μνημόνια» του 2010 είναι πρωτοφανή στην οικονομική ιστορία. Το αντίθετο μάλιστα. Όπως ο φερόμενος ως σημερινός παραδειγματισμός των άλλων υπερχρεωμένων χωρών δεν είναι μια «γερμανική επίδειξη ηγεμονίας» αλλά μια βαθύτατη κυρίαρχη κρατική στάση που έρχεται από παλιά και συνεχίζεται. Η οικονομική ιστορία των δανειστών έχει να επιδείξει πολλά πρόσωπα τύπου Σόυμπλε ή Μέρκελ, ανέκαθεν υπήρχαν και θα υπάρχουν, όσο υπάρχουν εξουσιαστικές σχέσεις.

Έχει ενδιαφέρον να δούμε το περιβάλλον και τις ομοιότητες που προβάλλουν οι «πτωχεύσεις» του 1893 και 2010 του ελληνικού κράτους. Ασφαλώς και τότε οι κρατικές οντότητες ήταν διαφορετικών ταχυτήτων με τις ισχυρές/κέντρο να ορίζουν και τις αδύναμες/περιφέρεια να ακολουθούν. Οι χώρες στην περιφέρεια του συστήματος, αποφασίζοντας την σύνδεσή τους με μια λέσχη ισχυρών οικονομιών νομισματικής στα-

γης. Ακριβώς η ίδια πολιτική εφαρμόστηκε εντός και εκτός ελλαδικού χώρου και κατά τη τελευταία σύγχρονη περίοδο (μετά-Μάαστριχτ εποχή), ίδια «πετυχημένη» συνταγή θα μπορούσε να πει κάποιος. Που ταυτόχρονα παρουσιάζει και άλλες ομοιότητες όπως ότι το 1890 είχαμε τη πτώχευση της Αργεντινής, το 1891 της Πορτογαλίας, υποτίμηση δολαρίου και τραπεζική κρίση και πανικό σε Αυστραλία και Ιταλία την περίοδο 1892-93. Ένα επί πλέον κοινό χαρακτηριστικό είναι και η καταβολή πάγιας ετήσιας δόσης των 39,6εκ. δραχμών για τριάντα χρόνια στους πιστωτές του 1898 ενώ σήμερα έχει οριστεί ένα σύστημα σταθερών ετήσιων πληρωμών περίπου 9 δισ. από το 2016 έως το 2046.

Οι διαπραγματεύσεις του ελληνικού κράτους κατά τη πτώχευση του 1893 κράτησαν με τους δανειστές πέντε χρόνια. Κάθε φορά που κατέληγαν σε αδιέξοδο, ξεκινούσαν πάλι έπειτα από πρωτοβουλία της πτωχευμένης χώρας, αλλά από δυσμενέστερη αφετηρία. Σύμφωνα με ορισμένες πηγές ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897 ήταν απόρροια της «διπλωματίας των κανονιοφόρων», που κατέληξε στην εκδίκαση πολεμικών αποζημιώσεων στην τουρκία και στην εφαρμογή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου. Μετά και την διεξοδική καταγραφή των κοινών στοιχείων που υπάρχουν μεταξύ των «πτωχεύσεων» 1898 και 2010, δεν υπάρχει χώρος ούτε για συνωμοσιολογίες ούτε για τυχαιότητες καταστάσεων αλλά για πιστή εφαρμογή διαχρονικά βασικών αρχών διεθνών οικονομικών σχέσεων μεταξύ κρατών. Οι εποχές μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές και σε ζητήματα οικονομίας και διαχείρισης, αλλά παρ' όλα αυτά οι βασικοί κανόνες του παιχνιδιού δεν έχουν αλλάξει.

Εάν, λοιπόν, ο κάθε άνθρωπος πιστεύει ότι του ταιριάζει να στέκεται μπροστά στην τηλεόραση και να κρέμεται από τα χείλη του κάθε Τσίπρα και του κάθε Βαρουφάκη, για το πόσο, ή μη, μάγκες εμφανίστηκαν στους «ευρωπαίους», και πόσο καλοί διαπραγματευτές είναι, τότε ο κατήφορος δεν έχει τελειώσει ακόμη. Ένας κατήφορος που οδηγεί στη θλίψη της εναπόθεσης «ελπίδας», με τις «ανάσες αξιοπρέπειας» να συν-γελούν με τις «ανάσες ελευθερίας». Μια θλίψη που γίνεται μεγαλύτερη όταν αναλογιζόμαστε το πόσο

θαρχία, ο περιορισμός του κράτους στην οικονομία, η ρευστότητα των τραπεζών. Η οικονομία τους δεν έχει σχέση με τη διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά με τη διαχείριση χαρτοφυλακίων, ομολόγων, μετοχών, «κρίσεων» και «πτωχεύσεων».

Το ελληνικό κράτος δεν είναι ασφαλώς η πρώτη φορά που «πτωχεύει». Έχουν ακολουθήσει και άλλες πτωχεύσεις, κυρίως κατά το 19ο αι. Παρουσιάζει, πράγματι, ενδιαφέρον να δούμε τις συνθήκες και τις αντιδράσεις κρατών και οργανισμών που υπήρχαν κατά την περίοδο των τότε «πτωχεύσεων». Τον τρόπο που έδρασαν οι πιστωτές, όπου εμφανίζονται πολλές ομοιότητες με τη παρούσα κατάσταση. Η «πτώχευση» που θα μας απασχολήσει κυρίως είναι εκείνη του 1893, με την συνακόλουθη εμπλοκή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) το 1898. Σύμφωνα με την *Σοφία Λαζαρέτου, (Από την πτώχευση στην ύφεση, εκδ. Gutenberg,2013) με τον όρο «Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο» εννοούμε τον έλεγχο της διαχείρισης των οικονομικών του κράτους, των εσόδων και των δαπανών του από μια πολυμερή επιτροπή εκπροσώπων των διεθνών δανειστών του με σκοπό την εξασφάλιση της αποπληρωμής των ξένων δανείων.* Η επιβολή του ΔΟΕ στην ελλάδα το 1898 δεν αποτέλεσε μοναδική περίπτωση οικονομικού ελέγχου στην εγχώρια και διεθνή οικονομική ιστορία. Είχαν προηγηθεί τα παραδείγματα της σύστασης τριμερούς επιτροπής από γαλλία, γερμανία, ιταλία μετά τη πτώχευση της τυνησίας το 1869, της αιγύπτου το 1876 και της οθωμανικής αυτοκρατορίας το 1881. Η τελευταία είχε κηρύξει στάση πληρωμών το 1876, αλλά εν τέλει εισήλθε στο Συμβούλιο για τη Διαχείριση του Οθωμανικού Χρέους. Στον ελλαδικό χώρο η πρώτη φορά που συστήθηκε επιτροπή διεθνούς ελέγχου ήταν τον Φεβρουάριο του 1857. Με μοχλό πίεσης την παρουσία στρατευμάτων από Βρετανία και Γαλλία, δημιουργήθηκε ειδική επιτροπή ελέγχου και υπόδειξης μέτρων για την αποπληρωμή το ληξιπρόθεσμου χρέους. Ιστορικά, η αρνητική απόφαση μιας χώρας σχετικά με την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της λαμβάνει δυο μορφές: αθέτηση ή επαναδιαπραγμάτευση. Η επαναδιαπραγμάτευση αποτέλεσε το πιο συνηθισμένο γεγονός κινδύνου πτώχευσης χώρας μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο, ενώ πριν από αυτόν συνηθέστερη ήταν η αθέτηση πληρωμών. Ο λόγος αυτής της διαφοροποίησης είναι οι τράπεζες. Πριν από τον πόλεμο τα κράτη δανείζονταν μέσω της έκδοσης ομολογιακών δανείων, ενώ μετά μέσω τραπεζικού δανεισμού. Όμως η *Σοφία Λαζαρέτου* θέτει το

οικονομικών κυρώσεων και ναυτικών αποκλεισμών, όπως η «διπλωματία των κανονιοφόρων». Και συνεχίζει: *Η μείωση αυτή (ενν. του διμερούς εμπορίου) ήταν εξαιρετικά σημαντική και μακροχόνια όταν η πτώχευση συνοδευόταν από εξαιρετικά αυστηρές κυρώσεις, όπως ο έλεγχος της εσωτερικής πολιτικής από τους δανειστές ή στρατιωτικού τύπου επεμβάσεις,* ***με σκοπό τον παραδειγματισμό των άλλων υπερχρεωμένων χωρών και τη συμμόρφωση προς αποφυγή μελλοντικών περιστατικών πτώχευσης*** (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας). Στην εποχή του Χρυσού Κανόνα, η «τιμωρία» της χώρας με πτώχευση ήταν υπερβολικά βαριά ενώ ο συμβιβασμός σχεδόν πάντοτε συνοδευόταν από τη σύσταση με νόμο μιας διεθνούς επιτροπής οικονομικού ελέγχου. Είναι ξεκάθαρο και σαφές, λοιπόν, ότι ο παραδειγματισμός και η τιμωρία δεν είναι ούτε μια νέα εφαρμογή ούτε εμφανίζεται επιλεκτικά. Ανέκαθεν οι πιστώτριες χώρες ασκούσαν την ίδια απαρέγκλιτη πολιτική και κανένας εξουσιαστής δεν μπορεί να εμφανίζεται και να δηλώνει ότι τα «μνημόνια» του 2010 είναι πρωτοφανή στην οικονομική ιστορία. Το αντίθετο μάλιστα. Όπως ο φερόμενος ως σημερινός παραδειγματισμός των άλλων υπερχρεωμένων χωρών δεν είναι μια «γερμανική επίδειξη ηγεμονίας» αλλά μια βαθύτατη κυρίαρχη κρατική στάση που έρχεται από παλιά και συνεχίζεται. Η οικονομική ιστορία των δανειστών έχει να επιδείξει πολλά πρόσωπα τύπου Σόυμπλε ή Μέρκελ, ανέκαθεν υπήρχαν και θα υπάρχουν, όσο υπάρχουν εξουσιαστικές σχέσεις.

Έχει ενδιαφέρον να δούμε το περιβάλλον και τις ομοιότητες που προβάλλουν οι «πτωχεύσεις» του 1893 και 2010 του ελληνικού κράτους. Ασφαλώς και τότε οι κρατικές οντότητες ήταν διαφορετικών ταχυτήτων με τις ισχυρές/κέντρο να ορίζουν και τις αδύναμες/περιφέρεια να ακολουθούν. Οι χώρες στην περιφέρεια του συστήματος, αποφασίζοντας την σύνδεσή τους με μια λέσχη ισχυρών οικονομιών νομισματικής σταθερότητας, υιοθετούν το κοινά αποδεκτό από τη λέσχη νομισματικό μέσο που θα τους εξασφαλίσει άνετη πρόσβαση σε φθηνά δανειακά κεφάλαια. Αυτό φυσικά δεν γίνεται χωρίς κόστος, αφού επιβάλλουν αυστηρά προγράμματα εσωτερικής υποτίμησης, κάτι που εφαρμόστηκε και προ του 1893 και προ του 2010. Επί πλέον, η δεκαετία του 1880 μπορεί να χαρακτηριστεί ως περίοδος ευφορίας, με υπερβάλλουσα διεθνή ρευστότητα, που επέτρεψε την άνετη και φθηνή χρηματοδότηση. Οι πιστώτριες χώρες παρείχαν αφειδώς κεφάλαια διεθνώς με χαμηλά επιτόκια, συχνά χωρίς εγγυήσεις, τροφοδοτώντας μια «φούσκα» ομολόγων, μετοχών και

το 1890 είχαμε τη πτώχευση της Αργεντινής, το 1891 της Πορτογαλίας, υποτίμηση δολαρίου και τραπεζική κρίση και πανικό σε Αυστραλία και Ιταλία την περίοδο 1892-93. Ένα επί πλέον κοινό χαρακτηριστικό είναι και η καταβολή πάγιας ετήσιας δόσης των 39,6εκ. δραχμών για τριάντα χρόνια στους πιστωτές του 1898 ενώ σήμερα έχει οριστεί ένα σύστημα σταθερών ετήσιων πληρωμών περίπου 9 δισ. από το 2016 έως το 2046.

Οι διαπραγματεύσεις του ελληνικού κράτους κατά τη πτώχευση του 1893 κράτησαν με τους δανειστές πέντε χρόνια. Κάθε φορά που κατέληγαν σε αδιέξοδο, ξεκινούσαν πάλι έπειτα από πρωτοβουλία της πτωχευμένης χώρας, αλλά από δυσμενέστερη αφετηρία. Σύμφωνα με ορισμένες πηγές ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897 ήταν απόρροια της «διπλωματίας των κανονιοφόρων», που κατέληξε στην εκδίκαση πολεμικών αποζημιώσεων στην τουρκία και στην εφαρμογή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου. Μετά και την διεξοδική καταγραφή των κοινών στοιχείων που υπάρχουν μεταξύ των «πτωχεύσεων» 1898 και 2010, δεν υπάρχει χώρος ούτε για συνωμοσιολογίες ούτε για τυχαιότητες καταστάσεων αλλά για πιστή εφαρμογή διαχρονικά βασικών αρχών διεθνών οικονομικών σχέσεων μεταξύ κρατών. Οι εποχές μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές και σε ζητήματα οικονομίας και διαχείρισης, αλλά παρ' όλα αυτά οι βασικοί κανόνες του παιχνιδιού δεν έχουν αλλάξει.

Εάν, λοιπόν, ο κάθε άνθρωπος πιστεύει ότι του ταιριάζει να στέκεται μπροστά στην τηλεόραση και να κρέμεται από τα χείλη του κάθε Τσίπρα και του κάθε Βαρουφάκη, για το πόσο, ή μη, μάγκες εμφανίστηκαν στους «ευρωπαίους», και πόσο καλοί διαπραγματευτές είναι, τότε ο κατήφορος δεν έχει τελειώσει ακόμη. Ένας κατήφορος που οδηγεί στη θλίψη της εναπόθεσης «ελπίδας», με τις «ανάσες αξιοπρέπειας» να συν-γελούν με τις «ανάσες ελευθερίας». Μια θλίψη που γίνεται μεγαλύτερη όταν αναλογιζόμαστε το πόσο απλά, ήρεμα και όμορφα ζούσαν κάποτε οι άνθρωποι. Χωρίς να εξωραΐζονται οι καταστάσεις, αλλά μελετώντας τον τρόπο που σκέφτονταν και δρούσαν οι άνθρωποι στις προ-εξουσιαστικές κοινωνίες, μπορούμε να δούμε ποια είναι η πραγματική οικονομία. Ποιοί ήταν οι πραγματικοί οικονομολόγοι και διαχειριστές των φυσικών πόρων της σπάνιδος. Μια διαχείριση, που για να είμαστε ακριβείς, έφτανε στα πλαίσια της κοινότητας μέχρι και πριν από μερικές δεκαετίες, παρ' ότι εντασσόταν στην επικράτεια ενός κράτους. Χωρίς να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι η κεντρική εξουσία ενίσχυσε το θεσμό των κοινοτήτων, καθώς αυτό διευ-

κόλυνε τη συγκέντρωση των φόρων, μπορούμε να πούμε ότι ο βαθμός διείσδυσης του κράτους ποίκιλλε μεταξύ γεωγραφικών περιοχών. Στο πλαίσιο της οικονομικής και παραγωγικής λειτουργίας της κοινότητας, τα μέλη της προσπαθούσαν με τα μέσα που διέθεταν να τιθασεύσουν τα στοιχεία της φύσης και ν' αξιοποιήσουν το φυσικό περιβάλλον, το οποίο τους περιέβαλε. Έτσι, συνεργάζονται και αναπτύσσονται κοινωνικές σχέσεις, καλλιεργώντας ισχυρούς δεσμούς μεταξύ τους και η αλληλεγγύη να είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά των σχέσεων που τους ενώνουν.

Αλλά εάν οι κοινότητες παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον σίγουρα μεγαλύτερα διδάγματα μπορούμε να λάβουμε από τις κυνηγετικές-τροφοσυλλεκτικές κοινωνίες, οι οποίες διαθέτουν οικονομίες βασισμένες στην άμεση, κυρίως, απόδοση. Η ισότητα μεταξύ των μελών γίνεται πράξη με την πρόσβαση όλων στους φυσικούς πόρους, μέσα από διαδικασίες που εμποδίζουν την αποταμίευση και τη συσσώρευση και επιβάλλουν το μοίρασμα. Ο Τζέιμς Γούντμπερν ταξινομεί τις κυνηγετικές-συλλεκτικές κοινωνίες σε δυο μεγάλες κατηγορίες: στα συστήματα άμεσης απόδοσης και στα μακροπρόθεσμης απόδοσης. Στην πρώτη, οι συλλέκτες καταναλώνουν τα τρόφιμα που συγκεντρώνουν την ίδια μέρα ή χωρίς πρόγραμμα στη διάρκεια των επόμενων ημερών. Στη δεύτερη κατηγορία υπάρχουν έντονα συνθήκες αποθήκευσης καθώς και αναγνώρισης δικαιωμάτων πάνω σε ορισμένα προσφιλή μέσα. Συγκρίνοντας τις δυο κατηγορίες, στην πρώτη εμφανίζονται οι εξισωτικές κοινωνίες, αν και με διαφορετική ένταση και εύρος. Σε αυτές τις κοινωνίες οι άνθρωποι δεν απολαμβάνουν δικαιώματα αποκλειστικής χρήσης πάνω στα εδάφη και τους φυσικούς πόρους. Καθένας έχει άμεση πρόσβαση σε τροφή, νερό και εργαλεία, με το μοίρασμα του κρέατος να είναι υποχρεωτικό. Οι κοινωνίες αυτές διακρίνονται από την έλλειψη προσώπων εξουσίας και την ύπαρξη ισοτιμίας μεταξύ των δυο συζύγων/συντρόφων. Σε αυτές τις κοινωνίες οι συλλέκτες και οι κυνηγοί των άμεσης απόδοσης ενδέχεται να αποθηκεύσουν ορισμένα είδη που είναι εποχικά, αλλά αυτό γίνεται σε μικρή κλίμακα και επί πλέον είναι κάτι που δεν τους αρέσει. Προτιμούν το μοίρασμα από τη συσσώρευση. Η κοινωνικότητα βασίζεται στο μοίρασμα και επ' ουδενί στη συσσώρευση που αποδοκιμάζεται. Απαιτώντας από τους ανθρώπους να μοιράζονται περισσότερο από ότι το να παράγουν περισσότερο, προβάλλοντας μια άλλη ηθική.

Δεν είναι ούτε κυνηγοί χρήματος ούτε κυνηγοί αποπληρωμής φόρων και χαρατσιών αλλά συλλέκτες της τροφής, της ύψιστης αξίας που αυτή έχει για την επιβίωση αλλά και για την υγεία των ανθρώπων. Η συλλογική αυτή δράση δημιουργεί ισότιμες σχέσεις μεταξύ των μελών, μεταξύ των συζύγων. Οι παρατηρούμενες από ανθρωπολόγους και σήμερα ομάδες ανθρώπων που ζουν με αυτά τα χαρακτηριστικά, έχουν να μας προσφέρουν απτά παραδείγματα και καταστάσεις συμπεριφοράς. Το πως επιλύουν τα προβλήματα από φυσικά γεγονότα, την προσαρμοστικότητα τους και την ευστροφία τους σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν τη ζωή. Αλλά, όπως έχουμε ξαναπεί η μελέτη και ανάλυση αυτών δεν γίνεται για να κοπιαριστούν ιδέες και εφαρμογές, που έτσι και αλλιώς δεν μπορούν δια της αντιγραφής να έχουν την οποιαδήποτε τύχη. Αλλά για να αντλούνται τα χρήσιμα εκείνα συμπεράσματα που μας βοηθούν να φτιάχνουμε το μονοπάτι προς την ελευθερία, πατώντας όσο το δυνατόν λιγότερα αγκάθια. Δεν χρειαζόμαστε για να ζήσουμε τη περιττή γνώση των PSI, των σπρέντς, των δομημένων ομολόγων και λοιπών άλλων κατασκευασμάτων, αλλά την απλότητα της κοινότητας με τον πλούτο των σχέσεων που αναπτύσσονται.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΠΗΓΕΣ:

Από την πτώχευση στην ύφεση, Σοφία Λαζαρέτου, εκδ. Gutenberg, 2013.

Κοινωνίες Μοιράσματος, Πολιτειακές εκδό-

Συνέχεια από τη σελ. 2 - ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ -

φισαν όλες οι φυλές του Σύριζα, η αντιεξουσιαστική πτέρυγα, οι «ανένταχτοι» (άνευ κομματικού βιβλιαρίου), οι οπαδοί του Πολ Ποτ, η αριστερή αντιπολίτευση του Λαφαζάνη, η δεξιά αντιπολίτευση του Παπαδημούλη. Δεν τον ψήφισαν, όμως, δύο. Ο ένας είναι -όχι τυχαία- το «πουλέν» της στήλης μας: ο Γιάννης ο Μιχελογιαννάκης ο οποίος δήλωσε άρρωστος, τόσο άρρωστος που δεν κατόρθωσε να υπογορεύσει σε κάποιον χριστιανό τη μαγική λέξη «Προκόπης Παυλόπουλος». Τώρα βγαίνουν οι παρενέργειες από την ασυλλόγιστη απεργία πείνας προ δύο μηνών... Η άλλη αρνητική ψήφος είναι από την Ιωάννα Γαϊτάνη, η οποία δεν ψήφισε χωρίς να προβάλλει κάποια δικαιολογία.

ΥΓ. Η ανακοίνωση του Τσίπρα για τον Προκόπη (τον) Παυλόπουλο με άρθρο στο ενδιάμεσο, καμία ένδειξη οικειότητας δεν σημαίνει όπως ισχυρίζονται διάφοροι. Αντίθετα είναι ένδειξη τιμής στην υπόλοιπη Ευρώπη να μπαίνει άρθρο ανάμεσα στο όνομα και στο επώνυμο, όπως το γερμανικό von, το ολλανδικό van (der) κ.τ.λ., κ.τ.λ.

«Εκεί που ήσουν ήμουνα, και εδώ που είμαι θα 'ρθεις!»

«Προσέξτε την καμπύλη των αντιφάσεων μέσα σε δύο μόλις εβδομάδες. Κερδίσατε τις εκλογές μιλώντας για μονομερή διαγραφή χρέους, για κατάργηση μνημονίου και εφαρμοστικών νόμων, για κρατικοποίηση τραπεζών, για ένα φιλόδοξο πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης με σεισάχθεια, με διαγραφή ιδιωτικών χρεών.

... ...

«Δε θέλατε την τρόικα, αλλά κάνατε μυστική συνάντηση με τον κ. Τόμσεν, την εμβληματική φυσιογνωμία της τρόικας. Οι κύριοι Βίζερ και Κοστέλο ήταν στην Αθήνα χθες μυστικά, την ώρα που ο κ. Τσίπρας μιλούσε στη Βουλή και δεν έκανε επίσης καμία αναφορά στην τρόικα χθες. Δεν ακούστηκε η λέξη τρόικα και η λέξη ΔΝΤ στην εκτενή ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων. Δε βλέπετε την τρόικα, αλλά ένα-ένα τα μέλη της και αυτοί μετά συνεννοούνται και καθορίζουν την ενιαία γραμμή τους.

... ...

Και όλες οι ιδέες του οικονομικού επιτελείου για παραμετρικές αλλαγές, μετακύλιση εξοφλήσεων, μείωση επιτοκίων, μετατροπή κυμαινομένων σε σταθερά επιτόκια, είναι αλλαγές που ώς τώρα εμείς λέγαμε ότι συνιστούν κούρεμα σε όρους καθαράς παρούσης αξίας και μας βρίζατε. Τώρα το είπε και ο κ. Τσακαλώτος

... ...

*Ενώ λέει «δεν κάνω αίτημα παράτασης», **μας καταγγέλλει γιατί πήραμε παράταση δύο κι όχι έξι μηνών**! Δηλαδή θα ήθελε να έχει βρει την παράταση, δηλαδή την παραμονή στο μνημόνιο, έτοιμη, για να μην λερώσει τα χέρια του.*

... ...

Εκεί που ήσουν ήμουνα, και εδώ που είμαι θα 'ρθεις! Το 2009 στην αρχή της κρίσης ο ΣΥΡΙΖΑ είχε 4,7% και 13 βουλευτές, όπως το ΠΑΣΟΚ σήμερα.»

(από την ομιλία του Ευάγγελου Βενιζέλου κατα τις προγραμματικές δηλώσεις στη βουλή)

κόλυνε τη συγκέντρωση των φόρων, μπορούμε να πούμε ότι ο βαθμός διείσδυσης του κράτους ποίκιλλε μεταξύ γεωγραφικών περιοχών. Στο πλαίσιο της οικονομικής και παραγωγικής λειτουργίας της κοινότητας, τα μέλη της προσπαθούσαν με τα μέσα που διέθεταν να τιθασεύσουν τα στοιχεία της φύσης και ν' αξιοποιήσουν το φυσικό περιβάλλον, το οποίο τους περιέβαλε. Έτσι, συνεργάζονται και αναπτύσσονται κοινωνικές σχέσεις, καλλιεργώντας ισχυρούς δεσμούς μεταξύ τους και η αλληλεγγύη να είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά των σχέσεων που τους ενώνουν.

Αλλά εάν οι κοινότητες παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον σίγουρα μεγαλύτερα διδάγματα μπορούμε να λάβουμε από τις κυνηγετικές-τροφοσυλλεκτικές κοινωνίες, οι οποίες διαθέτουν οικονομίες βασισμένες στην άμεση, κυρίως, απόδοση. Η ισότητα μεταξύ των μελών γίνεται πράξη με την πρόσβαση όλων στους φυσικούς πόρους, μέσα από διαδικασίες που εμποδίζουν την αποταμίευση και τη συσσώρευση και επιβάλλουν το μοίρασμα. Ο Τζέιμς Γούντμπερν ταξινομεί τις κυνηγετικές-συλλεκτικές κοινωνίες σε δυο μεγάλες κατηγορίες: στα συστήματα άμεσης απόδοσης και στα μακροπρόθεσμης απόδοσης. Στην πρώτη, οι συλλέκτες καταναλώνουν τα τρόφιμα που συγκεντρώνουν την ίδια μέρα ή χωρίς πρόγραμμα στη διάρκεια των επόμενων ημερών. Στη δεύτερη κατηγορία υπάρχουν έντονα συνθήκες αποθήκευσης καθώς και αναγνώρισης δικαιωμάτων πάνω σε ορισμένα προσφιλή μέσα. Συγκρίνοντας τις δυο κατηγορίες, στην πρώτη εμφανίζονται οι εξισωτικές κοινωνίες, αν και με διαφορετική ένταση και εύρος. Σε αυτές τις κοινωνίες οι άνθρωποι δεν απολαμβάνουν δικαιώματα αποκλειστικής χρήσης πάνω στα εδάφη και τους φυσικούς πόρους. Καθένας έχει άμεση πρόσβαση σε τροφή, νερό και εργαλεία, με το μοίρασμα του κρέατος να είναι υποχρεωτικό. Οι κοινωνίες αυτές διακρίνονται από την έλλειψη προσώπων εξουσίας και την ύπαρξη ισοτιμίας μεταξύ των δυο συζύγων/συντρόφων. Να τονίσουμε εδώ ότι και τα μέλη κοινωνιών άμεσης απόδοσης ενδέχεται να αποθηκεύσουν ορισμένα είδη που είναι εποχικά, αλλά αυτό γίνεται σε μικρή κλίμακα και επί πλέον είναι κάτι που δεν τους αρέσει. Προτιμούν το μοίρασμα από τη συσσώρευση. Η κοινωνικότητα βασίζεται στο μοίρασμα και επ' ουδενί στη συσσώρευση που αποδοκιμάζεται. Απαιτώντας από τους ανθρώπους να μοιράζονται περισσότερο από ότι το να παράγουν περισσότερο, προβάλλοντας μια άλλη ηθική.

Δεν είναι ούτε κυνηγοί χρήματος ούτε κυνηγοί αποπληρωμής φόρων και χαρατσιών αλλά συλλέκτες της τροφής, της ύψιστης αξίας που αυτή έχει για την επιβίωση αλλά και για την υγεία των ανθρώπων. Η συλλογική αυτή δράση δημιουργεί ισότιμες σχέσεις μεταξύ των μελών, μεταξύ των συζύγων. Οι παρατηρούμενες από ανθρωπολόγους και σήμερα ομάδες ανθρώπων που ζουν με αυτά τα χαρακτηριστικά, έχουν να μας προσφέρουν απτά παραδείγματα και καταστάσεις συμπεριφοράς. Το πως επιλύουν τα προβλήματα από φυσικά γεγονότα, την προσαρμοστικότητα τους και την ευστροφία τους σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν τη ζωή. Αλλά, όπως έχουμε ξαναπεί η μελέτη και ανάλυση αυτών δεν γίνεται για να κοπιαριστούν ιδέες και εφαρμογές, που έτσι και αλλιώς δεν μπορούν δια της αντιγραφής να έχουν την οποιαδήποτε τύχη. Αλλά για να αντλούνται τα χρήσιμα εκείνα συμπεράσματα που μας βοηθούν να φτιάχνουμε το μονοπάτι προς την ελευθερία, πατώντας όσο το δυνατόν λιγότερα αγκάθια. Δεν χρειαζόμαστε για να ζήσουμε τη περιττή γνώση των PSI, των σπρέντς, των δομημένων ομολόγων και λοιπών άλλων κατασκευασμάτων, αλλά την απλότητα της κοινότητας με τον πλούτο των σχέσεων που αναπτύσσονται.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΠΗΓΕΣ:

Από την πτώχευση στην ύφεση, Σοφία Λαζαρέτου, εκδ. Gutenberg, 2013.

Κοινωνίες Μοιράσματος, Πολιτειακές εκδόσεις

Συνέχεια από τη σελ. 2 - ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ -

φισαν όλες οι φυλές του Σύριζα, η αντιεξουσιαστική πτέρυγα, οι «ανένταχτοι» (άνευ κομματικού βιβλιαρίου), οι οπαδοί του Πολ Ποτ, η αριστερή αντιπολίτευση του Λαφαζάνη, η δεξιά αντιπολίτευση του Παπαδημούλη. Δεν τον ψήφισαν, όμως, δύο. Ο ένας είναι -όχι τυχαία- το «πουλέν» της στήλης μας: ο Γιάννης ο Μιχελογιαννάκης ο οποίος δήλωσε άρρωστος, τόσο άρρωστος που δεν κατόρθωσε να υπογορεύσει σε κάποιον χριστιανό τη μαγική λέξη «Προκόπης Παυλόπουλος». Τώρα βγαίνουν οι παρενέργειες από την ασυλλόγιστη απεργία πείνας προ δύο μηνών... Η άλλη αρνητική ψήφος είναι από την Ιωάννα Γαϊτάνη, η οποία δεν ψήφισε χωρίς να προβάλλει κάποια δικαιολογία.

ΥΓ. Η ανακοίνωση του Τσίπρα για τον Προκόπη (τον) Παυλόπουλο με άρθρο στο ενδιάμεσο, καμία ένδειξη οικειότητας δεν σημαίνει όπως ισχυρίζονται διάφοροι. Αντίθετα είναι ένδειξη τιμής στην υπόλοιπη Ευρώπη να μπαίνει άρθρο ανάμεσα στο όνομα και στο επώνυμο, όπως το γερμανικό von, το ολλανδικό van (der) κ.τ.λ., κ.τ.λ.

«Εκεί που ήσουν ήμουνα, και εδώ που είμαι θα 'ρθεις!»

«Προσέξτε την καμπύλη των αντιφάσεων μέσα σε δύο μόλις εβδομάδες. Κερδίσατε τις εκλογές μιλώντας για μονομερή διαγραφή χρέους, για κατάργηση μνημονίου και εφαρμοστικών νόμων, για κρατικοποίηση τραπεζών, για ένα φιλόδοξο πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης με σεισάχθεια, με διαγραφή ιδιωτικών χρεών.

... ...

«Δε θέλατε την τρόικα, αλλά κάνατε μυστική συνάντηση με τον κ. Τόμσεν, την εμβληματική φυσιογνωμία της τρόικας. Οι κύριοι Βίζερ και Κοστέλο ήταν στην Αθήνα χθες μυστικά, την ώρα που ο κ. Τσίπρας μιλούσε στη Βουλή και δεν έκανε επίσης καμία αναφορά στην τρόικα χθες. Δεν ακούστηκε η λέξη τρόικα και η λέξη ΔΝΤ στην εκτενή ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων. Δε βλέπετε την τρόικα, αλλά ένα-ένα τα μέλη της και αυτοί μετά συνεννοούνται και καθορίζουν την ενιαία γραμμή τους.

... ...

Και όλες οι ιδέες του οικονομικού επιτελείου για παραμετρικές αλλαγές, μετακύλιση εξοφλήσεων, μείωση επιτοκίων, μετατροπή κυμαινομένων σε σταθερά επιτόκια, είναι αλλαγές που ώς τώρα εμείς λέγαμε ότι συνιστούν κούρεμα σε όρους καθαράς παρούσης αξίας και μας βρίζατε. Τώρα το είπε και ο κ. Τσακαλώτος

... ...

*Ενώ λέει «δεν κάνω αίτημα παράτασης», **μας καταγγέλλει γιατί πήραμε παράταση δύο κι όχι έξι μηνών**! Δηλαδή θα ήθελε να έχει βρει την παράταση, δηλαδή την παραμονή στο μνημόνιο, έτοιμη, για να μην λερώσει τα χέρια του.*

... ...

Εκεί που ήσουν ήμουνα, και εδώ που είμαι θα 'ρθεις! Το 2009 στην αρχή της κρίσης ο ΣΥΡΙΖΑ είχε 4,7% και 13 βουλευτές, όπως το ΠΑΣΟΚ σήμερα.»

(από την ομιλία του Ευάγγελου Βενιζέλου κατα τις προγραμματικές δηλώσεις στη βουλή)

Λεόν

ναλώνουν τα τρόφιμα που συγκεντρώνουν την ίδια μέρα ή χωρίς πρόγραμμα στη διάρκεια των επόμενων ημερών. Στη δεύτερη κατηγορία υπάρχουν έντονα συνθήκες αποθήκευσης καθώς και αναγνώρισης δικαιωμάτων πάνω σε ορισμένα προσφιλή μέσα. Συγκρίνοντας τις δυο κατηγορίες, στην πρώτη εμφανίζονται οι εξισωτικές κοινωνίες, αν και με διαφορετική ένταση και εύρος. Σε αυτές τις κοινωνίες οι άνθρωποι δεν απολαμβάνουν δικαιώματα αποκλειστικής χρήσης πάνω στα εδάφη και τους φυσικούς πόρους. Καθένας έχει άμεση πρόσβαση σε τροφή, νερό και εργαλεία, με το μοίρασμα του κρέατος να είναι υποχρεωτικό. Οι κοινωνίες αυτές διακρίνονται από την έλλειψη προσώπων εξουσίας και την ύπαρξη ισοτιμίας μεταξύ των δυο συζύγων/συντρόφων. Να τονίσουμε εδώ ότι και τα μέλη κοινωνι-

μογές, που έτσι και αλλιώς δεν μπορούν δια της αντιγραφής να έχουν την οποιαδήποτε τύχη. Αλλά για να αντλούνται τα χρήσιμα εκείνα συμπεράσματα που μας βοηθούν να φτιάχνουμε το μονοπάτι προς την ελευθερία, πατώντας όσο το δυνατόν λιγότερα αγκάθια. Δεν χρειαζόμαστε για να ζήσουμε τη περιττή γνώση των PSI, των σπρέντς, των δομημένων ομολόγων και λοιπών άλλων κατασκευασμάτων, αλλά την απλότητα της κοινότητας με τον πλούτο των σχέσεων που αναπτύσσονται.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΠΗΓΕΣ:

Από την πτώχευση στην ύφεση, Σοφία Λαζαρέτου, εκδ. Gutenberg, 2013.

Κοινωνίες Μοιράσματος, Πολιτειακές εκδόσεις

συνεννοούνται και καθορίζουν την ενιαία γραμμή τους.

... ...

Και όλες οι ιδέες του οικονομικού επιτελείου για παραμετρικές αλλαγές, μετακύλιση εξοφλήσεων, μείωση επιτοκίων, μετατροπή κυμαινομένων σε σταθερά επιτόκια, είναι αλλαγές που ώς τώρα εμείς λέγαμε ότι συνιστούν κούρεμα σε όρους καθαράς παρούσης αξίας και μας βρίζατε. Τώρα το είπε και ο κ. Τσακαλώτος

... ...

*Ενώ λέει «δεν κάνω αίτημα παράτασης», **μας καταγγέλλει γιατί πήραμε παράταση δύο κι όχι έξι μηνών**! Δηλαδή θα ήθελε να έχει βρει την παράταση, δηλαδή την παραμονή στο μνημόνιο, έτοιμη, για να μην λερώσει τα χέρια του.*

... ...

Εκεί που ήσουν ήμουνα, και εδώ που είμαι θα 'ρθεις! Το 2009 στην αρχή της κρίσης ο ΣΥΡΙΖΑ είχε 4,7% και 13 βουλευτές, όπως το ΠΑΣΟΚ σήμερα.»

(από την ομιλία του Ευάγγελου Βενιζέλου κατα τις προγραμματικές δηλώσεις στη βουλή)

Λεόν

ΕΙΝΑΙ Ο ΥΠΕΡΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΑΙΤΙΟ;

Το σύμπαν γεννά και μαζί με αυτό και η γη. Με τα δεδομένα που ως τώρα γνωρίζουμε, ο πλανήτης όλων μας κάποτε θα σταματήσει να υπάρχει (αν και εφ' όσον δεν συμβεί εν τω μεταξύ κάποιο αναπάντεχο -ευχάριστο ή δυσάρεστο- γεγονός) όταν θα ...σβήσει ο ήλιος[1]. **Η αυτοκαταστροφική τάση του ανθρώπου ίσως να οφείλεται στην διαίσθησή του ότι τελικά, όχι μόνον ο ίδιος δεν μπορεί να είναι αιώνιος, αλλά ούτε και η γη θα παραμένει άφθαρτη και αθάνατη.**

Ο πλανήτης σήμερα εκδηλώνει ολοένα και πιο ανησυχητικά σημάδια ότι σταδιακά πεθαίνει. Αν και μερικοί υπεραισιόδοξοι υποστηρίζουν ότι θα τα καταφέρει και πως αναγεννάται κάθε τόσο, **η οικολογική κρίση είναι μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα.** Βρισκόμαστε ξανά στο παρά τρία του ολέθρου σύμφωνα με το ρολόι της καταστροφής των επιστημόνων[2] (Ιανουάριος 2015).

Τί οδήγησε σε αυτήν την κατάσταση που μάλλον είναι μη αναστρέψιμη; Ποιοι παράγοντες συνέβαλλαν σε αυτό;

Πρώτα και κύρια **η καταστροφική μανία των εξουσιαστών που οδήγησε σε ολοένα αυξανόμενες πλαστές ανάγκες με αποτέλεσμα την υπερκατανάλωση στις «ανεπτυγμένες» χώρες** (από πολύχρωμα σνακ ως... πυρηνικά όπλα), **αλλά και που οδήγησε στην περεταίρω φτωχοποίηση των «αναπτυσσόμενων» χωρών, όπου σαν αντανακλαστικό για την επιβίωση** (αλλά και εξ' αιτίας της ελλιπούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης για την αντισύλληψη ή της απαγόρευσής της για θρησκευτικούς λόγους, αλλά και της γενικότερης μείωσης του ρόλου της γυναίκας, της καταστροφής υγιών παραδόσεων ή της εμμονής σε σκοταδιστικές παραδόσεις αναλόγως) **υπήρξε κατακόρυφη αύξηση των γεννήσεων.** Παράδοξο

ανεφοδιασμού της σε τρόφιμα. **Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ο υπερπληθυσμός, είναι μια έννοια μεταβλητής γεωμετρίας, η οποία συνδέεται στενά με το ζήτημα των διαθέσιμων πόρων, αλλά και την δυνατότητα επιβίωσης των άλλων ειδών (ζώα, φυτά) παράλληλα με τον άνθρωπο. Μια εξίσωση για δυνατούς λύτες.**

Ήδη από τον 4ο αιώνα π.Χ. -όπου ο πληθυσμός του πλανήτη δεν ξεπερνούσε τα διακόσια εκατομμύρια- στην **Αρχαία Ελλάδα**, οι φιλόσοφοι Πλάτωνας και Αριστοτέλης συνιστούσαν στις πόλεις-κράτη να ελέγξουν αυστηρά τον πληθυσμό τους. Υπήρχε συ-

νειδητοποίηση του δημογραφικού παράγοντα και

αιώνα, το πληθυσμιακό πλεόνασμα στις χριστιανικές χώρες οδήγησε σε σταυροφορίες προς Ανατολάς. (Ενώ στις μέρες μας, η ροή ανθρώπων συμβαίνει με την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση.) Αυτή θα είναι η πορεία του δυτικού κόσμου **μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα.** Στην εναλλαγή του 18ου με τον 19ο αιώνα ο Μάλθους διατυπώνει μια νέα θεωρία[4].

Ο βρετανός οικονομολόγος και ιερέας **Τόμας Ρόμπερτ Μάλθους** (13 Φεβ. 1766 - 29 Δεκ. 1834), στο Δοκίμιο για την Αρχή του Πληθυσμού[5], **πρώτος κατακεραύνωσε τους φτωχούς και την ...φτώχεια τους για την δημογραφική έκρηξη του πλανήτη.** Με λίγα λόγια, εξάγει το συμπέρασμα ότι η φτώχεια είναι ένα αποτέλεσμα του **Νόμου της Φύσης.**

Το έργο αυτό γράφτηκε σαν αντίδραση στα έργα των Γκόντγουιν (1756-1836) και Μαρκήσιου ντε Κοντορσέ (1743-1794)[6].

Ήταν το **1798**, έξι χρόνια πριν συμπληρωθεί το πρώτο ανθρώπινο δις, όπου ο Μάλθους **διατύπωσε την θεωρία ότι ο πληθυσμός αυξάνεται με ρυθμό ταχύτερο από τον ρυθμό παραγωγής τροφίμων, γεγονός που οδηγεί σε υπερπληθυσμό και λιμό μεγάλης κλίμακας.** Προτείνει δύο λύσεις: είτε να αφήσουμε την κατάσταση να εξελιχθεί, ώσπου η φύση να αναλάβει την εξόντωση του «ανθρώπινου πλεονάσματος», είτε να ελέγξουμε τις γεννήσεις με την κατάργηση κάθε βοηθήματος[7] που χορηγείται στους φτωχούς, έτσι ώστε να τους καταστήσουμε περισσότερο «υπεύθυνους», δηλαδή να αποκτούν απογόνους μόνον εφ' όσον έχουν τα χρήματα που απαιτούνται για την ανατροφή και την εκπαίδευσή τους[8]. Μάλιστα σε μεταγενέστερες εκδόσεις του βιβλίου του, δίνει έμφαση στην ηθική συγκράτηση (αναβολή γάμου και αγαμία) εκτιμώντας ότι θα βοηθούσε τα φτωχά κοινω-

νον ο ίδιος δεν μπορεί να είναι αιώνιος, αλλά ούτε και η γη θα παραμένει άφθαρτη και αθάνατη.

Ο πλανήτης σήμερα εκδηλώνει ολοένα και πιο ανησυχητικά σημάδια ότι σταδιακά πεθαίνει. Αν και μερικοί υπεραισιόδοξοι υποστηρίζουν ότι θα τα καταφέρει και πως αναγεννάται κάθε τόσο, **η οικολογική κρίση είναι μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα.** Βρισκόμαστε ξανά στο παρά τρία του ολέθρου σύμφωνα με το ρολόι της καταστροφής των επιστημόνων[2] (Ιανουάριος 2015).

Τί οδήγησε σε αυτήν την κατάσταση που μάλλον είναι μη αναστρέψιμη; Ποιοι παράγοντες συνέβαλλαν σε αυτό;

Πρώτα και κύρια **η καταστροφική μανία των εξουσιαστών που οδήγησε σε ολοένα αυξανόμενες πλαστές ανάγκες με αποτέλεσμα την υπερκατανάλωση στις «ανεπτυγμένες» χώρες** (από πολύχρωμα σνακ ως... πυρηνικά όπλα), **αλλά και που οδήγησε στην περεταίρω φτωχοποίηση των «αναπτυσσόμενων» χωρών, όπου σαν αντανακλαστικό για την επιβίωση** (αλλά και εξ' αιτίας της ελλιπούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης για την αντισύλληψη ή της απαγόρευσής της για θρησκευτικούς λόγους, αλλά και της γενικότερης μείωσης του ρόλου της γυναίκας, της καταστροφής υγιών παραδόσεων ή της εμμονής σε σκοταδιστικές παραδόσεις αναλόγως) **υπήρξε κατακόρυφη αύξηση των γεννήσεων.** Παράδοξο μεν, πραγματικό δε.

Κατά δεύτερο λόγο οι άνθρωποι που δεν μπόρεσαν να σπάσουν τις αλυσίδες τους.

Συχνά παρουσιάζεται ο υπερπληθυσμός σαν να είναι η «κατάρα» για το μέλλον και την ευημερία του ανθρώπου. Οι φτωχοί παρουσιάζονται ως ανίκανοι να ελέγξουν τις ορμές τους, που δεν έχουν άλλο τρόπο διασκεδάσεως εκτός από την σεξουαλική ικανοποίησή τους, με αποτέλεσμα να επιβαρύνουν σε όλα τα επίπεδα τους σοφιστικέ πλούσιους που δεν γεννοβολάνε σαν κουνέλια. Μερικοί φθάνουν σε ρατσιστικά συμπεράσματα, όπως ότι η αποστολή τροφίμων στους δύστυχους πεινασμένους είναι μια παράλογη τακτική, λες και αν τους αφήσουμε να πεθάνουν θα λυθεί το πρόβλημα (βλέπε δηλώσεις του Σερ Ρίτσαρντ Αττένμπορο στο ζήτημα του υπερπλη-

ΕΙΝΑΙ Ο ΥΠΕΡΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΑΙΤΙΟ;

του πλανήτη δεν ξεπερνούσε τα διακόσια εκατομμύρια- στην **Αρχαία Ελλάδα**, οι φιλόσοφοι Πλάτωνας και Αριστοτέλης συνιστούσαν στις πόλεις-κράτη να ελέγξουν αυστηρά τον πληθυσμό τους. Υπήρχε συνειδητοποίηση του δημογραφικού παράγοντα και επικρατούσε πολιτικό κλίμα που δεν ευνοούσε την προώθηση της αύξησης των γεννήσεων.

Αντίθετα, με την εξάπλωση της **Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας**, η πολιτική των αρχών προωθεί την αύξηση των γεννήσεων. Παρ' όλα αυτά η γονιμότητα των Ρωμαίων θα κυμαίνεται πάντα σε χαμηλότερα επίπεδα από εκείνα των γειτονικών πολιτισμών.

Στην εποχή του βιβλικού **«αυξάνεσθαι και πληθύνεσθαι»** αρχίζει η πολεμική ανάμεσα στους υπερασπιστές της πληθυσμιακής αύξησης και σε εκείνους που προειδοποιούν για τον κίνδυνο που ελλοχεύει. Με την εδραίωση τού **χριστιανισμού**, (από τον 3ο ως τον 5ο αιώνα), οι αρχές εγκαταλείπουν κάθε παρέμβαση στο θέμα. Η τεκνοποίηση, από ζήτημα πολιτικής, μετατρέπεται σε θρησκευτικοηθικοπλαστικό ζήτημα. Η εποχή από τις σαρκικές απολαύσεις και

μπερτ Μάλθους (13 Φεβ. 1766 - 29 Δεκ. 1834), στο Δοκίμιο για την Αρχή του Πληθυσμού[5], **πρώτος κατακεραύνωσε τους φτωχούς και την ...φτώχεια τους για την δημογραφική έκρηξη του πλανήτη**. Με λίγα λόγια, εξάγει το συμπέρασμα ότι η φτώχεια είναι ένα αποτέλεσμα του **Νόμου της Φύσης**.

Το έργο αυτό γράφτηκε σαν αντίδραση στα έργα των Γκόντγουιν (1756-1836) και Μαρκήσιου ντε Κοντορσέ (1743-1794)[6].

Ήταν το **1798**, έξι χρόνια πριν συμπληρωθεί το πρώτο ανθρώπινο δις, όπου ο Μάλθους **διατύπωσε την θεωρία ότι ο πληθυσμός αυξάνεται με ρυθμό ταχύτερο από τον ρυθμό παραγωγής τροφίμων, γεγονός που οδηγεί σε υπερπληθυσμό και λιμό μεγάλης κλίμακας**. Προτείνει δύο λύσεις: είτε να αφήσουμε την κατάσταση να εξελιχθεί, ώσπου η φύση να αναλάβει την εξόντωση του «ανθρώπινου πλεονάσματος», είτε να ελέγξουμε τις γεννήσεις με την κατάργηση κάθε βοηθήματος[7] που χορηγείται στους φτωχούς, έτσι ώστε να τους καταστήσουμε περισσότερο «υπεύθυνους», δηλαδή να αποκτούν απογόνους μόνον εφ' όσον έχουν τα χρήματα που απαιτούνται για την ανατροφή και την εκπαίδευσή τους[8]. Μάλιστα σε μεταγενέστερες εκδόσεις του βιβλίου του, δίνει έμφαση στην ηθική συγκράτηση (αναβολή γάμου και αγαμία) εκτιμώντας ότι θα βοηθούσε τα φτωχά κοινωνικά στρώματα.

Η καταστροφολογία του Μάλθους[9] ακόμη δεν έχει βγει αληθινή (**στις 31 Οκτωβρίου του 2011, ο πληθυσμός της γης έφθασε τα 7 δις**, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, ξεπερνώντας κατά πολύ το ένα δις της εποχής του Μάλθους), χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζουμε τον κίνδυνο που απορρέει από μια ανισσοροπία στον πλανήτη, είτε αυτό αφορά τον άνθρωπο, είτε... τις ακρίδες.

Αργότερα εμφανίζεται η **«νέο-Μαλθουσιανή»** θεωρία[10], με πολλούς εκφραστές μεταξύ των οποίων και άνθρωποι που αγωνίζονται υπέρ του δικαιώματος της επιλογής του χρόνου τεκνοποίησης από τη γυναίκα[11].

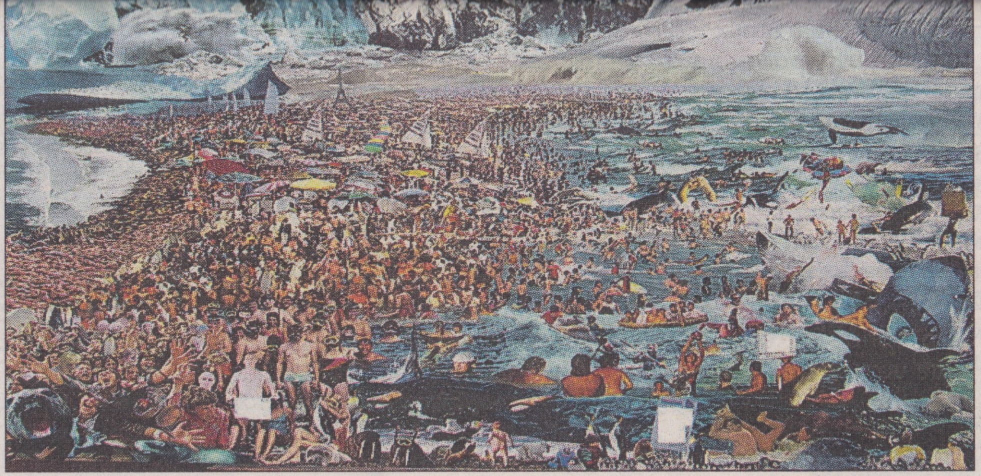
Ώσπου, το 1910, η Universal League of Human Regeneration ίδρυσε το International Neo-Malthusian

μανία των εξουσιαστών που οδηγή-σε σε ολοένα αυξανόμενες πλαστές ανάγκες με αποτέλεσμα την υπερκατανάλωση στις «ανεπτυγμένες» χώρες (από πολύχρωμα σνακ ως... πυρηνικά όπλα), **αλλά και που οδήγησε στην περεταίρω φτωχοποίηση των «αναπτυσσόμενων» χωρών, όπου σαν αντανακλαστικό για την επιβίωση** (αλλά και εξ' αιτίας της ελλιπούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης για την αντισύλληψη ή της απαγόρευσής της για θρησκευτικούς λόγους, αλλά και της γενικότερης μείωσης του ρόλου της γυναίκας, της καταστροφής υγιών παραδόσεων ή της εμμονής σε σκοταδιστικές παραδόσεις αναλόγως) **υπήρξε κατακόρυφη αύξηση των γεννήσεων.** Παράδοξο μεν, πραγματικό δε.

Κατά δεύτερο λόγο οι άνθρωποι που δεν μπόρεσαν να σπάσουν τις αλυσίδες τους.

Συχνά παρουσιάζεται ο υπερπληθυσμός σαν να είναι η «κατάρα» για το μέλλον και την ευημερία του ανθρώπου. Οι φτωχοί παρουσιάζονται ως ανίκανοι να ελέγξουν τις ορμές τους, που δεν έχουν άλλο τρόπο διασκεδάσεως εκτός από την σεξουαλική ικανοποίησή τους, με αποτέλεσμα να επιβαρύνουν σε όλα τα επίπεδα τους σοφιστικέ πλούσιους που δεν γεννοβολάνε σαν κουνέλια. Μερικοί φθάνουν σε ρατσιστικά συμπεράσματα, όπως ότι η αποστολή τροφίμων στους δύστυχους πεινασμένους είναι μια παράλογη τακτική, λες και αν τους αφήσουμε να πεθάνουν θα λυθεί το πρόβλημα (βλέπε δηλώσεις του Σερ Ρίτσαρντ Αττένμπορο στο ζήτημα του υπερπληθυσμού)[3]. Ουσιαστικά, **ο μύθος του υπερπληθυσμού δεν είναι παρά ένα αποτέλεσμα άλλων παραγόντων. Οπότε η λύση δεν έγκειται στην προσπάθεια μείωσης του πληθυσμού με διάφορα μέτρα, αλλά με ένα δίκαια οργανωμένο τρόπο ζωής με ισοτιμία και σεβασμό στην φύση.**

Πριν από 40.000 χρόνια ο πληθυσμός ολόκληρης της Γης αριθμούσε μόλις μισό εκατομμύριο. Είναι σαφές ότι δεν υπήρχε καμία ...απειλή υπερπληθυσμού. Για να τραφεί, όμως, μια ομάδα ανθρώπων από το κυνήγι χρειαζόταν ζωτικό χώρο από 10 έως 25 τετραγωνικά χιλιόμετρα ανά άτομο. Έτσι, όταν μια ομάδα **κυνηγών-τροφοσυλλεκτών** ξεπερνούσε τα 25 με 50 άτομα, ριψοκινδύνευε την πιθανότητα

νειδητοποίηση του δημογραφικού παράγοντα και επικρατούσε πολιτικό κλίμα που δεν ευνοούσε την προώθηση της αύξησης των γεννήσεων.

Αντίθετα, με την εξάπλωση της **Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας**, η πολιτική των αρχών προωθεί την αύξηση των γεννήσεων. Παρ' όλα αυτά η γονιμότητα των Ρωμαίων θα κυμαίνεται πάντα σε χαμηλότερα επίπεδα από εκείνα των γειτονικών πολιτισμών.

Στην εποχή του βιβλικού **«αυξάνεσθαι και πληθύνεσθαι»** αρχίζει η πολεμική ανάμεσα στους υπερασπιστές της πληθυσμιακής αύξησης και σε εκείνους που προειδοποιούν για τον κίνδυνο που ελλοχεύει. Με την εδραίωση τού **χριστιανισμού**, (από τον 3ο ως τον 5ο αιώνα), οι αρχές εγκαταλείπουν κάθε παρέμβαση στο θέμα. Η τεκνοποίηση, από ζήτημα πολιτικής, μετατρέπεται σε θρησκευτικοηθικοπλαστικό ζήτημα. Η αποχή από τις σαρκικές απολαύσεις και ο ασκητισμός, θα θεωρηθούν από ορισμένους ως η υπέρτατη αρετή. Στα πλαίσια αυτής της αυστηρής ατμόσφαιρας, η μόνη λύση που μπορεί να δοθεί σε τέτοια ζητήματα δεν μπορεί παρά να βασίζεται στον λόγο του Θεού, με τα κείμενα της Βίβλου, όμως, να αντιφάσκουν...

Στη διάρκεια του **Μεσαίωνα** κυριαρχούσε το θανατικό λόγω επιδημιών και πολλοί ήταν οι νεκροί από πολέμους ή εξ αιτίας της παιδικής θνησιμότητας. Παρά ταύτα υπήρξαν και περίοδοι όπου παρατηρήθηκε υπερπληθυσμός (δηλαδή έλλειψη δυνατότητας να εξασφαλιστεί τροφή για τον πληθυσμό): αυτό οδήγησε ακόμα και τους θεολόγους να έχουν λιγότερο άκαμπτες θέσεις. Ήδη από τα τέλη του 9ου

γεγονός που οδηγεί σε υπερπληθυσμό και λιμό μεγάλης κλίμακας. Προτείνει δύο λύσεις: είτε να αφήσουμε την κατάσταση να εξελιχθεί, ώσπου η φύση να αναλάβει την εξόντωση του «ανθρώπινου πλεονάσματος», είτε να ελέγξουμε τις γεννήσεις με την κατάργηση κάθε βοηθήματος[7] που χορηγείται στους φτωχούς, έτσι ώστε να τους καταστήσουμε περισσότερο «υπεύθυνους», δηλαδή να αποκτούν απογόνους μόνον εφ' όσον έχουν τα χρήματα που απαιτούνται για την ανατροφή και την εκπαίδευσή τους[8]. Μάλιστα σε μεταγενέστερες εκδόσεις του βιβλίου του, δίνει έμφαση στην ηθική συγκράτηση (αναβολή γάμου και αγαμία) εκτιμώντας ότι θα βοηθούσε τα φτωχά κοινωνικά στρώματα.

Η καταστροφολογία του Μάλθους[9] ακόμη δεν έχει βγει αληθινή (**στις 31 Οκτωβρίου του 2011, ο πληθυσμός της γης έφθασε τα 7 δις**, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, ξεπερνώντας κατά πολύ το ένα δις της εποχής του Μάλθους), χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζουμε τον κίνδυνο που απορρέει από μια ανισσοροπία στον πλανήτη, είτε αυτό αφορά τον άνθρωπο, είτε... τις ακρίδες.

Αργότερα εμφανίζεται η **«νέο-Μαλθουσιανή»** θεωρία[10], με πολλούς εκφραστές μεταξύ των οποίων και άνθρωποι που αγωνίζονται υπέρ του δικαιώματος της επιλογής του χρόνου τεκνοποίησης από τη γυναίκα[11].

Ώσπου, το 1910, η Universal League of Human Regeneration ίδρυσε το International Neo-Malthusian Bureau of Correspondence and Defence μετά το τρίτο συνέδριο για τον νέο-Μαλθουσιανισμό στην Χάγη, με πρόεδρο τον Charles Drysdale, γραμματέα τον Dr. J. Rutgers και ταμία τον Gabriel Giroud. Η δομή αυτή παρείχε καθοριστικής φύσης νομική και πολιτική υποστήριξη σε διώξεις κατά του νέο-μαλθουσιανισμού στην Ισπανία, την Ιταλία, ακόμη και τις ΗΠΑ μεταξύ 1910 και 1927(?).

Ένας άλλος οπαδός του Μάλθους είναι ο Αμερικανός εντομολόγος και καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Στάνφορντ της Καλιφόρνια Πολ Έλριχ. Το 1968, δημοσίευσε το εκρηκτικό βιβλίο «Πληθυσμιακή Βόμβα». Ο Έλριχ και η σύζυγός του Άννα προειδοποιούσαν: «Η μάχη για να θρέψουμε όλη την ανθρωπότητα

έχει τελειώσει», «Στις δεκαετίες του '70 και του '80, εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι θα πεινάσουν μέχρι θανάτου. Εκείνη την τελευταία μέρα, τίποτα δεν θα μπορεί να αποτρέψει τη δραματική αύξηση των ποσοστών θανάτου...». Την επομένη της δημοσίευσης του βιβλίου, όπου μεταξύ άλλων ο Έρλιχ έλεγε ότι οι κοινωνίες οφείλουν να βρουν τρόπους περιορισμού της πληθυσμιακής αύξησης, ξέσπασαν διαμαρτυρίες[12].

Το 1972, η Λέσχη της Ρώμης δημοσιοποίησε την πολύκροτη έκθεση «Τα Όρια της Ανάπτυξης», που επανέφερε τα θέματα: υπερπληθυσμός, «εξάντληση» των φυσικών πόρων, κίνδυνοι κοινωνικών ταραχών και μεταναστευτικών κυμάτων[13].

Η πιο «νέο-εποχιακή» θεωρία που αναμασά τις ιδέες του Μάλθους, στην οποία συνδέεται το δημογραφικό και η οικονομία με μία τρίτη παράμετρο, την πολιτική αλλαγή και την βία, εκφράστηκε από θεωρητικούς όπως ο Τζέιμς Γκόλντστοουν και ο Ντέιβιντ Λέμπερτ και αναζήτησε τον δημογραφικό παράγοντα πίσω από την αγγλική και τη ρωσική επανάσταση ή και την ισραηλινο-αραβική διένεξη.

Ένας προβληματισμός πρέπει να υπάρχει και σε σχέση με τους **Πράσινους**, που θεωρούν ότι μια πιο οικολογική στροφή θα λύσει τα προβλήματα του πλανήτη, λες και το ζήτημα είναι μόνο η εκβιομηχανοποίηση. Στις εξαγγελίες τους πάντα υπάρχει ο όρος **έλεγχος του πληθυσμού**. Επιθυμούν, δηλαδή, έλεγχο στη φυσική ελευθερία του ανθρώπου όσον αφορά την ενσυνείδητη βούληση για αναπαραγωγή, κάτι που ομοιάζει με εφιαλτικό έργο επιστημονικής φαντασίας. Επί πλέον, η **καταστροφή του περιβάλλοντος** συνδέθηκε και με το θέμα της ασφάλειας των εθνών-κρατών.

Τη δεκαετία του 1960 η Ραχήλ Ρ. Κάρσον (Rachel Carson) εξέθεσε το πρόβλημα της περιβαλλοντικής καταστροφής που οφείλεται στον άνθρωπο. Το βιβλίο της «Σιωπηλή Άνοιξη» (1962) ήταν το πρώτο λιθαράκι σ' αυτό που στη συνέχεια ονομάσαμε σύγχρονη περιβαλλοντική συνείδηση. Επίσης, κατά τη δεκαετία του 1970, το Συνέδριο της

τερα σε περιοχές που στερούνται την τεχνολογική, κοινωνική και πολιτική βάση για να προσαρμοστούν. Η συνεχής έξαρση του δημογραφικού προβλήματος του πλανήτη θα οδηγήσει λογικά στην αύξηση της ζήτησης πόρων, ενώ την ίδια στιγμή η όλο και αυξανόμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση τους θα μειώσει την ουσιαστική προσφορά τους. Παράλληλα, η ανισοκατανομή των πόρων που βρίσκονται συγκεντρωμένοι στα χέρια των λίγων θα προκαλέσει συνθήκες δομικής σπανιότητας για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού σε πολλές χώρες. Οι νέο-Μαλθουσιανοί αναλυτές, με κύριο εκφραστή τον Thomas Homer εισήγαγαν τον όρο της **στέρησης** (deprivation). Καθώς τα άτομα και οι κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν σχετική ή απόλυτη στέρηση αντιδρούν ολοένα και πιο πολύ εξ αιτίας της περιθωριοποίησης τους στην κατανομή συρρικνωμένων πόρων, η εκδήλωση βίας γίνεται ολοένα και πιο πιθανό σενάριο. Έτσι, οι βίαιες συγκρούσεις μπορεί να πάρουν διάφορες μορφές. Μπορεί να είναι διακρατικές, μεταξύ πληθυσμιακών ομάδων ή, συχνότερα, **μπορεί να στρέφονται κατά του κράτους**.

Να μην ξεχνάμε, επί πλέον, ότι σε κάποιες χώρες υπάρχει ήδη έλεγχος των γεννήσεων από το κράτος (π.χ. στην **Κίνα έχουμε υποχρεωτικές εκτρώσεις**). Μάλιστα υπάρχουν και ορισμένοι ακτιβιστές

Ο Κροπότκιν περιγράφει ως ολέθριες τις επιρροές του έργου του Μάλθους και πως ανέτειλε για να πολεμήσει τις ιδέες της ισότητας και της ελευθερίας που είχαν ξυπνήσει μέσα στους ανθρώπους από την Γαλλική και την Αμερικάνικη Επανάσταση («Αγροί, Εργοστάσια, Εργαστήρια»). Το έργο του «Αλληλοβοήθεια»[17], αποτέλεσε σκληρή κριτική ενάντια στον Κοινωνικό Δαρβινισμό.

Οι Μαρξ και Ένγκελς επεσήμαιναν ότι η βάρβαρη θεωρία του αγνοούσε τη δυνατότητα μιας πιο αποδοτικής χρήσης των μέσων παραγωγής και την αξιοποίηση του «εφεδρικού στρατού εργασίας». Ο Καρλ Μαρξ θεωρεί τον Μάλθους εχθρό της εργατικής τάξης, αποκαλώντας τον στο «Κεφάλαιο», «*αυθάδη συκοφάντη του ανθρώπινου γένους, υπηρέτη της άρχουσας τάξης και διαστρεβλωτή της επιστήμης*». Τον κατηγορεί ότι κάνει λάθος εκλαμβάνοντάς την «αρχή του πληθυσμού» ως απόλυτο φυσικό νόμο που ισχύει ανά πάσα στιγμή παντού. «*Αυτός ο αφηρημένος νόμος για τον πληθυσμό ισχύει μονάχα για τα φυτά και τα ζώα, στον βαθμό που δεν υπάρχει ιστορική ανθρώπινη παρέμβαση. Αυτό που έχει σημασία δεν είναι ο αριθμός των ανθρώπινων όντων, αλλά η κατανομή του πλούτου*»[18]. Επί πλέον ο Ένγκελς θεωρούσε ότι η επιστήμη θα μπορούσε να λύσει το πρόβλημα (που όμως, τελικά δεν μπόρεσε) στον εφοδιασμό τροφής.

Στο δημογραφικό εμπεριέχονται πέρα από τους αριθμούς και μια κοινωνική διάσταση, γράφει ο Μ. Μπούκτσιν. Στο βιβλίο «ο Μύθος του Υπερπληθυσμού», καταρρίπτεται με μεθοδικό τρόπο η φαινομενικά λογική ιδέα, ότι ο υπερπληθυσμός είναι το δεινό του πλανήτη, που κρύβεται κάτω από διάφορους ιδεολογικούς μανδύες (μαλθουσιανισμός, νεοδαρβινισμός, φασισμός κλπ.), και αποκαλύπτεται αυτό που κρύβεται από πίσω κατά τον συγγραφέα: η απανθρωπιά του κεφαλαίου και η μοίρα που επιβάλλει στους φτωχούς.

Το 1997, ο συγγραφέας Σαλμάν Ρουσντί[19] έγραφε μια **"Επιστολή προς τον εξάκις δισεκατομμυριοστό πολίτη του κόσμου"**

Το 1972, η Λέσχη της Ρώμης δημοσιοποίησε την πολύκροτη έκθεση «Τα Όρια της Ανάπτυξης», που επανέφερε τα θέματα: υπερπληθυσμός, «εξάντληση» των φυσικών πόρων, κίνδυνοι κοινωνικών ταραχών και μεταναστευτικών κυμάτων[13].

Η πιο «νέο-εποχιακή» θεωρία που αναμασά τις ιδέες του Μάλθους, στην οποία συνδέεται το δημογραφικό και η οικονομία με μία τρίτη παράμετρο, την πολιτική αλλαγή και την βία, εκφράστηκε από θεωρητικούς όπως ο Τζέιμς Γκόλντστοουν και ο Ντέιβιντ Λέμπερτ και αναζήτησε τον δημογραφικό παράγοντα πίσω από την αγγλική και τη ρωσική επανάσταση ή και την ισραηλινο-αραβική διένεξη.

Ένας προβληματισμός πρέπει να υπάρχει και σε σχέση με τους **Πράσινους**, που θεωρούν ότι μια πιο οικολογική στροφή θα λύσει τα προβλήματα του πλανήτη, λες και το ζήτημα είναι μόνο η εκβιομηχανοποίηση. Στις εξαγγελίες τους πάντα υπάρχει ο όρος **έλεγχος του πληθυσμού**. Επιθυμούν, δηλαδή, έλεγχο στη φυσική ελευθερία του ανθρώπου όσον αφορά την ενσυνείδητη βούληση για αναπαραγωγή, κάτι που ομοιάζει με εφιαλτικό έργο επιστημονικής φαντασίας. Επί πλέον, η **καταστροφή του περιβάλλοντος** συνδέθηκε και με το θέμα της ασφάλειας των εθνών-κρατών.

Τη δεκαετία του 1960 η Ραχήλ Ρ. Κάρσον (Rachel Carson) εξέθεσε το πρόβλημα της περιβαλλοντικής καταστροφής που οφείλεται στον άνθρωπο. Το βιβλίο της «Σιωπηλή Άνοιξη» (1962) ήταν το πρώτο λιθαράκι σ' αυτό που στη συνέχεια ονομάσαμε σύγχρονη περιβαλλοντική συνείδηση. Επίσης, κατά τη δεκαετία του 1970, το Συνέδριο της Στοκχόλμης έθεσε το ζήτημα σε παγκόσμιο επίπεδο και δημιούργησε το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP- United Nation Environment Programme). Το 1983, ο Barry Buzan υποστήριξε την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων στα ζητήματα εθνικής ασφάλειας καθώς, κατά την άποψη του, οι απειλές για την εθνική ασφάλεια μπορούν να έχουν οικολογική μορφή που θα μπορούσε να φθείρει αυτό που θεωρείται ως η φυσική βάση του κράτους, και πιθανά σε τέτοιο βαθμό που να απειλήσουν την ιδέα του κράτους και των κρατικών θεσμών. Η περίοδος ως το τέλος της δεκαετίας του 1980 αποτέλεσε την **πρώτη γενιά** της «περιβαλλοντικής ασφάλειας», κατά την οποία ο όρος αυτός έλαβε διεθνή υπόσταση, με πυρήνα της την περιβαλλοντική καταστροφή, που είναι αποτέλεσμα κυρίως της ανθρώπινης φύσης, και που αποτελεί απειλή για

θηκε δομικής σπανιότητας για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού σε πολλές χώρες. Οι νέο-Μαλθουσιανοί αναλυτές, με κύριο εκφραστή τον Thomas Homer εισήγαγαν τον όρο της **στέρησης** (deprivation). Καθώς τα άτομα και οι κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν σχετική ή απόλυτη στέρηση αντιδρούν ολοένα και πιο πολύ εξ αιτίας της περιθωριοποίησης τους στην κατανομή συρρικνωμένων πόρων, η εκδήλωση βίας γίνεται ολοένα και πιο πιθανό σενάριο. Έτσι, οι βίαιες συγκρούσεις μπορεί να πάρουν διάφορες μορφές. Μπορεί να είναι διακρατικές, μεταξύ πληθυσμιακών ομάδων ή, συχνότερα, **μπορεί να στρέφονται κατά του κράτους**.

Να μην ξεχνάμε, επί πλέον, ότι σε κάποιες χώρες υπάρχει ήδη έλεγχος των γεννήσεων από το κράτος (π.χ. στην **Κίνα έχουμε υποχρεωτικές εκτρώσεις**). Μάλιστα υπάρχουν και ορισμένοι ακτιβιστές που κάνουν το λάθος να ρίξουν το **ανάθεμα** στον υπερπληθυσμό, βλέποντας το δέντρο και χάνοντας το δάσος.

Η διατύπωση τέτοιων θεωριών είναι βαθειά πολιτική και γι' αυτό απάνθρωπη επειδή πολεμούν τις ιδέες περί ελευθερίας και αποσκοπούν στην χειραγώγηση του ανθρώπου. Να σημειωθεί επίσης ότι ο **Δαρβίνος** είπε πως η θεωρία του για την φυσική επιλογή ήταν «η θεωρία του Μάλθους εφαρμοσμένη στο φυτικό και ζωικό βασίλειο»[14]. Ο Δαρβίνος επηρέασε με την σειρά του τους οικονομολόγους της θεωρίας του λεσέ φερ λεσέ πασέ (οικονομικός φιλελευθερισμός)[15] σε σημείο που, σύμφωνα με τον συγγραφέα του μπεστ-σέλλερ *The Economic Naturalist* και αρθρογράφο των *New York Times*, ενδέχεται μέσα στον επόμενο αιώνα να εκθρονίσει τον Άνταμ Σμιθ από την θέση του ιδρυτή της πρώτης οικονο-

μη θεωρία του αγνοούσε τη δυνατότητα μιας πιο αποδοτικής χρήσης των μέσων παραγωγής και την αξιοποίηση του «εφεδρικού στρατού εργασίας». Ο Καρλ Μαρξ θεωρεί τον Μάλθους εχθρό της εργατικής τάξης, αποκαλώντας τον στο «Κεφάλαιο», «*αυθάδη συκοφάντη του ανθρώπινου γένους, υπηρέτη της άρχουσας τάξης και διαστρεβλωτή της επιστήμης*». Τον κατηγορεί ότι κάνει λάθος εκλαμβάνοντας την «αρχή του πληθυσμού» ως απόλυτο φυσικό νόμο που ισχύει ανά πάσα στιγμή παντού. «*Αυτός ο αφηρημένος νόμος για τον πληθυσμό ισχύει μονάχα για τα φυτά και τα ζώα, στον βαθμό που δεν υπάρχει ιστορική ανθρώπινη παρέμβαση. Αυτό που έχει σημασία δεν είναι ο αριθμός των ανθρώπινων όντων, αλλά η κατανομή του πλούτου*»[18]. Επί πλέον ο Ένγκελς θεωρούσε ότι η επιστήμη θα μπορούσε να λύσει το πρόβλημα (που όμως, τελικά δεν μπόρεσε) στον εφοδιασμό τροφής.

Στο δημογραφικό εμπεριέχονται πέρα από τους αριθμούς και μια κοινωνική διάσταση, γράφει ο Μ. Μπούκτσιν. Στο βιβλίο «ο Μύθος του Υπερπληθυσμού», καταρρίπτεται με μεθοδικό τρόπο η φαινομενικά λογική ιδέα, ότι ο υπερπληθυσμός είναι το δεινό του πλανήτη, που κρύβεται κάτω από διάφορους ιδεολογικούς μανδύες (μαλθουσιανισμός, νεοδαρβινισμός, φασισμός κλπ.), και αποκαλύπτεται αυτό που κρύβεται από πίσω κατά τον συγγραφέα: η απανθρωπιά του κεφαλαίου και η μοίρα που επιβάλλει στους φτωχούς.

Το 1997, ο συγγραφέας Σαλμάν Ρουσντί[19] έγραφε μια **"Επιστολή προς τον εξάκις δισεκατομμυριοστό πολίτη του κόσμου"** που έμελλε να γεννηθεί εκείνη τη χρονιά: «*Σύντομα θα θέσεις στον εαυτό σου τα εξής δύο ερωτήματα, όπως και οι υπόλοιποι 5.999.999.999 άνθρωποι: Πώς φθάσαμε ως εδώ; Και τώρα που φθάσαμε σε αυτό το σημείο, πώς θα ζήσουμε; Χωρίς αμφιβολία, θα σου πουν ότι η απάντηση στο ερώτημα της προέλευσης του κόσμου απαιτεί να πιστέψεις στην ύπαρξη ενός αόρατου, άφατου Όντος που βρίσκεται στον Ουρανό, ενός Παντοδύναμου Δημιουργού τον οποίο εμείς τα φτωχά πλάσματα δεν μπορούμε να αντιληφθούμε και, πόσο μάλλον, να καταλάβουμε... Εξαιτίας αυτής της πίστης, σε πολλές χώρες στάθηκε αδύνατον να ανακοπούν οι ανησυχητικοί ρυθμοί της αύξησης του πληθυσμού. Ο υπερπληθυσμός του πλανήτη οφείλεται -τουλάχιστον εν μέρει- στην τρέλα των θρησκευτικών οδηγών της ανθρωπότητας. Κατά τη διάρκεια της ζωής σου, θα δεις χωρίς αμφιβολία τη*

του πληθυσμού. Επιθυμούν, δηλαδή, έλεγχο στη φυσική ελευθερία του ανθρώπου όσον αφορά την ενσυνείδητη βούληση για αναπαραγωγή, κάτι που ομοιάζει με εφιαλτικό έργο επιστημονικής φαντασίας. Επί πλέον, η **καταστροφή του περιβάλλοντος** συνδέθηκε και με το θέμα της ασφάλειας των εθνών-κρατών.

Τη δεκαετία του 1960 η Ραχήλ Ρ. Κάρσον (Rachel Carson) εξέθεσε το πρόβλημα της περιβαλλοντικής καταστροφής που οφείλεται στον άνθρωπο. Το βιβλίο της «Σιωπηλή Άνοιξη» (1962) ήταν το πρώτο λιθαράκι σ' αυτό που στη συνέχεια ονομάσαμε σύγχρονη περιβαλλοντική συνείδηση. Επίσης, κατά τη δεκαετία του 1970, το Συνέδριο της Στοκχόλμης έθεσε το ζήτημα σε παγκόσμιο επίπεδο και δημιούργησε το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP- United Nation Environment Programme). Το 1983, ο Barry Buzan υποστήριξε την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων στα ζητήματα εθνικής ασφάλειας καθώς, κατά την άποψη του, οι απειλές για την εθνική ασφάλεια μπορούν να έχουν οικολογική μορφή που θα μπορούσε να φθείρει αυτό που θεωρείται ως η φυσική βάση του κράτους, και πιθανά σε τέτοιο βαθμό που να απειλήσουν την ιδέα του κράτους και των κρατικών θεσμών. Η περίοδος ως το τέλος της δεκαετίας του 1980 αποτέλεσε την **πρώτη γενιά** της «περιβαλλοντικής ασφάλειας», κατά την οποία ο όρος αυτός έλαβε διεθνή υπόσταση, με πυρήνα της την περιβαλλοντική καταστροφή, που είναι αποτέλεσμα κυρίως της ανθρώπινης φύσης, και που αποτελεί απειλή για την φυσική ασφάλεια των ατόμων, των κοινωνιών, των κρατών, και κατά επέκταση του διεθνούς συστήματος.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, εμφανίστηκε η **δεύτερη γενιά** της «περιβαλλοντικής ασφάλειας», που ανέπτυξε την επιχειρηματολογία της γύρω από τους φυσικούς πόρους και τη διαχείρισή τους. Εκφραστής της ήταν η ομάδα του Πανεπιστημίου του Τορόντο με καθοδηγητή τον Thomas Homer-Dixon. Η σχολή αυτή, είναι επηρεασμένη από τον Thomas Robert Malthus. Οι νεο-Μαλθουσιανοί αναλυτές θεωρούν ότι οι ανανεώσιμες πλουτοπαραγωγικές πηγές με την πάροδο του χρόνου θα σπανίζουν και ιδιαίσεις). Μάλιστα υπάρχουν και ορισμένοι ακτιβιστές που κάνουν το λάθος να ρίξουν το **ανάθεμα** στον υπερπληθυσμό, βλέποντας το δέντρο και χάνοντας το δάσος.

Η διατύπωση τέτοιων θεωριών είναι βαθειά πολιτική και γι' αυτό απάνθρωπη επειδή πολεμούν τις ιδέες περί ελευθερίας και αποσκοπούν στην χειραγώγηση του ανθρώπου. Να σημειωθεί επίσης ότι ο **Δαρβίνος** είπε πως η θεωρία του για την φυσική επιλογή ήταν «η θεωρία του Μάλθους εφαρμοσμένη στο φυτικό και ζωικό βασίλειο»[14]. Ο Δαρβίνος επηρέασε με την σειρά του τους οικονομολόγους της θεωρίας του λεσέ φερ λεσέ πασέ (οικονομικός φιλελευθερισμός)[15] σε σημείο που, σύμφωνα με τον συγγραφέα του μπεστ-σέλλερ *The Economic Naturalist* και αρθρογράφο των *New York Times*, ενδέχεται μέσα στον επόμενο αιώνα να εκθρονίσει τον Άνταμ Σμιθ από την θέση του ιδρυτή της πρώτης οικονομικής θεωρίας λόγω της ανάλυσής του πάνω στο θέμα του ανταγωνισμού[16].

Στάθηκαν κριτικά απέναντι στον Μάλθους οι Προυντόν, Κροπότκιν, Ένγκελς, Μαρξ, Μπούκτσιν κ.ά. που ανέπτυξαν επιχειρηματολογία εναντίον του.

Ο Προυντόν εξηγεί πως η αύξηση της εξαθλίωσης είναι απόρροια του άδικου σύστηματος της ιδιοκτησίας, που εξασφαλίζει σε ορισμένους ανθρώπους μια άδικη εξουσία πάνω στους υπόλοιπους. Μάλιστα, στο έργο του «Φιλοσοφία της αθλιότητας» δηλώνει πως «*ο μοναδικός άνθρωπος που περισσεύει στη Γη είναι ο Μάλθους*»!

πέρα από τους αριθμούς και μια κοινωνική διάσταση, γράφει ο Μ. Μπούκτσιν. Στο βιβλίο «ο Μύθος του Υπερπληθυσμού», καταρρίπτεται με μεθοδικό τρόπο η φαινομενικά λογική ιδέα, ότι ο υπερπληθυσμός είναι το δεινό του πλανήτη, που κρύβεται κάτω από διάφορους ιδεολογικούς μανδύες (μαλθουσιανισμός, νεοδαρβινισμός, φασισμός κλπ.), και αποκαλύπτεται αυτό που κρύβεται από πίσω κατά τον συγγραφέα: η απανθρωπιά του κεφαλαίου και η μοίρα που επιβάλλει στους φτωχούς.

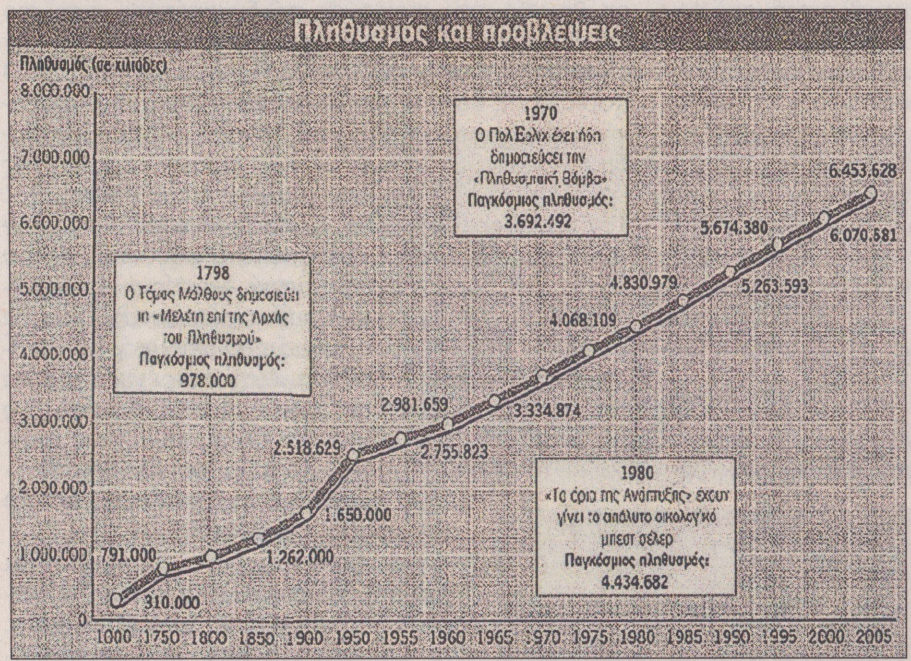
Το 1997, ο συγγραφέας Σαλμάν Ρουσντί[19] έγραφε μια **"Επιστολή προς τον εξάκις δισεκατομμυριοστό πολίτη του κόσμου"** που έμελλε να γεννηθεί εκείνη τη χρονιά: «*Σύντομα θα θέσεις στον εαυτό σου τα εξής δύο ερωτήματα, όπως και οι υπόλοιποι 5.999.999.999 άνθρωποι: Πώς φθάσαμε ως εδώ; Και τώρα που φθάσαμε σε αυτό το σημείο, πώς θα ζήσουμε; Χωρίς αμφιβολία, θα σου πουν ότι η απάντηση στο ερώτημα της προέλευσης του κόσμου απαιτεί να πιστέψεις στην ύπαρξη ενός αόρατου, άφατου Όντος που βρίσκεται στον Ουρανό, ενός Παντοδύναμου Δημιουργού τον οποίο εμείς τα φτωχά πλάσματα δεν μπορούμε να αντιληφθούμε και, πόσο μάλλον, να καταλάβουμε... Εξαιτίας αυτής της πίστης, σε πολλές χώρες στάθηκε αδύνατον να ανακοπούν οι ανησυχητικοί ρυθμοί της αύξησης του πληθυσμού. Ο υπερπληθυσμός του πλανήτη οφείλεται -τουλάχιστον εν μέρει- στην τρέλα των θρησκευτικών οδηγών της ανθρωπότητας. Κατά τη διάρκεια της ζωής σου, θα δεις χωρίς αμφιβολία τη γέννηση του ανθρώπου που θα ανεβάσει τον πληθυσμό του πλανήτη στα 9 δις. Βέβαια, **όσο κι αν υπερβολικά πολλοί άνθρωποι γεννιούνται εξ αιτίας της αντίθεσης της θρησκείας προς τον έλεγχο των γεννήσεων, πολλοί άνθρωποι πεθαίνουν επίσης εξ αιτίας των θρησκειών**...*»[20].

Πολλοί από μας έχουμε δει τον πληθυσμό της γης να διπλασιάζεται. Από 3 δισεκατομμύρια το 1960, φθάσαμε τα 6,1 δισ. το 2000. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, ο πληθυσμός του πλανήτη θα αγγίξει το **2050 τα 9 δισ. και το 2150 θα φτάσει τα 10 δισ**.

συνέχεια στη σελ. 10

Συνέχεια από τη σελ. 9

Η πλειονότητα των δημογράφων υποστηρίζει ότι ο πλανήτης μας μπορεί να θρέψει 10 δισ. κατοίκων. Ίσως. Αρκεί να μην θέλουν να ζουν με είδη πολυτελείας αλλά να κατανοήσουν ποιες είναι **οι βασικές ανάγκες τους**, οι οποίες παρεμπιπτόντως είναι ίδιες για κάθε έναν από εμάς.

Η παραπάνω θεωρία είναι πιθανή, καθώς **ήδη υπάρχουν χώρες που υποφέρουν από την πείνα, αλλά εξαναγκάζονται στο να παράγουν αγαθά που εξάγουν στις πιο πλούσιες χώρες, αντί να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες** (αγαθά που είναι είτε τρόφιμα, είτε μη τρόφιμα όπως βαμβάκι αντί για σιτηρά στο Σουδάν). Επίσης, **οι πόροι του πλανήτη συγκεντρώνονται σε ελάχιστα χέρια** (πολυεθνικές). Η **γη** το ίδιο. Στην Λατινική Αμερική το 11% του πληθυσμού ήταν ακτήμονες το 1961. Λίγα χρόνια μετά, το 1975 έφτασε το 40%. Σήμερα, το 80% της γης στις χώρες του Τρίτου Κόσμου ανήκει στο 3% των γαιοκτημόνων.

Σήμερα ο νέος θεός λέγεται κατανάλωση και η

κά κέντρα που χτίζονται για να προμηθεύουν άχρηστα, τοξικά, καταναλωτικά προϊόντα που κανείς δεν ζήτησε και με τις αχανείς λεωφόρους από άσφαλτο που οδηγούν σ' αυτά; Καμία ουσιαστικά. Όσοι είναι λίγο μεγαλύτεροι σε ηλικία ή δεν μένουν σε κάποια μεγαλούπολη θα θυμούνται πόσο πιο λιτή ήταν η ζωή μόλις λίγες δεκαετίες πριν σε ό,τι αφορά την κατανάλωση. Έχουν μνήμες από το μπακάλικο του χωριού που συνήθως είχε ό,τι ήταν χρειαζούμενο για να περάσει κάποιος. **Προσοχή λοιπόν στα διάφορα «δεδομένα» και τις στατιστικές με τα οποία μας πλημμυρίζουν οι νεομαλθουσιανοί συγγραφείς.**

Η αλόγιστη ανάπτυξη, αυτή που οδήγησε στο σήμερα, όπου η παραγωγή είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την ζήτηση, είναι ένας παραλογισμός. Στα καπιταλιστικά πλαίσια, μια λογική κοινωνία δεν θα πρέπει να αναζητά την ανάπτυξη για χάρη της ίδιας της ανάπτυξης και θα πρέπει να στοχεύει στην μείωση των ωρών εργασίας και στην βελτίωση του επιπέδου ζωής μαζί με αύξηση του ελεύθερου χρόνου. Εκεί, ίσως οι λεγόμενοι ευνοημένοι άνθρωποι -γιατί πάντα σε ένα τέτοιο σύστημα υπάρχουν και οι σκλάβοι, κάπου μακριά, να μην φαίνονται, να ζουν λιγάκι καλύτερα, γιατί θα είναι κατά τι λιγότερο δούλοι του συστήματος.

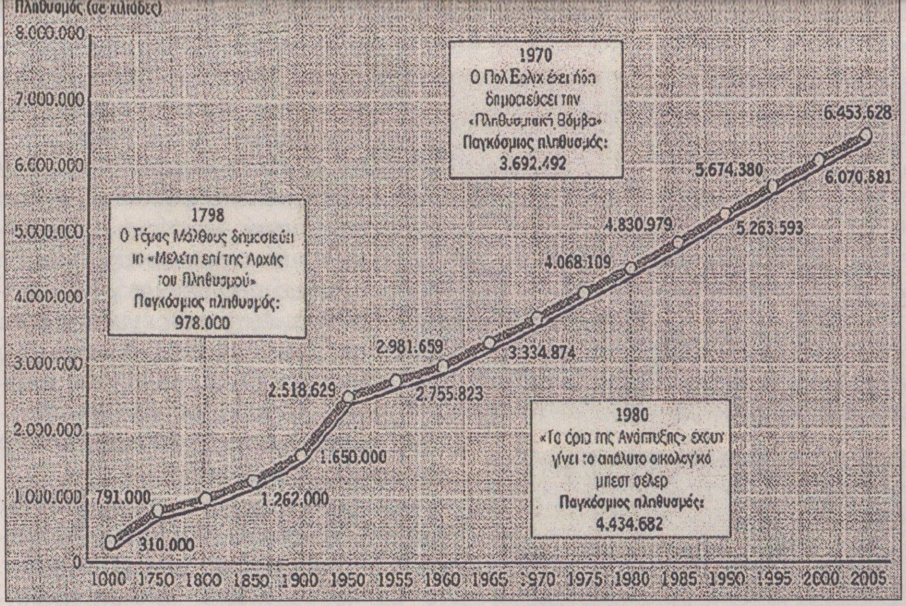
Στην αναρχική ζωή, στο αναρχικό γίγνεσθαι, ο άνθρωπος θα πρέπει να μην αποζητά πια την οικονομική ανάπτυξη, αλλά άλλες αξίες για να ζει πραγματικά καλά και αληθινά, κι ας χαθεί κάποτε η γη όπως λένε. Αυτό, πάντως, που δεν πρέπει να χαθεί είναι οι αναρχικές ιδέες και απόψεις.

Κ.

13. http://www.kathimerini.gr/321663/article/epikairothta/kosmos/to-proswpo-tomas-rompert-mal8oys
14. http://www.anarchy.be/faq/secE6.html. Αναφορά στον Μάλθους από τον ίδιο τον Δαρβίνο γίνεται στην αυτοβιογραφία του και αλλού βλέπε http://members.optusnet.com.au/exponentialist/Darwin_Malthus.htm
15. Κοινωνικός δαρβινισμός: Ο Κοινωνικός Δαρβινισμός αναφέρεται στην τάση να θεωρούνται οι επιστημονικές θεωρίες του Καρόλου Δαρβίνου περί φυσικής επιλογής και επιβίωσης του καταλληλότερου εφαρμόσιμες στις ανθρώπινες κοινωνίες. Επηρεασμένοι από τα γραπτά του Δαρβίνου για τους μηχανισμούς και τις δυνάμεις που ωθούν την εξέλιξη και τη συνέχεια στη φύση και συγκεκριμένα στα έμβια όντα, οι θεωρητικοί του Κοινωνικού Δαρβινισμού πιστεύουν ότι με παρόμοιο τρόπο συγκροτείται και εξελίσσεται η κοινωνική ζωή. Ο όρος Κοινωνικός Δαρβινισμός εισήχθη στο κοινωνικό και πολιτικό ευρωπαϊκό προσκήνιο το 1877, όπως προέκυψε από ιδέες του Τόμας Μάλθους, του Χέρμπερτ Σπένσερ και του Φράνσις Γκάλτον. Αν και δεν είναι όλοι μεταγενέστεροι του Δαρβίνου, πολλές από τις απόψεις τους παραπέμπουν προφανώς σε μια κοινωνική διάσταση και εφαρμογή δαρβινιστικών θεωριών περί της εξέλιξης. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής η θεωρία διαδόθηκε το 1944 από τον ιστορικό Ρίτσαρντ Χόφσταντερ. Λόγω της γενικότητας και της μη επιστημονικής του τεκμηρίωσης, ο Κοινωνικός Δαρβινισμός χρησιμοποιήθηκε ανά διαστήματα για διαφορετικούς λόγους εξυπηρετώντας ποικίλες σκοπιμότητες. Συγκεκριμένα, οι απόψεις περί Κοινωνικού Δαρβινισμού αναπτύχθηκαν κατά την περίοδο ακμής του καπιταλισμού του laissez-faire (λεσέ φερ) και του περιορισμού της κρατικής παρέμβασης, θεμελιώνοντας τον άκρατο ατομικισμό και την ιδιωτικοποίηση του κεφαλαίου.

Παράλληλα, εφ' όσον οι ιμπεριαλιστικές τακτικές είναι στενά συνδεδεμένες με την αντίληψη ότι ο ισχυρότερος επιβάλλεται με επεκτατικούς πολέμους και τη διάδοση του πολιτισμού του, είναι κατανοητό ότι ο Κοινωνικός Δαρβινισμός τροφοδότησε και υποστήριξε τις αποικιοκρατικές τάσεις των περασμένων αιώνων, αλλά και σύγχρονες ιμπεριαλιστικές επιχειρήσεις.

Επίσης, η ευγονική και η σχέση της με τη συγκεκριμένη θεωρία αποτέλεσε πρόσφορο έδαφος, πάνω στο οποίο αναπτύχθηκαν οι ναζιστικές αντιλήψεις που στόχευαν στη διαιώνιση της Αρείας φυλής και στη γενοκτονία πολλών άλλων θεωρούμενων λιγότερο ισχυρών.
16. http://press.princeton.edu/titles/9509.html
17. Αναφορικά με το έργο του «Ηθική»: Ο Κροπότκιν ει-

Η παραπάνω θεωρία είναι πιθανή, καθώς **ήδη υπάρχουν χώρες που υποφέρουν από την πείνα, αλλά εξαναγκάζονται στο να παράγουν αγαθά που εξάγουν στις πιο πλούσιες χώρες, αντί να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες** (αγαθά που είναι είτε τρόφιμα, είτε μη τρόφιμα όπως βαμβάκι αντί για σιτηρά στο Σουδάν). Επίσης, **οι πόροι του πλανήτη συγκεντρώνονται σε ελάχιστα χέρια** (πολυεθνικές). Η **γη** το ίδιο. Στην Λατινική Αμερική το 11% του πληθυσμού ήταν ακτήμονες το 1961. Λίγα χρόνια μετά, το 1975 έφτασε το 40%. Σήμερα, το 80% της γης στις χώρες του Τρίτου Κόσμου ανήκει στο 3% των γαιοκτημόνων.

Σήμερα ο νέος θεός λέγεται κατανάλωση και η επίπλαστη ευτυχία που φέρνει μέσω των υλικών αγαθών που έχουν αγοραστεί με χρήματα.[21]

Η **Αμερική**, λόγου χάρη, **καταναλώνει το 40% των παγκόσμιων πόρων για μόλις το 5% του πληθυσμού της.**

Θα πρέπει να το λαμβάνουμε αυτό υπ' όψη, και να μην παρασυρόμαστε από νεομαλθουσιανούς ακροβατισμούς, όπως ο προσδιορισμός της «**κατά κεφαλήν κατανάλωσης**» χάλυβα, πετρελαίου, χαρτιού, χημικών ουσιών κ.λπ., κατά έθνος, διαιρώντας τη συνολική ποσότητα των πρώτων με τον εθνικό πληθυσμό -έτσι ώστε κάθε άντρας, γυναίκα και παιδί να θεωρείται ότι «καταναλώνει» την ανάλογη ποσότητα, διότι αυτή η διαίρεση μάς δίνει μια εικόνα που είναι ολοφάνερα πλαστή και που συνηγορεί υπέρ των αρχόντων, καθιστώντας μας και ...συνυπεύθυνους (μέσα κι έξω από τα μυαλά μας) για την καταστροφή τόσων φυσικών πόρων. Τι δουλειά έχω

χρειαζούμενο για να περάσει κάποιος. **Προσοχή λοιπόν στα διάφορα «δεδομένα» και τις στατιστικές με τα οποία μας πλημμυρίζουν οι νεομαλθουσιανοί συγγραφείς.**

Η αλόγιστη ανάπτυξη, αυτή που οδήγησε στο σήμερα, όπου η παραγωγή είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την ζήτηση, είναι ένας παραλογισμός. Στα καπιταλιστικά πλαίσια, μια λογική κοινωνία δεν θα πρέπει να αναζητά την ανάπτυξη για χάρη της ίδιας της ανάπτυξης και θα πρέπει να στοχεύει στην μείωση των ωρών εργασίας και στην βελτίωση του επιπέδου ζωής μαζί με αύξηση του ελεύθερου χρόνου. Εκεί, ίσως οι λεγόμενοι ευνοημένοι άνθρωποι -γιατί πάντα σε ένα τέτοιο σύστημα υπάρχουν και οι σκλάβοι, κάπου μακριά, να μην φαίνονται, να ζουν λιγάκι καλύτερα, γιατί θα είναι κατά τι λιγότερο δούλοι του συστήματος.

Στην αναρχική ζωή, στο αναρχικό γίγνεσθαι, ο άνθρωπος θα πρέπει να μην αποζητά πια την οικονομική ανάπτυξη, αλλά άλλες αξίες για να ζει πραγματικά καλά και αληθινά, κι ας χαθεί κάποτε η γη όπως λένε. Αυτό, πάντως, που δεν πρέπει να χαθεί είναι οι αναρχικές ιδέες και απόψεις.

Κ.

---

1. http://www.scienceillustrated.gr
2. Ο κόσμος βρίσκεται στο παρά 3. Την επιστημονική ανακοίνωση ότι η ώρα στο ρολόι της «ημέρας της καταστροφής» άλλαξε για πρώτη φορά από το 2012, και πλέον δείχνει 23:57, με τις 00:00 να αποτελούν τη στιγμή της... κρίσης. «Ο κίνδυνος είναι τεράστιος, αλλά το μήνυμά μας είναι ότι υπάρχει ελπίδα, αφού υπάρχει χρόνος για δράση, αρκεί να ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις», δήλωσε το απόγευμα της Πέμπτης η Kennette Benedict, διευθύνων σύμβουλος στο Συμβούλιο των Πυρηνικών Επιστημόνων, που δημιούργησε το ρολόι. «Οι συνθήκες είναι τόσο απειλητικές, που αποφασίσαμε να μετακινήσουμε τους δείκτες από τις 23:55 όπου βρίσκονταν το 2012, στις 23:57» συμπλήρωσε.
3. http://www.independent.co.uk/voices/comment/sorry-sir-david-attenborough-this-isnt-the-way-to-tackle-overpopulation-8824385.html
4. Πηγή στοιχείων: http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article337

του Δαρβίνου για τους μηχανισμούς και τις δυνάμεις που ωθούν την εξέλιξη και τη συνέχεια στη φύση και συγκεκριμένα στα έμβια όντα, οι θεωρητικοί του Κοινωνικού Δαρβινισμού πιστεύουν ότι με παρόμοιο τρόπο συγκροτείται και εξελίσσεται η κοινωνική ζωή. Ο όρος Κοινωνικός Δαρβινισμός εισήχθη στο κοινωνικό και πολιτικό ευρωπαϊκό προσκήνιο το 1877, όπως προέκυψε από ιδέες του Τόμας Μάλθους, του Χέρμπερτ Σπένσερ και του Φράνσις Γκάλτον. Αν και δεν είναι όλοι μεταγενέστεροι του Δαρβίνου, πολλές από τις απόψεις τους παραπέμπουν προφανώς σε μια κοινωνική διάσταση και εφαρμογή δαρβινιστικών θεωριών περί της εξέλιξης. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής η θεωρία διαδόθηκε το 1944 από τον ιστορικό Ρίτσαρντ Χόφσταντερ. Λόγω της γενικότητας και της μη επιστημονικής του τεκμηρίωσης, ο Κοινωνικός Δαρβινισμός χρησιμοποιήθηκε ανά διαστήματα για διαφορετικούς λόγους εξυπηρετώντας ποικίλες σκοπιμότητες. Συγκεκριμένα, οι απόψεις περί Κοινωνικού Δαρβινισμού αναπτύχθηκαν κατά την περίοδο ακμής του καπιταλισμού του laissez-faire (λεσέ φερ) και του περιορισμού της κρατικής παρέμβασης, θεμελιώνοντας τον άκρατο ατομικισμό και την ιδιωτικοποίηση του κεφαλαίου.

Παράλληλα, εφ' όσον οι ιμπεριαλιστικές τακτικές είναι στενά συνδεδεμένες με την αντίληψη ότι ο ισχυρότερος επιβάλλεται με επεκτατικούς πολέμους και τη διάδοση του πολιτισμού του, είναι κατανοητό ότι ο Κοινωνικός Δαρβινισμός τροφοδότησε και υποστήριξε τις αποικιοκρατικές τάσεις των περασμένων αιώνων, αλλά και σύγχρονες ιμπεριαλιστικές επιχειρήσεις.

Επίσης, η ευγονική και η σχέση της με τη συγκεκριμένη θεωρία αποτέλεσε πρόσφορο έδαφος, πάνω στο οποίο αναπτύχθηκαν οι ναζιστικές αντιλήψεις που στόχευαν στη διαιώνιση της Αρείας φυλής και στη γενοκτονία πολλών άλλων θεωρούμενων λιγότερο ισχυρών.

16. http://press.princeton.edu/titles/9509.html
17. Αναφορικά με το έργο του «Ηθική»: Ο Κροπότκιν εισηγείται μιαν ερμηνεία του έργου του Δαρβίνου η οποία αντιτίθεται ρητά στις διάφορες εκδοχές "κοινωνικού δαρβινισμού" (που διέδιδαν στοχαστές όπως ο Χέρμπερτ Σπένσερ κ.ά.), σύμφωνα με τις οποίες ο νόμος της εξέλιξης συνεπάγεται έναν αδιάκοπο αγώνα για τη ζωή και την εξολόθρευση των αδύναμων από τους ισχυρότερους. Στην "Καταγωγή του ανθρώπου" ο Δαρβίνος έδειξε ότι ο πόλεμος στη φύση περιορίζεται κυρίως σε αγώνα μεταξύ διαφορετικών ειδών, ενώ μέσα στο ίδιο είδος η πρακτική της αλληλοβοήθειας είναι ο κανόνας. Πάνω σ' αυτό το στέρεο θεμέλιο της αλληλοβοήθειας μπορεί να ανεγερθεί ολόκληρο το οικοδόμημα μιας νέας ηθικής του αλτρουισμού, της δικαιοσύνης και της ισοτιμίας, που θα έχει διαρρήξει οριστικά τους δεσμούς της με τη θεολογία και τη μεταφυσική". (*Θανάσης Γιαλκέτσης, Βιβλιοθήκη της Ελευθεροτυπίας, 469, 7 Σεπτεμβρίου 2007*).
18. http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article337
19. *Στις 14 Φεβρουαρίου του 1989, ο Σαλμάν ενημερώθηκε πως ο Αγιατολάχ Χομεϊνί, ο Ιρανός θρησκευτικός ηγέ-*

Η παραπάνω θεωρία είναι πιθανή, καθώς **ήδη υπάρχουν χώρες που υποφέρουν από την πείνα, αλλά εξαναγκάζονται στο να παράγουν αγαθά που εξάγουν στις πιο πλούσιες χώρες, αντί να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες** (αγαθά που είναι είτε τρόφιμα, είτε μη τρόφιμα όπως βαμβάκι αντί για σιτηρά στο Σουδάν). Επίσης, **οι πόροι του πλανήτη συγκεντρώνονται σε ελάχιστα χέρια** (πολυεθνικές). Η **γη** το ίδιο. Στην Λατινική Αμερική το 11% του πληθυσμού ήταν ακτήμονες το 1961. Λίγα χρόνια μετά, το 1975 έφτασε το 40%. Σήμερα, το 80% της γης στις χώρες του Τρίτου Κόσμου ανήκει στο 3% των γαιοκτημόνων.

Σήμερα ο νέος θεός λέγεται κατανάλωση και η επίπλαστη ευτυχία που φέρνει μέσω των υλικών αγαθών που έχουν αγοραστεί με χρήματα.[21]

Η **Αμερική**, λόγου χάρη, **καταναλώνει το 40% των παγκόσμιων πόρων για μόλις το 5% του πληθυσμού της.**

Θα πρέπει να το λαμβάνουμε αυτό υπ' όψη, και να μην παρασυρόμαστε από νεομαλθουσιανούς ακροβατισμούς, όπως ο προσδιορισμός της «**κατά κεφαλήν κατανάλωσης**» χάλυβα, πετρελαίου, χαρτιού, χημικών ουσιών κ.λπ., κατά έθνος, διαιρώντας τη συνολική ποσότητα των πρώτων με τον εθνικό πληθυσμό -έτσι ώστε κάθε άντρας, γυναίκα και παιδί να θεωρείται ότι «καταναλώνει» την ανάλογη ποσότητα, διότι αυτή η διαίρεση μάς δίνει μια εικόνα που είναι ολοφάνερα πλαστή και που συνηγορεί υπέρ των αρχόντων, καθιστώντας μας και ...συνυπεύθυνους (μέσα κι έξω από τα μυαλά μας) για την καταστροφή τόσων φυσικών πόρων. Τι δουλειά έχω εγώ ή εσύ με τον χάλυβα που χρησιμοποιείται για την κατασκευή ενός πολεμικού πλοίου; Ή με το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για την τροφοδοσία ενός τανκ; Καμμία... Για την ακρίβεια, πρόκειται για υλικό που καταναλώνεται από όλα τα Πεντάγωνα του κόσμου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες, που υποστηρίζουν τη λειτουργία μιας οικονομίας τύπου «αναπτύξου ή πέθανε» - υλικό του οποίου η λειτουργία είναι να καταστρέφει και η μοίρα του να καταστρέφεται. Τι δουλειά έχω εγώ ή εσύ με το χαρτί που χρησιμοποιείται για διαφημίσεις, με τα εμπορι-

των ωρών εργασίας και στην βελτίωση του επιπέδου ζωής μαζί με αύξηση του ελεύθερου χρόνου. Εκεί, ίσως οι λεγόμενοι ευνοημένοι άνθρωποι -γιατί πάντα σε ένα τέτοιο σύστημα υπάρχουν και οι σκλάβοι, κάπου μακριά, να μην φαίνονται, να ζουν λιγάκι καλύτερα, γιατί θα είναι κατά τι λιγότερο δούλοι του συστήματος.

Στην αναρχική ζωή, στο αναρχικό γίγνεσθαι, ο άνθρωπος θα πρέπει να μην αποζητά πια την οικονομική ανάπτυξη, αλλά άλλες αξίες για να ζει πραγματικά καλά και αληθινά, κι ας χαθεί κάποτε η γη όπως λένε. Αυτό, πάντως, που δεν πρέπει να χαθεί είναι οι αναρχικές ιδέες και απόψεις.

Κ.

---

1. http://www.scienceillustrated.gr
2. Ο κόσμος βρίσκεται στο παρά 3. Την επιστημονική ανακοίνωση ότι η ώρα στο ρολόι της «ημέρας της καταστροφής» άλλαξε για πρώτη φορά από το 2012, και πλέον δείχνει 23:57, με τις 00:00 να αποτελούν τη στιγμή της... κρίσης. «Ο κίνδυνος είναι τεράστιος, αλλά το μήνυμά μας είναι ότι υπάρχει ελπίδα, αφού υπάρχει χρόνος για δράση, αρκεί να ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις», δήλωσε το απόγευμα της Πέμπτης η Kennette Benedict, διευθύνων σύμβουλος στο Συμβούλιο των Πυρηνικών Επιστημόνων, που δημιούργησε το ρολόι. «Οι συνθήκες είναι τόσο απειλητικές, που αποφασίσαμε να μετακινήσουμε τους δείκτες από τις 23:55 όπου βρίσκονταν το 2012, στις 23:57» συμπλήρωσε.
3. http://www.independent.co.uk/voices/comment/sorry-sir-david-attenborough-this-isnt-the-way-to-tackle-overpopulation-8824385.html
4. Πηγή στοιχείων: http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article337
5. *"An Essay on the Principle of Population"*
6. en.wikipedia.org/wiki/Malthusianism
7. Όπως εξάλλου και ο Ντέιβιντ Ρικάρντο. (http://web.stanford.edu/~ranabr/Malthusian%20and%20Neo%20Malthusian1%20for%20webpage%20040731.pdf)
8. http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article337
9. Η θεωρία του είναι γνωστή και ως Μαλθουσιανή καταστροφή.
10. Και μετά μαλθουσιανή.
11. http://isecoeco.org/pdf/Neo-malthusianism.pdf
12. http://www.kathimerini.gr/710531/opinion/epikairothta/arxeio-monimes-sthles/proswpa

Κοινωνικού Δαρβινισμού αναπτύχθηκαν κατά την περίοδο ακμής του καπιταλισμού του laissez-faire (λεσέ φερ) και του περιορισμού της κρατικής παρέμβασης, θεμελιώνοντας τον άκρατο ατομικισμό και την ιδιωτικοποίηση του κεφαλαίου.

Παράλληλα, εφ' όσον οι ιμπεριαλιστικές τακτικές είναι στενά συνδεδεμένες με την αντίληψη ότι ο ισχυρότερος επιβάλλεται με επεκτατικούς πολέμους και τη διάδοση του πολιτισμού του, είναι κατανοητό ότι ο Κοινωνικός Δαρβινισμός τροφοδότησε και υποστήριξε τις αποικιοκρατικές τάσεις των περασμένων αιώνων, αλλά και σύγχρονες ιμπεριαλιστικές επιχειρήσεις.

Επίσης, η ευγονική και η σχέση της με τη συγκεκριμένη θεωρία αποτέλεσε πρόσφορο έδαφος, πάνω στο οποίο αναπτύχθηκαν οι ναζιστικές αντιλήψεις που στόχευαν στη διαιώνιση της Αρείας φυλής και στη γενοκτονία πολλών άλλων θεωρούμενων λιγότερο ισχυρών.

16. http://press.princeton.edu/titles/9509.html
17. Αναφορικά με το έργο του «Ηθική»: Ο Κροπότκιν εισηγείται μιαν ερμηνεία του έργου του Δαρβίνου η οποία αντιτίθεται ρητά στις διάφορες εκδοχές "κοινωνικού δαρβινισμού" (που διέδιδαν στοχαστές όπως ο Χέρμπερτ Σπένσερ κ.ά.), σύμφωνα με τις οποίες ο νόμος της εξέλιξης συνεπάγεται έναν αδιάκοπο αγώνα για τη ζωή και την εξολόθρευση των αδύναμων από τους ισχυρότερους. Στην "Καταγωγή του ανθρώπου" ο Δαρβίνος έδειξε ότι ο πόλεμος στη φύση περιορίζεται κυρίως σε αγώνα μεταξύ διαφορετικών ειδών, ενώ μέσα στο ίδιο είδος η πρακτική της αλληλοβοήθειας είναι ο κανόνας. Πάνω σ' αυτό το στέρεο θεμέλιο της αλληλοβοήθειας μπορεί να ανεγερθεί ολόκληρο το οικοδόμημα μιας νέας ηθικής του αλτρουισμού, της δικαιοσύνης και της ισοτιμίας, που θα έχει διαρρήξει οριστικά τους δεσμούς της με τη θεολογία και τη μεταφυσική". (*Θανάσης Γιαλκέτσης, Βιβλιοθήκη της Ελευθεροτυπίας, 469, 7 Σεπτεμβρίου 2007*).
18. http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article337
19. *Στις 14 Φεβρουαρίου του 1989, ο Σαλμάν ενημερώθηκε πως ο Αγιατολάχ Χομεϊνί, ο Ιρανός θρησκευτικός ηγέτης εξέδωσε «φετφά» σύμφωνα με τον οποίο κάθε μουσουλμάνος είχε το ιερό καθήκον να δολοφονήσει τον Ρουσντί, αλλά και οποιοδήποτε άλλο άτομο μπλέχτηκε με την έκδοση του βιβλίου «Σατανικοί Στίχοι»... Δολοφονήθηκε ένας μεταφραστής του βιβλίου και ένας εκδότης. Ο Ρουσντί έκανε δήλωση μετάνοιας...*
20. http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article337
21. Προβληματισμό θα πρέπει να δημιουργεί και το γεγονός ότι σε ανήσυχα νεανικά μυαλά, η επίπλαστη αυτή ευτυχία επιδιώκεται μέσω της κλοπής («απαλλοτρίωση») προϊόντων, εφ' όσον δεν είναι πρώτης ανάγκης εννοείται, ένα μήλο, ας πούμε, για να μην πεθάνει κάποιος από την πείνα.

V for Venceremos...

Είχαμε επιχειρήσει, κατά την προεκλογική περίοδο, σε κείμενο (anarchypress - «το δούλεμα πάει σύννεφο») να σκιαγραφήσουμε το ρόλο των «Γερμανόφιλων δεξιών» και των «Αμερικανόφιλων αριστερών» για τη δρομολόγηση εξελίξεων, τόσο στον Ελλαδικό όσο και στον Ευρωπαϊκό χώρο. Καθώς, τα συμπεράσματα εκείνης της ανάλυσης, κατά τη γνώμη μας, δεν έχουν σήμερα αναιρεθεί, χρήσιμο είναι να τα ξαναδούμε υπό το φως των πρόσφατων εξελίξεων σχετικά με τη «σκληρή» και «νικηφόρα» διαπραγμάτευση που διεξήχθη μεταξύ του Ελληνικού κράτους και των δανειστών.

Ο λόγος για να επιμείνουμε σε κάτι τέτοιο έχει σχέση με τις κοινωνικές συνθήκες που αναμένεται να διαμορφωθούν μέσα στον τρέχοντα και επόμενο χρόνο και οι οποίες, στο τέλος, αναμένεται να διαψεύσουν τους ελπίζοντες έστω σε κάτι λίγο καλύτερο, με τρόπο μάλιστα μη τετριμμένο και αναμενόμενο. Οι νέοι διαχειριστές κινούνται προς παγίωση και εξέλιξη των αποτελεσμάτων που καθιέρωσαν οι προηγούμενοι αλλά περισσότερο πονηρά. Το να καλεί μια κυβέρνηση σε μαζικές διαδηλώσεις υπέρ της, στο όνομα μιας «πανεθνικής» προσπάθειας απέναντι στους «εχθρούς», ασφαλώς είναι κάτι το πρωτοφανές, τουλάχιστον μεταπολεμικά, και δίνει τη διάσταση της επιδιωκομένης συνενοχής του κοινωνικού χώρου σε σχεδιασμούς που τελικά θα αποβούν εναντίον του. Έχει σημασία, λοιπόν, να βεβαιωθούμε πως η κατανόηση των τεκταινόμενων είναι επαρκής. Οι φιλοκυβερνητικές διαδηλώσεις, πάντως, δείχνουν την εικόνα του επιθυμητού είδους των διαδηλώσεων από εδώ και εμπρός. Βεβαίως, όπως πάντα, όταν οι επαναστάτες καταλαμβάνουν την εξουσία (έστω κι αν αυτή, στην ουσία, τους παραχωρείται) περαιτέρω αμφισβήτηση της εξουσίας - συγγνώμη, της επανάστασης - δεν μπορεί να υπάρχει.

Α) Η παράσταση

Ας ξεκινήσουμε σημειώνοντας πως η προηγούμενη κυβέρνηση στην ουσία αποσύρθηκε από το προσκήνιο οικειοθελώς. Βεβαίως, αυτό έχει συμβεί πολλάκις, αλλά ο χρόνος στον οποίο επιλέγεται να συμβεί μια εναλλαγή στην εξουσία έχει τη σημασία του και συνδέεται

ρητορική και ενεργοποιώντας τα ιστορικά αντιγερμανικά αντανακλαστικά των Ελλήνων. Ρητορική την οποία ακολούθησε κατά πόδας και ο Varoufakis ο οποίος όργωσε κυριολεκτικά την Ευρώπη θυμίζοντάς μας παραδόξως τον κολλητό του τον Giorgakis που προ των μνημονίων και πάλι όργωνε την Ευρώπη πυροδοτώντας τις εξελίξεις που σταδιακά σχηματοποίησαν μια οικονομικού τύπου δικτατορία σε όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο με βασικά όργανα εκβιασμού το Ελληνικό και το Γερμανικό κράτος. Κάνουμε λάθος συγκρίσεις; Μα οι τωρινοί κυβερνώντες σε μια εύκολη ανάγνωση θέλουν να ανατρέψουν ακριβώς αυτά τα δεσμά στα οποία μας έβαλαν οι προηγούμενοι «δωσίλογοι» και «προδότες»... Τι σχέση έχει αυτό με αυτό που έκανε ο Giorgakis;

Σε ότι αφορά το πέρας της λεγόμενης διαπραγμάτευσης, δύο είναι τα σημαντικά στοιχεία που μπορούμε να σημειώσουμε:

Το πρώτο είναι πως η τρόϊκα (ΕΕ, ΕΚΤ, ΔΝΤ) πλέον ονομάζεται «θεσμοί». Η ονομασία έχει τη σημασία της, η οποία προσπερνά την απλή απόπειρα ενός ευφημισμού για να τον καταπίνουν οι ιθαγενείς (Varoufakis: «οι ευφημισμοί είναι η δύναμή μας»). Δεν είναι δηλαδή μια κατάσταση «ανωμαλίας» η οποία προέκυψε στην Ευρώπη ως αποτέλεσμα μιας περιόδου «έκτακτης ανάγκης». Κατονομάζεται πλέον ως κανονικός θεσμός διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής αυτοκρατορίας. Έχουμε, λοιπόν, ουσιαστική νομιμοποίηση της προγενέστερης κατάστασης.

Το δεύτερο είναι πως το κείμενο διαπραγμάτευσης που δημοσιοποιήθηκε επιτρέπει μια σχετική ασάφεια που μπορεί να κάνει όλους να ισχυρίζονται πως είναι νικητές. Αυτό ουσιαστικά ανοίγει το δρόμο για μελλοντικές επαναδιευθετήσεις έως και αμφισβητήσεις. Όλοι αντιλαμβάνονται πως τα πράγματα δεν τελειώνουν έτσι και πως το παιχνίδι μόλις (ξανα)άρχισε. Αυτό έχει τη σημασία του αν σκεφτούμε πως ο χρονικός ορίζοντας της ισχύος της συμφωνίας είναι περιορισμένος. Ευθύς εξ αρχής τέθηκε ο στόχος των 6 μηνών οι οποίοι τελικά έγιναν 4. Τί αναμένεται να συμβεί διεθνώς σ' αυτό το χρονικό διάστημα; Το επιχείρημα ήταν να δωθεί χρόνος στη νέα κυβέρνηση να προετοιμαστεί για μια καλύτερη συμφωνία. Παράλληλα, ακούμε από τον Κρούγκμαν, γνωστό αστέρα οικονομολόγο, θιασώτη της Αμερικάνικης «μεθόδου» διευθέτησης της λεγόμενης Ευρωπαϊκής κρίσης (κούρεμα χρέους) και ουσιαστικά δημόσιο μπροστάρη της Wall Street και της FED (έχουν κι αυτοί τους «κυβερνητικούς εκπροσώπους» τους) να λέει πως δεν είναι σαφές το τί ακριβώς κέρδισε η Ελλάδα και πως από εδώ και πέρα έχει το χρόνο για να οργανωθεί καλύτερα. Προφανώς εννοεί να οργανωθεί καλύτερα στο να επιδιώξει όντως το επιθυμητό «κούρεμα» το οποίο δεν κατάφερε να κερδίσει τώρα. Επιθυμητό από τους ίδιους τους μεγαλοτραπεζίτες της άλλης όχθης του Ατλαντικού και του Ευρωπαϊκού τους παραρτήματος, της ΕΚΤ. Μια επιθυμία που εκ των πραγμάτων γίνεται επιθυμία των κατοίκων του Ελλαδικού χώρου, οι οποίοι στενάζουν από τα

τα ξαναδούμε υπό το φως των πρόσφατων εξελίξεων σχετικά με τη «σκληρή» και «νικηφόρα» διαπραγμάτευση που διεξήχθη μεταξύ του Ελληνικού κράτους και των δανειστών.

Ο λόγος για να επιμείνουμε σε κάτι τέτοιο έχει σχέση με τις κοινωνικές συνθήκες που αναμένεται να διαμορφωθούν μέσα στον τρέχοντα και επόμενο χρόνο και οι οποίες, στο τέλος, αναμένεται να διαψεύσουν τους ελπίζοντες έστω σε κάτι λίγο καλύτερο, με τρόπο μάλιστα μη τετριμμένο και αναμενόμενο. Οι νέοι διαχειριστές κινούνται προς παγίωση και εξέλιξη των αποτελεσμάτων που καθιέρωσαν οι προηγούμενοι αλλά περισσότερο πονηρά. Το να καλεί μια κυβέρνηση σε μαζικές διαδηλώσεις υπέρ της, στο όνομα μιας «πανεθνικής» προσπάθειας απέναντι στους «εχθρούς», ασφαλώς είναι κάτι το πρωτοφανές, τουλάχιστον μεταπολεμικά, και δίνει τη διάσταση της επιδιωκομένης συνενοχής του κοινωνικού χώρου σε σχεδιασμούς που τελικά θα αποβούν εναντίον του. Έχει σημασία, λοιπόν, να βεβαιωθούμε πως η κατανόηση των τεκταινόμενων είναι επαρκής. Οι φιλοκυβερνητικές διαδηλώσεις, πάντως, δείχνουν την εικόνα του επιθυμητού είδους των διαδηλώσεων από εδώ και εμπρός. Βεβαίως, όπως πάντα, όταν οι επαναστάτες καταλαμβάνουν την εξουσία (έστω κι αν αυτή, στην ουσία, τους παραχωρείται) περαιτέρω αμφισβήτηση της εξουσίας - συγγνώμη, της επανάστασης - δεν μπορεί να υπάρχει.

Α) Η παράσταση

Ας ξεκινήσουμε σημειώνοντας πως η προηγούμενη κυβέρνηση στην ουσία αποσύρθηκε από το προσκήνιο οικειοθελώς. Βεβαίως, αυτό έχει συμβεί πολλάκις, αλλά ο χρόνος στον οποίο επιλέγεται να συμβεί μια εναλλαγή στην εξουσία έχει τη σημασία του και συνδέεται με μελλοντικές δρομολογούμενες εξελίξεις. Κανονικά μόνο ως αστείο θα μπορούσε να εκληφθεί η πρόταση του Σαμαρά για τον Δήμα ως πρόεδρο της Δημοκρατίας. Είναι σαφές πως έκανε την «πάσα» ανοίγοντας το δρόμο για τους επόμενους. Και αυτό συνέβη την ώρα που οι πάτρωνες τους από το εξωτερικό έδωσαν το κατάλληλο σήμα, αποσύροντας ουσιαστικά την υποστήριξή τους. Όλοι θυμόμαστε την τελευταία παγωμένη συνάντηση του Σαμαρά με τη Μέρκελ. Εάν υποθέσουμε πως οι Γερμανοί ήθελαν να αποφύγουν πάσει θυσία την έλευση των επόμενων και υποτιθέμενων εχθρών τους θα έπρεπε να τον υποστηρίξουν, πράγμα που δεν συνέβη. Αντιθέτως, ήδη λίγο πριν προκηρυχθούν οι εκλογές βλέπαμε μια σχετική «νηνεμία» σε ό,τι αφορά τις δηλώσεις παραγόντων του εξωτερικού, των Γερμανών συμπεριλαμβανομένων, που δήλωναν «ψύχραιμοι». Το κλίμα φόβου που συντηρήθηκε ήταν μόνο έως το επίπεδο του να κρατούνται τα προσχήματα

ρητορική και ενεργοποιώντας τα ιστορικά αντιγερμανικά αντανακλαστικά των Ελλήνων. Ρητορική την οποία ακολούθησε κατά πόδας και ο Varoufakis ο οποίος όργωσε κυριολεκτικά την Ευρώπη θυμίζοντάς μας παραδόξως τον κολλητό του τον Giorgakis που προ των μνημονίων και πάλι όργωνε την Ευρώπη πυροδοτώντας τις εξελίξεις που σταδιακά σχηματοποίησαν μια οικονομικού τύπου δικτατορία σε όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο με βασικά όργανα εκβιασμού το Ελληνικό και το Γερμανικό κράτος. Κάνουμε λάθος συγκρίσεις; Μα οι τωρινοί κυβερνώντες σε μια εύκολη ανάγνωση θέλουν να ανατρέψουν ακριβώς αυτά τα δεσμά στα οποία μας έβαλαν οι προηγούμενοι «δωσίλογοι» και «προδότες»... Τι σχέση έχει αυτό με αυτό που έκανε ο Giorgakis;

Έχει τεράστια σχέση και αυτό επιχειρούμε να διερευνήσουμε. Ένας σχεδιασμός που ξεκινά με έναν τρόπο δεν σημαίνει πως θα διατηρηθεί αναλλοίωτος, χωρίς όμως να αλλάζουν οι τελικοί στόχοι. Για να κρίνουμε τα βήματα από τα οποία περνά ένας σχεδιασμός θα πρέπει να έχουμε όσο γίνεται ακριβέστερη εικόνα του ποιοί είναι οι στόχοι, ποιοί είναι αυτοί που τους θέτουν, για ποιό λόγο, και μετά να δούμε ποιοί και πως πυροδοτούν και δρομολογούν τις εξελίξεις. Εάν δεν το κάνουμε αυτό, οδηγούμαστε στην υιοθεσία των εύκολων και «πιασάρικων» προσεγγίσεων που απλώς μας κάνουν όργανα του ίδιου του σχεδιασμού.

Πριν συνεχίσουμε, και για το εύθυμον της υπόθεσης, θα θέλαμε να μας εξηγήσει κάποιος νοήμων το πώς γίνεται ο μεν Παπανδρέου να έχει καταχωρηθεί στη συλλογική συνείδηση ως συνώνυμο του Εφιάλτη, ενώ ο κολλητός όλης της οικογένειας Παπανδρέου, ο οποίος εξυπηρέτησε και τους τρεις αδελφούς Παπανδρέου

«ανωμαλίας» η οποία προέκυψε στην Ευρώπη ως αποτέλεσμα μιας περιόδου «έκτακτης ανάγκης». Κατονομάζεται πλέον ως κανονικός θεσμός διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής αυτοκρατορίας. Έχουμε, λοιπόν, ουσιαστική νομιμοποίηση της προγενέστερης κατάστασης.

Το δεύτερο είναι πως το κείμενο διαπραγμάτευσης που δημοσιοποιήθηκε επιτρέπει μια σχετική ασάφεια που μπορεί να κάνει όλους να ισχυρίζονται πως είναι νικητές. Αυτό ουσιαστικά ανοίγει το δρόμο για μελλοντικές επαναδιευθετήσεις έως και αμφισβητήσεις. Όλοι αντιλαμβάνονται πως τα πράγματα δεν τελειώνουν έτσι και πως το παιχνίδι μόλις (ξανα)άρχισε. Αυτό έχει τη σημασία του αν σκεφτούμε πως ο χρονικός ορίζοντας της ισχύος της συμφωνίας είναι περιορισμένος. Ευθύς εξ αρχής τέθηκε ο στόχος των 6 μηνών οι οποίοι τελικά έγιναν 4. Τί αναμένεται να συμβεί διεθνώς σ' αυτό το χρονικό διάστημα; Το επιχείρημα ήταν να δωθεί χρόνος στη νέα κυβέρνηση να προετοιμαστεί για μια καλύτερη συμφωνία. Παράλληλα, ακούμε από τον Κρούγκμαν, γνωστό αστέρα οικονομολόγο, θιασώτη της Αμερικάνικης «μεθόδου» διευθέτησης της λεγόμενης Ευρωπαϊκής κρίσης (κούρεμα χρέους) και ουσιαστικά δημόσιο μπροστάρη της Wall Street και της FED (έχουν κι αυτοί τους «κυβερνητικούς εκπροσώπους» τους) να λέει πως δεν είναι σαφές το τί ακριβώς κέρδισε η Ελλάδα και πως από εδώ και πέρα έχει το χρόνο για να οργανωθεί καλύτερα. Προφανώς εννοεί να οργανωθεί καλύτερα στο να επιδιώξει όντως το επιθυμητό «κούρεμα» το οποίο δεν κατάφερε να κερδίσει τώρα. Επιθυμητό από τους ίδιους τους μεγαλοτραπεζίτες της άλλης όχθης του Ατλαντικού και του Ευρωπαϊκού τους παραρτήματος, της ΕΚΤ. Μια επιθυμία που εκ των πραγμάτων γίνεται επιθυμία των κατοίκων του Ελλαδικού χώρου, οι οποίοι στενάζουν από τα βάρη που τους φόρτωσαν οι πιο διάσημοι «κακοί» της Ιστορίας: οι Γερμανοί.

Πως γίνεται οι αρχιτραπεζίτες της υφηλίου να θέλουν να «κουρευτούν» τα χρέη; Γιατί με όλες τις «διευθετήσεις» που έχουν μεσολαβήσει με τα Μνημόνια, αυτά τα χρέη δεν αφορούν πλέον τους ίδιους. Αυτοί «τα πήραν» βάζοντας τους Γερμανούς να δράσουν ως κοινοί μπράβοι κοινών τοκογλύφων, υποχρεώνοντας όλους τους υπόλοιπους να πληρώσουν για να μην καταρρεύσουν οι τράπεζες οι οποίες υποτίθεται πως απειλούνταν από τους «μπαταχτσήδες» Έλληνες (και όχι από τους ίδιους τους τραπεζίτες-άρχοντες της Wall Street απ' όπου -μην ξεχνάμε- ξεκίνησε μεθοδευμένα η «κρίση»). Τα χρέη αφορούν, πλέον, τα Ευρωπαϊκά κράτη, δηλαδή τα φορολογικά υποζύγια πάνω στα οποία τα κράτη αυτά επιβάλλονται. Αφορούν, δηλαδή, πλέον τις εκατοντάδες εκατομμύρια που έχουν καταταχθεί ως υποψήφιοι δουλοπάροικοι. Και τι θα συμβεί εάν γίνει

χής του κοινωνικού χώρου σε σχεδιασμούς που τελικά θα αποβούν εναντίον του. Έχει σημασία, λοιπόν, να βεβαιωθούμε πως η κατανόηση των τεκταινόμενων είναι επαρκής. Οι φιλοκυβερνητικές διαδηλώσεις, πάντως, δείχνουν την εικόνα του επιθυμητού είδους των διαδηλώσεων από εδώ και εμπρός. Βεβαίως, όπως πάντα, όταν οι επαναστάτες καταλαμβάνουν την εξουσία (έστω κι αν αυτή, στην ουσία, τους παραχωρείται) περαιτέρω αμφισβήτηση της εξουσίας - συγγνώμη, της επανάστασης - δεν μπορεί να υπάρχει.

Α) Η παράσταση

Ας ξεκινήσουμε σημειώνοντας πως η προηγούμενη κυβέρνηση στην ουσία αποσύρθηκε από το προσκήνιο οικειοθελώς. Βεβαίως, αυτό έχει συμβεί πολλάκις, αλλά ο χρόνος στον οποίο επιλέγεται να συμβεί μια εναλλαγή στην εξουσία έχει τη σημασία του και συνδέεται με μελλοντικές δρομολογούμενες εξελίξεις. Κανονικά μόνο ως αστείο θα μπορούσε να εκληφθεί η πρόταση του Σαμαρά για τον Δήμα ως πρόεδρο της Δημοκρατίας. Είναι σαφές πως έκανε την «πάσα» ανοίγοντας το δρόμο για τους επόμενους. Και αυτό συνέβη την ώρα που οι πάτρωνες τους από το εξωτερικό έδωσαν το κατάλληλο σήμα, αποσύροντας ουσιαστικά την υποστήριξή τους. Όλοι θυμόμαστε την τελευταία παγωμένη συνάντηση του Σαμαρά με τη Μέρκελ. Εάν υποθέσουμε πως οι Γερμανοί ήθελαν να αποφύγουν πάσει θυσία την έλευση των επόμενων και υποτιθέμενων εχθρών τους θα έπρεπε να τον υποστηρίξουν, πράγμα που δεν συνέβη. Αντιθέτως, ήδη λίγο πριν προκηρυχθούν οι εκλογές βλέπαμε μια σχετική «νηνεμία» σε ό,τι αφορά τις δηλώσεις παραγόντων του εξωτερικού, των Γερμανών συμπεριλαμβανομένων, που δήλωναν «ψύχραιμοι». Το κλίμα φόβου που συντηρήθηκε ήταν μόνο έως το επίπεδο του να κρατούνται τα προσχήματα συνέπειας σε σχέση με τις προηγούμενες πολιτικές. Οι ισχυρότερες κρατικές και υπερ-κρατικές οντότητες του εξωτερικού, με τίποτα δεν επέλεξαν τον βομβαρδισμό καταστροφολογίας του μεγέθους που έχουμε δει στις προηγούμενες εκλογικές περιόδους, όπου ακόμα και τα δένδρα θα έπαυαν να ανθίζουν εάν δεν έρχονταν οι Σαμαροβενιζέλοι και ΣΙΑ στην εξουσία. Όλοι οι εξουσιαστές αντιλαμβάνονται το πότε οι ισχυρότεροι παράγοντες τους κλείνουν το μάτι και πότε τους θεωρούν καμμένα χαρτιά.

Η συνέχεια είναι γνωστή. Ο Alexis έκανε το ντεμπούτο του στην Καισαριανή, υιοθετώντας μια επιθετική

ρητορική και ενεργοποιώντας τα ιστορικά αντιγερμανικά αντανακλαστικά των Ελλήνων. Ρητορική την οποία ακολούθησε κατά πόδας και ο Varoufakis ο οποίος όργωσε κυριολεκτικά την Ευρώπη θυμίζοντάς μας παραδόξως τον κολλητό του τον Giorgakis που προ των μνημονίων και πάλι όργωνε την Ευρώπη πυροδοτώντας τις εξελίξεις που σταδιακά σχηματοποίησαν μια οικονομικού τύπου δικτατορία σε όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο με βασικά όργανα εκβιασμού το Ελληνικό και το Γερμανικό κράτος. Κάνουμε λάθος συγκρίσεις; Μα οι τωρινοί κυβερνώντες σε μια εύκολη ανάγνωση θέλουν να ανατρέψουν ακριβώς αυτά τα δεσμά στα οποία μας έβαλαν οι προηγούμενοι «δωσίλογοι» και «προδότες»... Τι σχέση έχει αυτό με αυτό που έκανε ο Giorgakis;

Έχει τεράστια σχέση και αυτό επιχειρούμε να διερευνήσουμε. Ένας σχεδιασμός που ξεκινά με έναν τρόπο δεν σημαίνει πως θα διατηρηθεί αναλλοίωτος, χωρίς όμως να αλλάζουν οι τελικοί στόχοι. Για να κρίνουμε τα βήματα από τα οποία περνά ένας σχεδιασμός θα πρέπει να έχουμε όσο γίνεται ακριβέστερη εικόνα του ποιοί είναι οι στόχοι, ποιοί είναι αυτοί που τους θέτουν, για ποιό λόγο, και μετά να δούμε ποιοί και πως πυροδοτούν και δρομολογούν τις εξελίξεις. Εάν δεν το κάνουμε αυτό, οδηγούμαστε στην υιοθεσία των εύκολων και «πιασάρικων» προσεγγίσεων που απλώς μας κάνουν όργανα του ίδιου του σχεδιασμού.

Πριν συνεχίσουμε, και για το εύθυμον της υπόθεσης, θα θέλαμε να μας εξηγήσει κάποιος νοήμων το πώς γίνεται ο μεν Παπανδρέου να έχει καταχωρηθεί στη συλλογική συνείδηση ως συνώνυμο του Εφιάλτη, ενώ ο κολλητός όλης της οικογένειας Παπανδρέου, ο οποίος εξυπηρέτησε και τους τρεις αδελφούς Παπανδρέου προ των Μνημονίων (και αυλικός της Αγγελοπούλου ο πρόγονος της οποίας ανήκε στους δωσίλογους της Κατοχής) να ανάγεται στην κατηγορία του πιο λαμπερού αστεριού και από τα «φιλικά» και από τα «εχθρικά» ΜΜΕ παγκοσμίως. Βεβαίως, οι ισχυροί έχουν τον τρόπο να πριμοδοτούν τις τρέχουσες προτιμήσεις τους, ειδικά όταν η μνήμη είναι κοντή. Άραγε οι τωρινοί διώκτες του χρέους θα ανοίξουν και το φάκελλο των Ολυμπιακών αγώνων; Δε νομίζουμε. Ειδάλλως η Αγγελοπούλου δεν θα πόνταρε στο «σωστό άλογο». Ο mister Varoufakis είναι η ζωντανή απόδειξη πως το κράτος έχει συνέχεια. Το «βαθύ» κράτος θα έλεγαν κάποιοι. Το κράτος λέμε εμείς.

χρονικό διάστημα; Το επιχείρημα ήταν να δωθεί χρόνος στη νέα κυβέρνηση να προετοιμαστεί για μια καλύτερη συμφωνία. Παράλληλα, ακούμε από τον Κρούγκμαν, γνωστό αστέρα οικονομολόγο, θιασώτη της Αμερικάνικης «μεθόδου» διευθέτησης της λεγόμενης Ευρωπαϊκής κρίσης (κούρεμα χρέους) και ουσιαστικά δημόσιο μπροστάρη της Wall Street και της FED (έχουν κι αυτοί τους «κυβερνητικούς εκπροσώπους» τους) να λέει πως δεν είναι σαφές το τί ακριβώς κέρδισε η Ελλάδα και πως από εδώ και πέρα έχει το χρόνο να οργανωθεί καλύτερα. Προφανώς εννοεί να οργανωθεί καλύτερα στο να επιδιώξει όντως το επιθυμητό «κούρεμα» το οποίο δεν κατάφερε να κερδίσει τώρα. Επιθυμητό από τους ίδιους τους μεγαλοτραπεζίτες της άλλης όχθης του Ατλαντικού και του Ευρωπαϊκού τους παραρτήματος, της ΕΚΤ. Μια επιθυμία που εκ των πραγμάτων γίνεται επιθυμία των κατοίκων του Ελλαδικού χώρου, οι οποίοι στενάζουν από τα βάρη που τους φόρτωσαν οι πιο διάσημοι «κακοί» της Ιστορίας: οι Γερμανοί.

Πως γίνεται οι αρχιτραπεζίτες της υφηλίου να θέλουν να «κουρευτούν» τα χρέη; Γιατί με όλες τις «διευθετήσεις» που έχουν μεσολαβήσει με τα Μνημόνια, αυτά τα χρέη δεν αφορούν πλέον τους ίδιους. Αυτοί «τα πήραν» βάζοντας τους Γερμανούς να δράσουν ως κοινοί μπράβοι κοινών τοκογλύφων, υποχρεώνοντας όλους τους υπόλοιπους να πληρώσουν για να μην καταρρεύσουν οι τράπεζες οι οποίες υποτίθεται πως απειλούνταν από τους «μπαταχτσήδες» Έλληνες (και όχι από τους ίδιους τους τραπεζίτες-άρχοντες της Wall Street απ' όπου -μην ξεχνάμε- ξεκίνησε μεθοδευμένα η «κρίση»). Τα χρέη αφορούν, πλέον, τα Ευρωπαϊκά κράτη, δηλαδή τα φορολογικά υποζύγια πάνω στα οποία τα κράτη αυτά επιβάλλονται. Αφορούν, δηλαδή, πλέον τις εκατοντάδες εκατομμύρια που έχουν καταταχθεί ως υποψήφιοι δουλοπάροικοι. Και τι θα συμβεί εάν γίνει το «κούρεμα»; Το είδαμε εδώ με το λεγόμενο PSI. Κατέρρευσαν τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία με το «κούρεμα» των ομολόγων που κατείχαν. Λεηλατήθηκε δηλαδή το υποτιθέμενο «βιος» των υποζυγίων. Και τί θα κάνουν οι λεηλατημένοι; Θα αναγκαστούν να ξαναζητήσουν δάνεια, μιας και δεν έχουν άλλη επιλογή, για να επιχειρήσουν να «ανανήψουν» στο διάστημα μιας - δύο γενεών και ο κύκλος ξεκινά και πάλι. Αυτό, δηλαδή, που έγινε στην Ελλάδα, επιχειρείται ουσιαστικά να γίνει στο σύνολο του Ευρωπαϊκού χώρου, χρησιμοποιώντας και πάλι το Ελληνικό κράτος ως όργανο,

συνέχεια στη σελ. 12

Συνέχεια από τη σελ. 11

το οποίο αυτή τη φορά, όμως, το εμφανίζουν όχι ως τόσο «άνδρο χαραμοφάηδων» αλλά περισσότερο ως «κολαστήριο κακομοίρηδων» που δικαιούνται κάποια ελάφρυνση.

Β) Ο μπράβος κι ο νονός

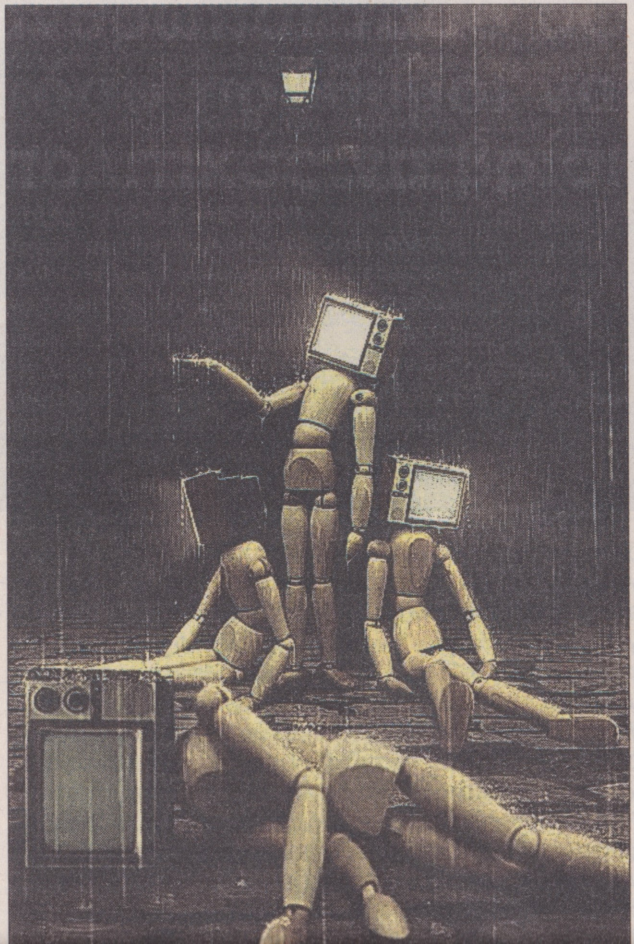
Γίνεται, λοιπόν, κατανοητή η κίνηση Ομπάμα να υποστηρίξει δημοσίως και σθεναρώς τους νέους κυβερνώντες στην «ηρωική» τους απόπειρα έναντι των «αρτηριοσκληρωτικών» Γερμανών. Η «έκπληξη» του Τσίπρα είναι «ακατανόητη». Κυβερνητικοί, ερωτώμενοι για την επιθετική ρητορική που χρησιμοποιεί η κυβέρνηση, δήλωσαν πως οι συνθήκες «έχουν αλλάξει» και πως με τη στάση του Ελληνικού κράτους μπήκαν πλέον και άλλοι ισχυροί «παίκτες» στην ιστορία, όπως οι Αμερικανοί. Αυτοί, όμως, δεν ήταν ποτέ «έξω» αλλά στην ουσία έλεγχαν το παιχνίδι στην Ευρώπη μέσω των ελεγχόμενων από τους ίδιους Γερμανών. Αυτό μπορεί να αμφισβητηθεί από κάποιον, καθώς μεταξύ των δύο συντηρείται ένα είδος ψευδοαντιπαλότητας. Από το πέρας του 2ου παγκοσμίου πολέμου και δώθε, οι Γερμανοί δεν μπορούν ούτε να αναπνεύσουν εάν δεν το θέλουν οι Αμερικανοί. Η ίδια η ευημερία τους βασίζεται στο πλεονέκτημα που τους δόθηκε έναντι όλων των υπόλοιπων σε ό,τι αφορά τον χρηματοπιστωτικό τους δανεισμό. Πλεονέκτημα που τους δόθηκε εφόσον ήταν πλέον κατάδικοί τους.

Προφανώς ήρθε η ώρα να κάνουν στην άκρη οι «μπράβοι» ώστε να έρθουν στο προσκήνιο οι «νονοί». Όταν, όμως, τα ισχυρότερα αφεντικά αποφασίζουν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους, παρεμβαίνοντας ανοιχτά στις εξελίξεις, αυτό είναι σημάδι πως δρομολογείται ήδη το τέλος του δράματος με τη νίκη -φυσικά- των νονών. Οι μπράβοι τελείωσαν τη δουλειά τους, που ήταν να δέσουν τους υπόλοιπους σε ένα ασφυκτικό πλαίσιο, ώστε να παραδοθούν έτοιμοι για λεηλασία στο πιάτο των νονών.

Αυτό βέβαια το έχουμε ξαναδεί. Στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο οι ΗΠΑ και συγκεκριμένα οι κυριαρχικές τους κάστες, στις οποίες περίοπτο ρόλο είχαν ήδη από το 1913 οι τραπεζίτες, δεν μπήκαν κατευθείαν στον πόλεμο. Παρότι, στο παρασκήνιο, έκαναν τα πάντα για το ξέσπασμα του πολέμου πριμοδοτώντας τον Χίτλερ και «ερεθίζοντας» την Ιαπωνία, η απόβαση στη Νορμανδία έγινε όταν το παιχνίδι είχε σχεδόν κριθεί. Εν τω μεταξύ όμως όλη η Ευρώπη και η Ρωσία είχαν χρυσάφι πάνω στο αίμα όλου του Ευρωπαϊκού χώρου.

Οποιαδήποτε ομοιότητα με τη σημερινή κατάσταση δεν είναι καθόλου συμπτωματική. Τί είπε ο Τσίπρας σε ανύποπτο χρόνο το 2012; Πως η Ευρώπη χρειάζεται ένα νέο σχέδιο Μάρσαλ. Και η «ιδέα» δεν ήταν δική του. Πριν απ' αυτόν, το Αμερικάνικο ινστιτούτο Levy είχε πει ακριβώς το ίδιο πράγμα. Ίδρυμα με το οποίο οι κυβερνώντες φαίνεται πως έχουν στενές σχέσεις. Η νέα υπουργός για την καταπολέμηση της ανεργίας, Ράνια Αντωνοπούλου, προέρχεται από τα σπλάχνα του ινστιτούτου. Απλώς για να αντιλαμβανόμαστε από ποιες «δεξαμενές σκέψης» καθοδηγείται η «στρατηγική σκέψη» των κυβερνώντων.

Επίσης και σήμερα, όπως και τότε, υπάρχει πολύ χρηματιστηριακό σκουπίδι που πρέπει κάποια στιγμή

λαδή αυτού που ζήσαμε στον Ελλαδικό χώρο τα τελευταία χρόνια. Ή, έστω, χρειάζεται μια πειστική απειλή πως κάποιοι μπορούν να έχουν την ίδια τύχη εάν δεν αποδεχτούν την δρομολογούμενη Ευρωπαϊκή διευθέτηση. Διευθέτηση η οποία αλλάζει τη μεθοδολογία της κατάκτησης. Αντί να χρησιμοποιούνται τα αμιγώς πολιτικοστρατιωτικά όπλα, δίνεται βάση στα οικονομικά όπλα και στις «υποχρεώσεις» που δημιουργούν τα χρέη τα οποία θα πρέπει έντεχνα να πολλαπλασιάζονται με οποιονδήποτε τρόπο.

Ποιός θα αναλάβει να δρομολογήσει τις εξελίξεις προς αυτήν την κατεύθυνση; Οι ήρωες Έλληνες.

Αυτοί που έχουν λοιδωρηθεί, έχουν υποφέρει και αποζητούν «ανάσα», ούτε καν δικαίωση, πόσο μάλλον αποκατάσταση της ηθικής βλάβης... Αυτοί που έχοντας υποφέρει έχουν λόγο να βγαίνουν στην Ευρώπη και να απειλούν όχι τους τραπεζίτες που ελέγχουν τους μπράβους αλλά τους υπόλοιπους Ευρωπαίους εξουσιαστές ώστε αυτοί να υποχρεωθούν να κάνουν και τα υπόλοιπα τερτίπια των τραπεζιτών, ειδάλλως «θα το κάνουμε Κούγκι». Αυτοί που πρώτα έγιναν θύματα στη βάση ενός σχεδιασμού που υλοποιήθηκε από τους Γερμανούς και τους ντόπιους ελεγχόμενους Γερμανόφιλους, ώστε καταρχήν να σφίξουν τα λουριά στην Ευρώπη και να υπάρξει πραγματική μετάβαση εξουσιών στο κέντρο της αυτοκρατορίας. Αυτοί που τώρα πλέον «αποκαθαρμένοι» από το μαρτύριο αισθάνονται πως δικαιούνται να γίνουν θύτες των υπόλοιπων υποτίθεται στοχεύοντας τους Γερμανούς αλλά στην ουσία ολοκληρώνοντας τον σχεδιασμό των ΗΠΑ, αυτών δηλαδή που ξεκίνησαν τη λεγόμενη κρίση.

Αυτοί που τους τρώει το φιλότιμο από τις ανιστόρητες προσβολές που δέχτηκαν από ελεεινούς προβοκάτορες και που τους αρέσει να πεθαίνουν ηρωικά γιατί αποτελεί κομμάτι της ιστορικής τους παράδοσης. Τους αρέσει να πεθαίνουν ηρωικά, ακόμα και στους δειλούς μεταξύ αυτών, έστω ως φαντασίωση. Πριν αποφασίσεις να πεθάνεις έτσι, το οποίο είναι κάτι το ευγενές, καλό είναι πρώτα να κατανοείς τι συμβαίνει και που σε πάνε «φίλοι» και «εχθροί». Ειδ' άλλως καταχωρείσαι στην ιστορία ως ήρωας μεν, βλάκας δε. Το λέμε επειδή κάποιοι έχουν αποδείξει πως γνωρίζουν άριστα να παίζουν και να χρησιμοποιούν τις αντιθετικές πλευρές της ψυχολογίας ενός τόπου και στον πόλεμο που διεξάγεται η διαμόρφωση της ψυχολογίας είναι σχεδόν το παν, ενισχύοντας τη μια το ραγιαδισμό και την άλλη τον ηρωισμό. Επί Κατοχής υπήρξαν πάμπολλοι ήρωες,

ντες στην «ηρωική» τους απόπειρα έναντι των «αρτηριοσκληρωτικών» Γερμανών. Η «έκπληξη» του Τσίπρα είναι «ακατανόητη». Κυβερνητικοί, ερωτώμενοι για την επιθετική ρητορική που χρησιμοποιεί η κυβέρνηση, δήλωσαν πως οι συνθήκες «έχουν αλλάξει» και πως με τη στάση του Ελληνικού κράτους μπήκαν πλέον και άλλοι ισχυροί «παίκτες» στην ιστορία, όπως οι Αμερικανοί. Αυτοί, όμως, δεν ήταν ποτέ «έξω» αλλά στην ουσία έλεγχαν το παιχνίδι στην Ευρώπη μέσω των ελεγχόμενων από τους ίδιους Γερμανών. Αυτό μπορεί να αμφισβητηθεί από κάποιον, καθώς μεταξύ των δύο συντηρείται ένα είδος ψευδοαντιπαλότητας. Από το πέρας του 2ου παγκοσμίου πολέμου και δώθε, οι Γερμανοί δεν μπορούν ούτε να αναπνεύσουν εάν δεν το θέλουν οι Αμερικανοί. Η ίδια η ευημερία τους βασίζεται στο πλεονέκτημα που τους δόθηκε έναντι όλων των υπόλοιπων σε ό,τι αφορά τον χρηματοπιστωτικό τους δανεισμό. Πλεονέκτημα που τους δόθηκε εφόσον ήταν πλέον κατάδικοί τους.

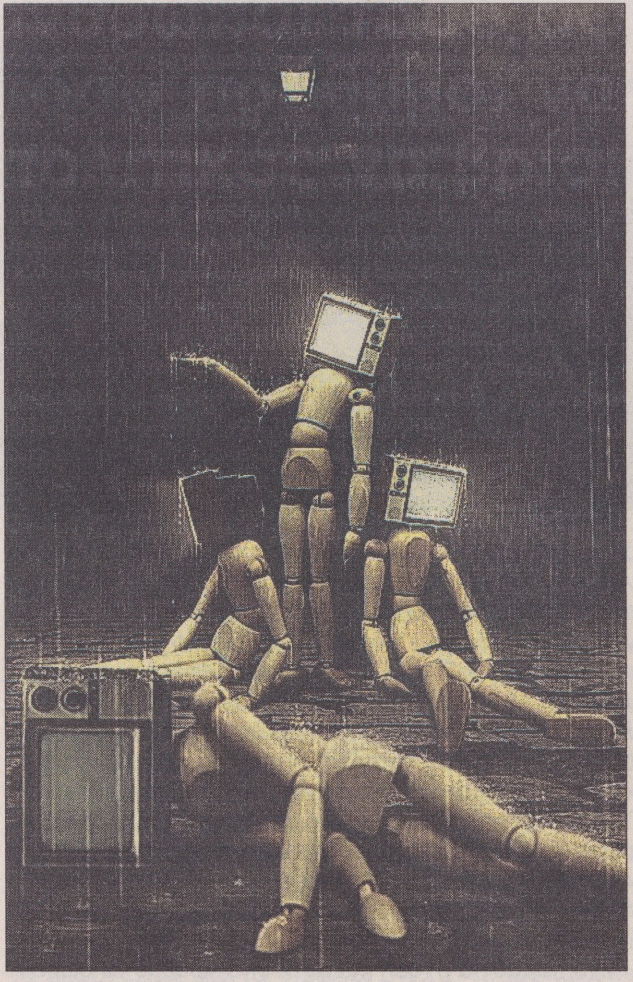
Προφανώς ήρθε η ώρα να κάνουν στην άκρη οι «μπράβοι» ώστε να έρθουν στο προσκήνιο οι «νονοί». Όταν, όμως, τα ισχυρότερα αφεντικά αποφασίζουν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους, παρεμβαίνοντας ανοιχτά στις εξελίξεις, αυτό είναι σημάδι πως δρομολογείται ήδη το τέλος του δράματος με τη νίκη -φυσικά- των νονών. Οι μπράβοι τελείωσαν τη δουλειά τους, που ήταν να δέσουν τους υπόλοιπους σε ένα ασφυκτικό πλαίσιο, ώστε να παραδοθούν έτοιμοι για λεηλασία στο πιάτο των νονών.

Αυτό βέβαια το έχουμε ξαναδεί. Στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο οι ΗΠΑ και συγκεκριμένα οι κυριαρχικές τους κάστες, στις οποίες περίοπτο ρόλο είχαν ήδη από το 1913 οι τραπεζίτες, δεν μπήκαν κατευθείαν στον πόλεμο. Παρότι, στο παρασκήνιο, έκαναν τα πάντα για το ξέσπασμα του πολέμου πριμοδοτώντας τον Χίτλερ και «ερεθίζοντας» την Ιαπωνία, η απόβαση στη Νορμανδία έγινε όταν το παιχνίδι είχε σχεδόν κριθεί. Εν τω μεταξύ όμως όλη η Ευρώπη και η Ρωσία είχαν παραδοθεί στις φλόγες από τους Γερμανούς. Η καθημαγμένη Ευρωπαϊκή ήπειρος, που πλέον για να ξαναπάρει μπρος με το πέρας του πολέμου «χρειαζόταν» την κινητήριο δύναμη των δανείων, τα οποία, φυσικά, πρόσφεραν «απλόχερα» τα νέα αφεντικά της. Στα νέα αφεντικά της ανήκαν και οι τραπεζίτες της FED και νέο αφεντικό της Ευρωπαϊκής πλέον αυτοκρατορίας φιλοδοξεί να γίνει το παράρτημα που λέγεται ΕΚΤ, ελέγχοντας το δρομολογούμενο υπερυπουργείο οικονομικών της Ευρώπης.

Δρομολογήθηκε, λοιπόν, μεταπολεμικά το «Σχέδιο Μάρσαλ», το οποίο ήταν η Αμερικανική οικονομική «βοήθεια» που δόθηκε στα Ευρωπαϊκά κράτη για την ανοικοδόμησή τους. Δάνεια, δηλαδή, τα οποία χρηματοδότησαν και δημιούργησαν τις νέες κυριαρχικές κάστες της Ευρώπης και φυσικά και της Ελλάδας. Τα νέα «τζάκια», δηλαδή, που κυριάρχησαν στον πολιτικό και κοινωνικό χώρο μεταπολεμικά και βεβαίως αισθάνονταν

του ινστιτούτου. Απλώς για να αντιλαμβανόμαστε από ποιες «δεξαμενές σκέψης» καθοδηγείται η «στρατηγική σκέψη» των κυβερνώντων.

Επίσης και σήμερα, όπως και τότε, υπάρχει πολύ χρηματιστηριακό σκουπίδι που πρέπει κάποια στιγμή

με κάποιον τρόπο να «διευθετηθεί». Οι ΗΠΑ κάθονται αυτή τη στιγμή πάνω σε 18 τρις χρέους. Χρέος που αυξήθηκε κατακόρυφα με τις πρώτες «διασώσεις» που έλαβαν χώρα με την έναρξη της «κρίσης» το 2008. Ο πλανήτης όλος «κάθεται» πάνω σε «εικονικό πλούτο» - μια εικονική φούσκα - αξίας τετράκις εκατομμυρίων δολαρίων. Πλούτος που δεν υφίσταται στην πραγματικότητα, εφ' όσον το παγκόσμιο ΑΕΠ υπολογίζεται σε 50-60 τρις δολαρίων. Αυτή η ιστορία όταν έρθει η ώρα να «διευθετηθεί» -και δεν είναι τόσο μακρυά- θα κλάψει ο πλανήτης όλος. Τρις δολαρίων έχουν τυπωθεί από τη FED μετά την κρίση σε διαδοχικές «νομισματικές χαλαρώσεις». Δολάρια «φαντάσματα» που δεν τα βλέπει κανείς αλλά βρίσκονται «παρκαρισμένα» στις τράπεζες και χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της χρηματιστηρια-

Ποιος θα αναλάβει να δρομολογήσει τις εξελίξεις προς αυτήν την κατεύθυνση; Οι ήρωες Έλληνες.

Αυτοί που έχουν λοιδωρηθεί, έχουν υποφέρει και αποζητούν «ανάσα», ούτε καν δικαίωση, πόσο μάλλον αποκατάσταση της ηθικής βλάβης... Αυτοί που έχοντας υποφέρει έχουν λόγο να βγαίνουν στην Ευρώπη και να απειλούν όχι τους τραπεζίτες που ελέγχουν τους μπράβους αλλά τους υπόλοιπους Ευρωπαίους εξουσιαστές ώστε αυτοί να υποχρεωθούν να κάνουν και τα υπόλοιπα τερτίπια των τραπεζιτών, ειδάλλως «θα το κάνουμε Κούγκι». Αυτοί που πρώτα έγιναν θύματα στη βάση ενός σχεδιασμού που υλοποιήθηκε από τους Γερμανούς και τους ντόπιους ελεγχόμενους Γερμανόφιλους, ώστε καταρχήν να σφίξουν τα λουριά στην Ευρώπη και να υπάρξει πραγματική μετάβαση εξουσιών στο κέντρο της αυτοκρατορίας. Αυτοί που τώρα πλέον «αποκαθαρμένοι» από το μαρτύριο αισθάνονται πως δικαιούνται να γίνουν θύτες των υπόλοιπων υποτίθεται στοχεύοντας τους Γερμανούς αλλά στην ουσία ολοκληρώνοντας τον σχεδιασμό των ΗΠΑ, αυτών δηλαδή που ξεκίνησαν τη λεγόμενη κρίση.

Αυτοί που τους τρώει το φιλότιμο από τις ανιστόρητες προσβολές που δέχτηκαν από ελεεινούς προβοκάτορες και που τους αρέσει να πεθαίνουν ηρωικά γιατί αποτελεί κομμάτι της ιστορικής τους παράδοσης. Τους αρέσει να πεθαίνουν ηρωικά, ακόμα και στους δειλούς μεταξύ αυτών, έστω ως φαντασίωση. Πριν αποφασίσεις να πεθάνεις έτσι, το οποίο είναι κάτι το ευγενές, καλό είναι πρώτα να κατανοείς τι συμβαίνει και που σε πάνε «φίλοι» και «εχθροί». Ειδ' άλλως καταχωρείσαι στην ιστορία ως ήρωας μεν, βλάκας δε. Το λέμε επειδή κάποιοι έχουν αποδείξει πως γνωρίζουν άριστα να παίζουν και να χρησιμοποιούν τις αντιθετικές πλευρές της ψυχολογίας ενός τόπου και στον πόλεμο που διεξάγεται η διαμόρφωση της ψυχολογίας είναι σχεδόν το παν, ενισχύοντας τη μια το ραγιαδισμό και την άλλη τον ηρωισμό. Επί Κατοχής υπήρξαν πάμπολλοι ήρωες, αλλά στο τέλος, όλοι μαζί, ανεξαρτήτως προελεύσεως παγιδεύτηκαν και συντρίφθηκαν με τον εμφύλιο πόλεμο. Παγιδεύτηκαν από τους ίδιους «φίλους» που μέχρι χθες τους «έσπρωχναν» ως ήρωες για όσο καιρό εξυπηρετούσαν τα συμφέροντά τους.

Στην ουσία βοηθούν τους ίδιους τους Γερμανούς κρατιστές να ξελασπώσουν από τα εγκλήματα που διέπραξαν. Πώς; Δίνοντάς τους το χώρο να εμφανίζονται ως υπερασπιστές των συμφερόντων των υπόλοιπων Ευρωπαίων τους οποίους θέλουν να «κουρέψουν» οι «ανεύθυνοι». Δίνοντάς τους το χώρο να αποσυρθούν σιγά σιγά από το επίκεντρο γιατί τώρα που δρομολογείται η Αμερικανική διευθέτηση, αυτό θέλουν να κάνουν. Όταν έχεις διαπράξει το έγκλημα αυτό που σ' ενδιαφέρει είναι η κάλυψη και το να μην μπορείς να κατηγορηθείς πλέον. Στο τέλος της ημέρας δεν θα υπάρχουν στο κάδρο ούτε Αμερικανοί ούτε Γερμανοί. Θα υπάρχουν, όμως, οι «ανεύθυνοι κουρείς» οι οποίοι

Προφανώς ήρθε η ώρα να κάνουν στην άκρη οι «μπράβοι» ώστε να έρθουν στο προσκήνιο οι «νονοί». Όταν, όμως, τα ισχυρότερα αφεντικά αποφασίζουν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους, παρεμβαίνοντας ανοιχτά στις εξελίξεις, αυτό είναι σημάδι πως δρομολογείται ήδη το τέλος του δράματος με τη νίκη -φυσικά- των νονών. Οι μπράβοι τελείωσαν τη δουλειά τους, που ήταν να δέσουν τους υπόλοιπους σε ένα ασφυκτικό πλαίσιο, ώστε να παραδοθούν έτοιμοι για λεηλασία στο πιάτο των νονών.

Αυτό βέβαια το έχουμε ξαναδεί. Στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο οι ΗΠΑ και συγκεκριμένα οι κυριαρχικές τους κάστες, στις οποίες περίοπτο ρόλο είχαν ήδη από το 1913 οι τραπεζίτες, δεν μπήκαν κατευθείαν στον πόλεμο. Παρότι, στο παρασκήνιο, έκαναν τα πάντα για το ξέσπασμα του πολέμου πριμοδοτώντας τον Χίτλερ και «ερεθίζοντας» την Ιαπωνία, η απόβαση στη Νορμανδία έγινε όταν το παιχνίδι είχε σχεδόν κριθεί. Εν τω μεταξύ όμως όλη η Ευρώπη και η Ρωσία είχαν παραδοθεί στις φλόγες από τους Γερμανούς. Η καθημαγμένη Ευρωπαϊκή ήπειρος, που πλέον για να ξαναπάρει μπρος με το πέρας του πολέμου «χρειαζόταν» την κινητήριο δύναμη των δανείων, τα οποία, φυσικά, πρόσφεραν «απλόχερα» τα νέα αφεντικά της. Στα νέα αφεντικά της ανήκαν και οι τραπεζίτες της FED και νέο αφεντικό της Ευρωπαϊκής πλέον αυτοκρατορίας φιλοδοξεί να γίνει το παράρτημα που λέγεται ΕΚΤ, ελέγχοντας το δρομολογούμενο υπερυπουργείο οικονομικών της Ευρώπης.

Δρομολογήθηκε, λοιπόν, μεταπολεμικά το «Σχέδιο Μάρσαλ», το οποίο ήταν η Αμερικανική οικονομική «βοήθεια» που δόθηκε στα Ευρωπαϊκά κράτη για την ανοικοδόμησή τους. Δάνεια, δηλαδή, τα οποία χρηματοδότησαν και δημιούργησαν τις νέες κυριαρχικές κάστες της Ευρώπης και φυσικά και της Ελλάδας. Τα νέα «τζάκια», δηλαδή, που κυριάρχησαν στον πολιτικό και κοινωνικό χώρο μεταπολεμικά και βεβαίως αισθάνονταν «υποχρεωμένα» στους ευεργέτες τους. Και που τα βρήκαν τόσα λεφτά οι τραπεζίτες των ΗΠΑ για να τα δώσουν; Δεν ίδρωσαν ιδιαίτερα. Απλώς έβαλαν μπροστά τις εκτυπωτικές μηχανές. Το ζωγραφιστό χαρτί αποκτά αξία μόνον όταν υπάρχουν επαρκώς απελπισμένοι για να το ζητούν εναγωνίως υπό μορφή δανείου, και η απελπισία περίσσευε τότε στην Ευρώπη. Επιπλέον, με τα δάνεια ξεφορτώθηκαν και όλα τα χρηματιστηριακά σκουπίδια που είχαν παραχθεί με τη λεγόμενη «κρίση» του 1929. «Κρίση» μέσω της οποίας οι τραπεζίτες της Νέας Υόρκης λεηλάτησαν τον ίδιο τον κόσμο των ΗΠΑ απ' άκρη σ' άκρη. Όλα τα χαρτιά χωρίς αντίκρυσμα, που είχαν παραχθεί το 1929, μεταπολεμικά έγιναν

με κάποιον τρόπο να «διευθετηθεί». Οι ΗΠΑ κάθονται αυτή τη στιγμή πάνω σε 18 τρις χρέους. Χρέος που αυξήθηκε κατακόρυφα με τις πρώτες «διασώσεις» που έλαβαν χώρα με την έναρξη της «κρίσης» το 2008. Ο πλανήτης όλος «κάθεται» πάνω σε «εικονικό πλούτο» - μια εικονική φούσκα - αξίας τετράκις εκατομμυρίων δολαρίων. Πλούτος που δεν υφίσταται στην πραγματικότητα, εφ' όσον το παγκόσμιο ΑΕΠ υπολογίζεται σε 50-60 τρις δολαρίων. Αυτή η ιστορία όταν έρθει η ώρα να «διευθετηθεί» -και δεν είναι τόσο μακρυά- θα κλάψει ο πλανήτης όλος. Τρις δολαρίων έχουν τυπωθεί από τη FED μετά την κρίση σε διαδοχικές «νομισματικές χαλαρώσεις». Δολάρια «φαντάσματα» που δεν τα βλέπει κανείς αλλά βρίσκονται «παρκαρισμένα» στις τράπεζες και χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της χρηματιστηριακής αλχημείας και κερδοσκοπίας. Αυτά κάποια στιγμή ή θα πρέπει να «εξαφανιστούν» από το σύστημα με κάποιον τρόπο ή θα πρέπει να γίνουν εκμεταλλεύσιμα υπό μορφή δανείων ώστε να εμφανιστούν στην αγορά. Μέχρι τότε θα βρίσκονται παρκαρισμένα στις τράπεζες. Ο «τρόπος» είθισται ιστορικά να είναι ο πόλεμος. Ή, ίσως πάλι, η καταστροφή και αντικατάσταση του ίδιου του δολαρίου, πράγμα που σημαίνει ένα σύνολο τεκτονικών αλλαγών στην παγκόσμια διαχείριση των πραγμάτων.

Για να έχεις, λοιπόν, σχέδιο Μάρσαλ στις μέρες μας απαιτείται κάποιου είδους καταστροφή και απελπισία αντίστοιχη ενός πολέμου. Κανένας δεν ψάχνεται για δάνεια όταν είναι στα πάνω του. Κάτι αντίστοιχο δη-

κληρώνοντας τον σχεδιασμό των ΗΠΑ, αυτών δηλαδή που ξεκίνησαν τη λεγόμενη κρίση.

Αυτοί που τους τρώει το φιλότιμο από τις ανιστόρητες προσβολές που δέχτηκαν από ελεεινούς προβοκάτορες και που τους αρέσει να πεθαίνουν ηρωικά γιατί αποτελεί κομμάτι της ιστορικής τους παράδοσης. Τους αρέσει να πεθαίνουν ηρωικά, ακόμα και στους δειλούς μεταξύ αυτών, έστω ως φαντασίωση. Πριν αποφασίσεις να πεθάνεις έτσι, το οποίο είναι κάτι το ευγενές, καλό είναι πρώτα να κατανοείς τι συμβαίνει και που σε πάνε «φίλοι» και «εχθροί». Ειδ' άλλως καταχωρείσαι στην ιστορία ως ήρωας μεν, βλάκας δε. Το λέμε επειδή κάποιοι έχουν αποδείξει πως γνωρίζουν άριστα να παίζουν και να χρησιμοποιούν τις αντιθετικές πλευρές της ψυχολογίας ενός τόπου και στον πόλεμο που διεξάγεται η διαμόρφωση της ψυχολογίας είναι σχεδόν το παν, ενισχύοντας τη μια το ραγιαδισμό και την άλλη τον ηρωισμό. Επί Κατοχής υπήρξαν πάμπολλοι ήρωες, αλλά στο τέλος, όλοι μαζί, ανεξαρτήτως προελεύσεως παγιδεύτηκαν και συντρίφθηκαν με τον εμφύλιο πόλεμο. Παγιδεύτηκαν από τους ίδιους «φίλους» που μέχρι χθες τους «έσπρωχναν» ως ήρωες για όσο καιρό εξυπηρετούσαν τα συμφέροντά τους.

Στην ουσία βοηθούν τους ίδιους τους Γερμανούς κρατιστές να ξελασπώσουν από τα εγκλήματα που διέπραξαν. Πώς; Δίνοντάς τους το χώρο να εμφανίζονται ως υπερασπιστές των συμφερόντων των υπόλοιπων Ευρωπαίων τους οποίους θέλουν να «κουρέψουν» οι «ανεύθυνοι». Δίνοντάς τους το χώρο να αποσυρθούν σιγά σιγά από το επίκεντρο γιατί τώρα που δρομολογείται η Αμερικανική διευθέτηση, αυτό θέλουν να κάνουν. Όταν έχεις διαπράξει το έγκλημα αυτό που σ' ενδιαφέρει είναι η κάλυψη και το να μην μπορείς να κατηγορηθείς πλέον. Στο τέλος της ημέρας δεν θα υπάρχουν στο κάδρο ούτε Αμερικανοί ούτε Γερμανοί. Θα υπάρχουν, όμως, οι «ανεύθυνοι κουρείς» οι οποίοι μάλλον θα ξαναεπιστρέψουν στο ρόλο του θύματος, σε πλήρη σύγχυση και αλληλοκατηγορούμενοι επειδή για κάποιο λόγο που δεν κατάλαβαν «φταίνε». Αυτό σε κοινωνικό επίπεδο βέβαια στο οποίο για να υπάρχει έλεγχος απαιτείται η διασπορά της μεγαλύτερης δυνατής σύγχυσης. Γιατί στο πολιτικό εξουσιαστικό πεδίο, ασφαλώς θα επιχαίρουν για τον εαυτό τους (μιλάμε για όλους, «Αμερικανόφιλους» και «Γερμανόφιλους») επειδή με τις πράξεις τους, συμπληρωματικά, συνέβαλαν τα μέγιστα στην υλική και θεσμική στερεοποίηση μιας πραγματικής αυτοκρατορίας, στην οποία θα έχουν εξασφαλισμένη της θέση τους ελέγχοντας απόλυτα τον παραδοσιακά δύσκολο Ελληνικό κοινωνικό χώρο.

Όντως οι νέοι κυβερνώντες διαπραγματεύτηκαν σκληρά. Το τι ακριβώς διαπραγματεύτηκαν δεν έγινε κατανοητό. Ελπίζουμε να ξεκαθαρίστηκε και να είναι περισσότερο σαφές το ποια είναι η ευθεία γραμμή που συνδέει τον «ταξιδευτή» Γιωργάκη με τους Σαμαροβενιζέλους και τελικώς τον Alexis, και τον επίσης «ταξιδευτή» Varoufakis. Το φέουδο που λέγεται Ελληνικό κράτος ελέγχεται πολύ καλά και μπορεί να χρησιμοποιείται ως όπλο που πυροδοτεί εξελίξεις τόσο εναντίον των κατοίκων του όσο και εναντίον της υπόλοιπης Ευρώπης, πρώτα με τη «ρετσινιά» του «μπαταχτσή» και μετά με το μανδύα του δήθεν «αντιστεκόμενου». Είναι σαφές πως σε ό,τι αφορά τους Γερμανούς παρακολουθήσαμε μια ψευδοσύγκρουση. Γιατί πιστεύουμε πως η σύγκρουση δεν είχε πραγματικές διαστάσεις; Γιατί ο κρατιστής που όντως θα αισθανόταν αρκούντως γενναίος ώστε να τα βάλει με τους ισχυρότερους από αυτόν, δεν θα χρειαζόταν να γράφει χιλιόμετρα στην Ευρώπη «διαπραγματευόμενος». Θα καθόταν ήσυχα στην Ελλάδα και απλώς θα ξεκινούσε τον έλεγχο του λογαριασμού που του στέλνουν. Θα έκανε δηλαδή το «πόθεν έσχες» του χρέους και κάτω από ποιες διαδικασίες και από ποια πρόσωπα δημιουργήθηκε. Πράγματα γνωστά στους περισσότερους, βέβαια, αλλά τότε θα τα τεκμηρίωνε επαρκώς ώστε να στείλει κάμποσους στη φυλακή αποκαλύπτοντας τη διασύνδεσή τους με τους παράγοντες του εξωτερικού. Είναι τέτοιο το μέγεθος της απάτης και του εγκλήματος απέναντι σε εκατομμύρια ανθρώπους, που η απόπειρα τεκμηρίωσής του και μόνο στα μάτια όλου του κόσμου θα ήταν αρκετή για να δούμε μπροστά μας πραγματικό πόλεμο. Θα βλέπαμε τον Σόιμπλε να έρχεται «πετώντας» ο ίδιος στην Αθήνα να εκλιπαρήσει ή να απειλήσει να μην προχωρήσουν οι αποκαλύψεις που θα τίναζαν τα πάντα στον αέρα και να μην πειραχθούν οι άνθρωποι των αφεντικών, οι οποίοι και τώρα ζουν και βασιλεύουν έχοντας ήδη «ξεπλυθεί» εμφανιζόμενοι δίπλα στον Τσίπρα (π.χ. Προβόπουλος). Να μην πειραχθούν κάποιοι σαν τον Γεωργίου της ΕΛΣΤΑΤ που αντικατέστησε τα «greek statistics» με τα «euro statistics»... Να μην πειραχθεί ο Προβόπουλος με την ιστορία των CDS και του Τ+10. Και ούτω καθ' εξής... Θα βλέπαμε τότε κορμιά να πέφτουν. Θα βλέπαμε πιθανόν γεγονότα τύπου Σαρλί... 39 ανώτερα και ανώτατα τραπεζικά στελέχη διεθνών τραπεζικών κολοσσών έχουν «αυτοκτονήσει» τα τελευταία τρία χρόνια σε διαφορετικά σημεία του πλανήτη, δίνοντας ένα μέτρο του «κόπου» που απαιτείται για να καλυφθεί μια απάτη παγκοσμίων διαστάσεων. Πριν ακόμα αρχίσει η «διαπραγμάτευση» μάθαμε πως «αυτοκτόνησε» και ο Heinz-Joachim Neubörger, πρώην οικονομικός διευθυντής της Siemens. Αυτός που κανόνιζε δηλαδή τις «ηθικές απολαβές» των πολιτικών στελεχών ανά την Ευρώπη παρέα με πράκτορες σαν τον Χριστοφοράκο. «Ηθικές απολαβές» που αποτέλεσαν τη βάση των Γερμανικών εκβιασμών, εφ' όσον αυτοί κατείχαν πλέον ράμματα για τη γούνα όλων στον Ευρωπαϊκό χώρο. Αυτό από μόνο του καθιστά σαφές του πόσο αγχωμένοι αισθάνονται κάποιοι τώρα που πλησιάζει η ώρα της τελικής διευθέτησης.

Πράγματα που, βέβαια, δεν πρόκειται να συμβούν. Ούτε και μας ενδιαφέρει, γιατί έτσι δουλεύει πάντα η εξουσία. Δεν μπορεί να υπάρχει

Η εξέγερση του Δεκέμβρη του 1970 στην Πολωνία

Οι διαδηλώσεις του 1970 στην Πολωνία (Grudzień 1970) έλαβαν χώρα στο βόρειο τμήμα της χώρας τον Δεκέμβριο του 1970. Αφορμή στάθηκε η ξαφνική εκτόξευση των τιμών σε τρόφιμα και άλλα βασικά αγαθά. Σαν αποτέλεσμα της εξέγερσης που ξέσπασε και η οποία κατεστάλη από το Λαϊκό Στρατό της Πολωνίας και την Πολιτοφυλακή[1], σκοτώθηκαν τουλάχιστον 42 άτομα και πάνω από 1000 τραυματίστηκαν.

ΥΠΟΒΑΘΡΟ: Η προσωρινή πολιτική επιτυχία του Wladyslaw Gomulka[2] (του κομμουνιστή ηγέτη) το 1956 δεν μπόρεσε να μασκαρέψει την οικονομική κρίση. Αν και το σύστημα των καθορισμένων τιμών κράτησε τεχνητά χαμηλά τις τιμές των τροφίμων χαμηλά και τη λαϊκή δυσαρέσκεια υπό έλεγχο, προκάλεσε στασιμότητα στην αγροτική παραγωγή και έκανε τις εισαγωγές ακριβών τροφίμων απαραίτητες. Το Δεκέμβριο του '70 οι αυξήσεις έγιναν υπέρογκες. Οι εργάτες στην πόλη στράφηκαν ενάντια στο καθεστώς. Ο Γκομούλκα πίστευε ότι η συμφωνία με τη Δ. Γερμανία τον έκανε δημοφιλή, αλλά πολλοί Πολωνοί αισθάνθηκαν ότι αφού οι Γερμανοί δεν ήταν πλέον απειλή στη χώρα τους, δεν χρειαζόταν να ανέχονται άλλο το κομμουνιστικό καθεστώς, σε αντάλλαγμα για τη διατήρηση της γραμμής Oder-Neisse (τα σύνορα με τη Γερμανία).

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ: Οι διαδηλώσεις ενάντια στις αυξήσεις τιμών ξεκίνησαν στις βόρειες βαλτικές πόλεις Γκντανσκ, Γκντίνια, Έλμπλαγκ και Σζέτσιν. Το δεξί χέρι του Γκομούλκα, ο Ζένον Κλίσζκο, έκανε τα πράματα χειρότερα, δίνοντας εντολή στο στρατό να πυροβολεί τους εργάτες όταν επέστρεφαν στα εργοστάσιά τους. Στις 17 Δεκεμβρίου, στην πόλη Γκντύνια, ο στρατός πυροβόλησε εναντίον των εργατών που επέστρεφαν στις δουλειές τους. Εκατοντάδες τραυματίστηκαν και σκοτώθηκαν. Οι πορείες απλώθηκαν σε πολλές πόλεις, απεργίες και καταλήψεις γίνονται καθημερινά. Το κράτος κινητοποιεί 5000 μέλη ειδικών δυνάμεων και 27.000 στρατιώτες με αυτόματα και άρματα. Πάνω από 1000 άτομα τραυματίζονται και πάνω από 40 δολοφονούνται. Περίπου 3000 συλλαμβάνονται. Το κράτος ανακοινώνει μόνο 6 νεκρούς και θάβει άρον-άρον όσους μπορεί για να εμποδίσει την εξάπλωση της εξέγερσης.

Η «ΛΥΣΗ»: Η ηγεσία του ΚΚ συναντάται στη Βαρσοβία και αποφασίζει ότι πρέπει να παρθούν δραστικά μέτρα ενάντια στην εξέγερση των εργατών. Με τη συναίνεση του Μπρέζνιεφ στη Μόσχα, οι Γκομούλκα, Κλίσζκο και άλλοι κομμουνιστές υποχρεώθηκαν να παραιτηθούν. Αν οι αυξήσεις των τιμών ήταν μια συνωμοσία ενάντια στον Γκομούλκα, πέτυχε. Αφού η Μόσχα δεν μπορούσε να δεχτεί τον Mieczyslaw Moczar, διορίστηκε αρχηγός ο Edward Gierek. Οι τιμές έπεσαν, ανακοινώθηκαν αυξήσεις στους μισθούς και δόθηκαν υποσχέσεις για σαρωτικές οικονομικές και πολιτικές αλλαγές. Ο Γκιέρεκ πήγε στο Γκντανσκ και συνάντησε τους εργάτες, απολογήθηκε για τα λάθη του παρελθόντος και υποσχέθηκε μια πολιτική ανανέωση.

(στη φωτογραφία: διαδηλωτές κουβαλούν το πτώμα του δολοφονημένου Janek Wiśniewski*)

** Η δολοφονία του 18χρονου Janek Wiśniewski έδωσε τροφή σε ποιήματα, ταινίες και λογοτεχνικά έργα. Η*

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Παρά το γεγονός ότι οι στόχοι των διαδηλωτών ήταν κυρίως κοινωνικοί και οικονομικοί παρά πολιτικοί, η εξέγερση «ξύπνησε» τη νεκρωμένη πολιτική ζωή της πολωνικής κοινωνίας. Πάντως, τα αιτήματα των εργατών της βαλτικής δεν έγιναν παρά εβδομάδες αργότερα, μετά τις απεργίες του 1971 στο Lodz.

Η εξέγερση του 1970 ήταν η πρώτη φορά που οι πολωνοί εργάτες απαίτησαν αλλαγές του καθεστώτος μέσω της συλλογικής δράσης. Τα γεγονότα του Δεκέμβρη και του Γενάρη άφησαν την παρακαταθήκη για τους μελλοντικούς αγώνες. Πέντε μήνες μετά, το κράτος προσπάθησε να αυξήσει πάλι τις τιμές. Τότε

«ρετσινιά» του «μπαταχτσή» και μετά με το μανδύα του δήθεν «αντιστεκόμενου». Είναι σαφές πως σε ό,τι αφορά τους Γερμανούς παρακολουθήσαμε μια ψευδοσύγκρουση. Γιατί πιστεύουμε πως η σύγκρουση δεν είχε πραγματικές διαστάσεις; Γιατί ο κρατιστής που όντως θα αισθανόταν αρκούντως γενναίος ώστε να τα βάλει με τους ισχυρότερους από αυτόν, δεν θα χρειαζόταν να γράφει χιλιόμετρα στην Ευρώπη «διαπραγματευόμενος». Θα καθόταν ήσυχα στην Ελλάδα και απλώς θα ξεκινούσε τον έλεγχο του λογαριασμού που του στέλνουν. Θα έκανε δηλαδή το «πόθεν έσχες» του χρέους και κάτω από ποιες διαδικασίες και από ποια πρόσωπα δημιουργήθηκε. Πράγματα γνωστά στους περισσότερους, βέβαια, αλλά τότε θα τα τεκμηρίωνε επαρκώς ώστε να στείλει κάμποσους στη φυλακή αποκαλύπτοντας τη διασύνδεσή τους με τους παράγοντες του εξωτερικού. Είναι τέτοιο το μέγεθος της απάτης και του εγκλήματος απέναντι σε εκατομμύρια ανθρώπους, που η απόπειρα τεκμηρίωσής του και μόνο στα μάτια όλου του κόσμου θα ήταν αρκετή για να δούμε μπροστά μας πραγματικό πόλεμο. Θα βλέπαμε τον Σόιμπλε να έρχεται «πετώντας» ο ίδιος στην Αθήνα να εκλιπαρήσει ή να απειλήσει να μην προχωρήσουν οι αποκαλύψεις που θα τίναζαν τα πάντα στον αέρα και να μην πειραχθούν οι άνθρωποι των αφεντικών, οι οποίοι και τώρα ζουν και βασιλεύουν έχοντας ήδη «ξεπλυθεί» εμφανιζόμενοι δίπλα στον Τσίπρα (π.χ. Προβόπουλος). Να μην πειραχθούν κάποιοι σαν τον Γεωργίου της ΕΛΣΤΑΤ που αντικατέστησε τα «greek statistics» με τα «euro statistics»... Να μην πειραχθεί ο Προβόπουλος με την ιστορία των CDS και του T+10. Και ούτω καθ' εξής... Θα βλέπαμε τότε κορμιά να πέφτουν. Θα βλέπαμε πιθανόν γεγονότα τύπου Σαρλί... 39 ανώτερα και ανώτατα τραπεζικά στελέχη διεθνών τραπεζικών κολοσσών έχουν «αυτοκτονήσει» τα τελευταία τρία χρόνια σε διαφορετικά σημεία του πλανήτη, δίνοντας ένα μέτρο του «κόπου» που απαιτείται για να καλυφθεί μια απάτη παγκοσμίων διαστάσεων. Πριν ακόμα αρχίσει η «διαπραγμάτευση» μάθαμε πως «αυτοκτόνησε» και ο Heinz-Joachim Neubörger, πρώην οικονομικός διευθυντής της Siemens. Αυτός που κανόνιζε δηλαδή τις «ηθικές απολαβές» των πολιτικών στελεχών ανά την Ευρώπη παρέα με πράκτορες σαν τον Χριστοφοράκο. «Ηθικές απολαβές» που αποτέλεσαν τη βάση των Γερμανικών εκβιασμών, εφ' όσον αυτοί κατείχαν πλέον ράμματα για τη γούνα όλων στον Ευρωπαϊκό χώρο. Αυτό από μόνο του καθιστά σαφές του πόσο αγχωμένοι αισθάνονται κάποιοι τώρα που πλησιάζει η ώρα της τελικής διευθέτησης.

Πράγματα που, βέβαια, δεν πρόκειται να συμβούν. Ούτε και μας ενδιαφέρει, γιατί έτσι δουλεύει πάντα η εξουσία. Δεν μπορεί να υπάρχει και να συντηρηθεί συμπαγής εξουσιαστική συνοχή χωρίς τη λεγόμενη διαφθορά. Το ξεκαθάρισμα του τοπίου είναι που μας ενδιαφέρει, γιατί μόνο στη βάση της αλήθειας μπορεί να επιχειρηθεί το οτιδήποτε ουσιαστικό στον κοινωνικό χώρο. Δεν είναι η διαφθορά απλώς αποπαίδι της εξουσίας, είναι συστατικό της στοιχείο. Δεν γίνεται σύγκλιση συμφερόντων χωρίς εκβιασμούς και για να υφίστανται οι εκβιασμοί η διαφθορά θα έπρεπε να εφευρεθεί ακόμη κι αν δεν υπήρχε. Λέμε απλώς το κριτήριο που θα μας έπειθε ότι βλέπουμε έναν πραγματικό ενδοεξουσιαστικό πόλεμο και όχι φούμαρα. Όσο άνοιξε ο χιλιοσυζητημένος τα τελευταία 40 χρόνια «φάκελλος της Κύπρου», άλλο τόσο θα ανοίξει - επί της ουσίας και όχι στη βάση αναζήτησης αποδιοπομπαίων τράγων - και ο «φάκελλος του χρέους».

Ο νέος πρωθυπουργός επέλεξε ως πρώτη ενέργεια του τη σημειολογία του να επισκεφθεί τον τόπο εκτέλεσης της Καισαριανής. Εμείς θα του υπενθυμίσουμε τη συμφωνία της Βάρκιζας. Δεν είναι άδικο να του

χνητά χαμηλά τις τιμές των τροφίμων χαμηλά και τη λαϊκή δυσαρέσκεια υπό έλεγχο, προκάλεσε στασιμότητα στην αγροτική παραγωγή και έκανε τις εισαγωγές ακριβών τροφίμων απαραίτητες. Το Δεκέμβριο του '70 οι αυξήσεις έγιναν υπέρογκες. Οι εργάτες στην πόλη στράφηκαν ενάντια στο καθεστώς. Ο Γκομούλκα πίστευε ότι η συμφωνία με τη Δ. Γερμανία τον έκανε δημοφιλή, αλλά πολλοί Πολωνοί αισθάνθηκαν ότι αφού οι Γερμανοί δεν ήταν πλέον απειλή στη χώρα τους, δεν χρειαζόταν να ανέχονται άλλο το κομμουνιστικό καθεστώς, σε αντάλλαγμα για τη διατήρηση της γραμμής Oder-Neisse (τα σύνορα με τη Γερμανία).

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ: Οι διαδηλώσεις ενάντια στις αυξήσεις τιμών ξεκίνησαν στις βόρειες βαλτικές πόλεις Γκντανσκ, Γκντίνια, Έλμπλαγκ και Σζέτσιν. Το δεξί χέρι του Γκομούλκα, ο Ζένον Κλίσζκο, έκανε τα πράματα χειρότερα, δίνοντας εντολή στο στρατό να πυροβολεί τους εργάτες όταν επέστρεφαν στα εργοστάσιά τους. Στις 17 Δεκεμβρίου, στην πόλη Γκντύνια, ο στρατός πυροβόλησε εναντίον των εργατών που επέστρεφαν στις δουλειές τους. Εκατοντάδες τραυματίστηκαν και σκοτώθηκαν. Οι πορείες απλώθηκαν σε πολλές πόλεις, απεργίες και καταλήψεις γίνονται καθημερινά. Το κράτος κινητοποιεί 5000 μέλη ειδικών δυνάμεων και 27.000 στρατιώτες με αυτόματα και άρματα. Πάνω από 1000 άτομα τραυματίζονται και πάνω από 40 δολοφονούνται. Περίπου 3000 συλλαμβάνονται. Το κράτος ανακοινώνει μόνο 6 νεκρούς και θάβει άρον-άρον όσους μπορεί για να εμποδίσει την εξάπλωση της εξέγερσης.

Η «ΛΥΣΗ»: Η ηγεσία του ΚΚ συναντάται στη Βαρσοβία και αποφασίζει ότι πρέπει να παρθούν δραστικά μέτρα ενάντια στην εξέγερση των εργατών. Με τη συναίνεση του Μπρέζνιεφ στη Μόσχα, οι Γκομούλκα, Κλίσζκο και άλλοι κομμουνιστές υποχρεώθηκαν να παραιτηθούν. Αν οι αυξήσεις των τιμών ήταν μια συνωμοσία ενάντια στον Γκομούλκα, πέτυχε. Αφού η Μόσχα δεν μπορούσε να δεχτεί τον Mieczyslaw Moczar, διορίστηκε αρχηγός ο Edward Gierek. Οι τιμές έπεσαν, ανακοινώθηκαν αυξήσεις στους μισθούς και δόθηκαν υποσχέσεις για σαρωτικές οικονομικές και πολιτικές αλλαγές. Ο Γκιέρεκ πήγε στο Γκντανσκ και συνάντησε τους εργάτες, απολογήθηκε για τα λάθη του παρελθόντος και υποσχέθηκε μια πολιτική ανανέωση.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Παρά το γεγονός ότι οι στόχοι των διαδηλωτών ήταν κυρίως κοινωνικοί και οικονομικοί παρά πολιτικοί, η εξέγερση «ξύπνησε» τη νεκρωμένη πολιτική ζωή της πολωνικής κοινωνίας. Πάντως, τα αιτήματα των εργατών της βαλτικής δεν έγιναν παρά εβδομάδες αργότερα, μετά τις απεργίες του 1971 στο Lodz.

Η εξέγερση του 1970 ήταν η πρώτη φορά που οι πολωνοί εργάτες απαιτησαν αλλαγές του καθεστώτος μέσω της συλλογικής δράσης. Τα γεγονότα του Δεκέμβρη και του Γενάρη άφησαν την παρακαταθήκη για τους μελλοντικούς αγώνες. Πέντε μήνες μετά, το κράτος προσπάθησε να αυξήσει πάλι τις τιμές. Τότε, εργάτες στην πόλη Ράντομ πυρπόλησαν τα γραφεία του ΚΚ, ενώ στην πόλη Ούρσους ξηλώθηκαν οι σιδηροδρομικές γραμμές.

Μέσα σε 24 ώρες το κράτος υποχώρησε. Πανεθνικές απεργίες ξέσπασαν πάλι το 1976 για τις αυξήσεις τιμών, ενώ μαζικές απεργίες έγιναν και τη δεκαετία του '80.

Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

(στη φωτογραφία: διαδηλωτές κουβαλούν το πτώμα του δολοφονημένου Janek Wiśniewski)*

** Η δολοφονία του 18χρονου Janek Wiśniewski έδωσε τροφή σε ποιήματα, ταινίες και λογοτεχνικά έργα. Η ταινία The Man of Iron του Andrzej Wajda πραγματεύεται τα γεγονότα της εξέγερσης, ενώ το όνομα του αποδόθηκε μετά. Το πραγματικό του όνομα ήταν Zbigniew Godlewski. Πολύ γνωστό στην Πολωνία είναι το ποίημα «Η Μπαλάντα του Janek Wiśniewski». Το 2011 έγινε η ταινία «Czarny Czwartek - Janek Wiśniewski padł» («Η Μαύρη Πέμπτη - Ο Janek Wiśniewski έπεσε»).*

---

1. Η Milicja Obywatelska ήταν ένας κρατικός αστυνομικός μηχανισμός στη Λαϊκή Δημοκρατία της Πολωνίας, που δημιουργήθηκε το 1944 από τη σοβιετο-κινούμενη Πολωνική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης, αντικαθιστώντας επαρκώς την προ-πολεμική αστυνομική δύναμη. Το 1990 έγινε ξανά επίσημη αστυνομία.

2. Ο Gomułka έζησε στη Μόσχα για ένα χρόνο. Μόλις γύρισε στην Πολωνία συνελήφθη και έμεινε στη φυλακή μέχρι την έναρξη του 2ου Παγκόσμιου Πόλεμου. Κατά τη διάρκεια του πολέμου, έγινε δημοφιλής κομμουνιστής και το 1943 έπεισε τον Ιωσήφ Στάλιν να επιτρέψει την αναμόρφωση του τοπικού κομμουνιστικού κόμματος υπό το όνομα Εργατικό

πειραχθούν κάποιοι σαν τον Γεώργιου της ΕΛΣΤΑΤ που αντικατέστησε τα «greek statistics» με τα «euro statistics»... Να μην πειραχθεί ο Προβόπουλος με την ιστορία των CDS και του T+10. Και ούτω καθ' εξής... Θα βλέπαμε τότε κορμιά να πέφτουν. Θα βλέπαμε πιθανόν γεγονότα τύπου Σαρλί... 39 ανώτερα και ανώτατα τραπεζικά στελέχη διεθνών τραπεζικών κολοσσσών έχουν «αυτοκτονήσει» τα τελευταία τρία χρόνια σε διαφορετικά σημεία του πλανήτη, δίνοντας ένα μέτρο του «κόπου» που απαιτείται για να καλυφθεί μια απάτη παγκοσμίων διαστάσεων. Πριν ακόμα αρχίσει η «διαπραγμάτευση» μάθαμε πως «αυτοκτόνησε» και ο Heinz-Joachim Neubörger, πρώην οικονομικός διευθυντής της Siemens. Αυτός που κανόνιζε δηλαδή τις «ηθικές απολαβές» των πολιτικών στελεχών ανά την Ευρώπη παρέα με πράκτορες σαν τον Χριστοφοράκο. «Ηθικές απολαβές» που αποτέλεσαν τη βάση των Γερμανικών εκβιασμών, εφ' όσον αυτοί κατείχαν πλέον ράμματα για τη γούνα όλων στον Ευρωπαϊκό χώρο. Αυτό από μόνο του καθιστά σαφές του πόσο αγχωμένοι αισθάνονται κάποιοι τώρα που πλησιάζει η ώρα της τελικής διευθέτησης.

Πράγματα που, βέβαια, δεν πρόκειται να συμβούν. Ούτε και μας ενδιαφέρει, γιατί έτσι δουλεύει πάντα η εξουσία. Δεν μπορεί να υπάρχει και να συντηρηθεί συμπαγής εξουσιαστική συνοχή χωρίς τη λεγόμενη διαφθορά. Το ξεκαθάρισμα του τοπίου είναι που μας ενδιαφέρει, γιατί μόνο στη βάση της αλήθειας μπορεί να επιχειρηθεί το οτιδήποτε ουσιαστικό στον κοινωνικό χώρο. Δεν είναι η διαφθορά απλώς αποπαίδι της εξουσίας, είναι συστατικό της στοιχείο. Δεν γίνεται σύγκλιση συμφερόντων χωρίς εκβιασμούς και για να υφίστανται οι εκβιασμοί η διαφθορά θα έπρεπε να εφευρεθεί ακόμη κι αν δεν υπήρχε. Λέμε απλώς το κριτήριο που θα μας έπειθε ότι βλέπουμε έναν πραγματικό ενδοεξουσιαστικό πόλεμο και όχι φούμαρα. Όσο άνοιξε ο χιλιοσυζητημένος τα τελευταία 40 χρόνια «φάκελλος της Κύπρου», άλλο τόσο θα ανοίξει - επί της ουσίας και όχι στη βάση αναζήτησης αποδιοπομπαίων τράγων - και ο «φάκελλος του χρέους».

Ο νέος πρωθυπουργός επέλεξε ως πρώτη ενέργεια του τη σημειολογία του να επισκεφθεί τον τόπο εκτέλεσης της Καισαριανής. Εμείς θα του υπενθυμίσουμε τη συμφωνία της Βάρκιζας. Δεν είναι άδικο να του το υπενθυμίσουμε, στο ίδιο Σταλινικό φυτώριο του ΚΚΕ έχουν ανδρωθεί όλοι τους. Σε καιρό πολέμου ζούμε και τώρα, ενός πολέμου που διεξάγεται όπως και τότε από τους ίδιους ακριβώς πρωταγωνιστές, με τις ίδιες ακριβώς προδιαγραφές αλλά με διαφορετικά μέσα. Τη συμφωνία που προέκυψε μετά τα Δεκεμβριανά, όταν το ΚΚΕ έχοντας κάνει τα πάντα για να «ηττηθεί» στη μάχη της Αθήνας, στη συνέχεια αποδέχτηκε με τη συμφωνία την μεταπολεμική διευθέτηση στην Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα «έκλεινε το μάτι» στους απλούς αγωνιστές να έχουν το «όπλο παρά πόδα» επειδή «ο αγώνας συνεχίζεται». Θα του υπενθυμίσουμε πως αυτό που πραγματικά «ξέπλυνε» τους δωσίλογους της Κατοχής από τα εγκλήματά τους ήταν ο εμφύλιος πόλεμος που επακολούθησε. Τους «ξέπλυνε» τόσο καλά ώστε εάν δεν υπήρχαν οι δήθεν «εχθροί» τους του ΚΚΕ θα έπρεπε να τους εφεύρουν.

Θ.

κοινώθηκαν αυξήσεις στους μισθούς και δόθηκαν υποσχέσεις για σαρωτικές οικονομικές και πολιτικές αλλαγές. Ο Γκιέρεκ πήγε στο Γκντανσκ και συνάντησε τους εργάτες, απολογήθηκε για τα λάθη του παρελθόντος και υποσχέθηκε μια πολιτική ανανέωση.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Παρά το γεγονός ότι οι στόχοι των διαδηλωτών ήταν κυρίως κοινωνικοί και οικονομικοί παρά πολιτικοί, η εξέγερση «ξύπνησε» τη νεκρωμένη πολιτική ζωή της πολωνικής κοινωνίας. Πάντως, τα αιτήματα των εργατών της βαλτικής δεν έγιναν παρά εβδομάδες αργότερα, μετά τις απεργίες του 1971 στο Lodz.

Η εξέγερση του 1970 ήταν η πρώτη φορά που οι πολωνοί εργάτες απαιτησαν αλλαγές του καθεστώτος μέσω της συλλογικής δράσης. Τα γεγονότα του Δεκέμβρη και του Γενάρη άφησαν την παρακαταθήκη για τους μελλοντικούς αγώνες. Πέντε μήνες μετά, το κράτος προσπάθησε να αυξήσει πάλι τις τιμές. Τότε, εργάτες στην πόλη Ράντομ πυρπόλησαν τα γραφεία του ΚΚ, ενώ στην πόλη Ούρσους ξηλώθηκαν οι σιδηροδρομικές γραμμές.

Μέσα σε 24 ώρες το κράτος υποχώρησε. Πανεθνικές απεργίες ξέσπασαν πάλι το 1976 για τις αυξήσεις τιμών, ενώ μαζικές απεργίες έγιναν και τη δεκαετία του '80.

Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

(στη φωτογραφία: διαδηλωτές κουβαλούν το πτώμα του δολοφονημένου Janek Wiśniewski)*

** Η δολοφονία του 18χρονου Janek Wiśniewski έδωσε τροφή σε ποιήματα, ταινίες και λογοτεχνικά έργα. Η ταινία The Man of Iron του Andrzej Wajda πραγματεύεται τα γεγονότα της εξέγερσης, ενώ το όνομα του αποδόθηκε μετά. Το πραγματικό του όνομα ήταν Zbigniew Godlewski. Πολύ γνωστό στην Πολωνία είναι το ποίημα «Η Μπαλάντα του Janek Wiśniewski». Το 2011 έγινε η ταινία «Czarny Czwartek - Janek Wiśniewski padł» («Η Μαύρη Πέμπτη - Ο Janek Wiśniewski έπεσε»).*

---

1. Η Milicja Obywatelska ήταν ένας κρατικός αστυνομικός μηχανισμός στη Λαϊκή Δημοκρατία της Πολωνίας, που δημιουργήθηκε το 1944 από τη σοβιετο-κινούμενη Πολωνική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης, αντικαθιστώντας επαρκώς την προ-πολεμική αστυνομική δύναμη. Το 1990 έγινε ξανά επίσημη αστυνομία.

2. Ο Gomułka έζησε στη Μόσχα για ένα χρόνο. Μόλις γύρισε στην Πολωνία συνελήφθη και έμεινε στη φυλακή μέχρι την έναρξη του 2ου Παγκόσμιου Πόλεμου. Κατά τη διάρκεια του πολέμου, έγινε δημοφιλής κομμουνιστής και το 1943 έπεισε τον Ιωσήφ Στάλιν να επιτρέψει την αναμόρφωση του τοπικού κομμουνιστικού κόμματος υπό το όνομα Εργατικό Κόμμα Πολωνίας. Χρησιμοποιώντας τη θέση του στην κυβέρνηση συνέτριψε κάθε αντίσταση προς το κομμουνιστικό καθεστώς.

Ο Gomułka έγινε σιγά-σιγά, όπως έλεγε ο ίδιος, «ο ηγεμόνας της Πολωνίας». Παρ' όλα αυτά, μια διένεξη ανάμεσα σε φράξιες του κόμματος οδήγησε στην απομάκρυνσή του και τη φυλάκισή του από τη φράξια του πρωθυπουργού Bolesław Bierut το 1948. Κατηγορήθηκε για «δεξιά αντιδραστική απόκλιση» και διαγράφηκε από το Ενωμένο Εργατικό Κόμμα Πολωνίας (η μετονομασία του Εργατικού Κόμματος όταν ενώθηκε με το Πολωνικό Σοσιαλιστικό Κόμμα).

Μετά το θάνατο του σταλινικού πρωθυπουργού Bierut το 1956, άρχισε μια μικρή περίοδος απο-σταλινοποίησης, εν μέσω λαϊκών ελπίδων για μεταρρυθμίσεις. Τον Ιούνιο του 1956 ξέσπασε μια εξέγερση στο Πόζναν. Οι εργάτες διαδήλωναν ενάντια στις ελλείψεις αγαθών, την κακή στέγαση, την αποστολή εμπορευμάτων, χρειαζόυμενων για τον πολωνικό πληθυσμό, στη Σοβιετική Ένωση και την κακή διαχείριση της οικονομίας. Η πολωνική κυβέρνηση κατήγγειλε τους διαδηλωτές ως «προβοκάτορες, αντεπαναστάτες και πράκτορες του ιμπεριαλισμού». Οι δυνάμεις ασφαλείας σκότωσαν και τραυμάτισαν πολλούς διαδηλωτές. Αργότερα, βέβαια, οι διαδηλωτές αναγνωρίστηκαν σαν «τίμιοι εργάτες με δίκαια αιτήματα» και οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 50%, ενώ δόθηκαν υποσχέσεις για πολιτικές και οικονομικές αλλαγές.

Τα μετέπειτα χρόνια έγινε ακόμα πιο συντηρητικός, ξεκίνησε διώξεις διανοουμένων και καθολικών και συμμετείχε στην επέμβαση του Συμφώνου της Βαρσοβίας στην Τσεχοσλοβακία, το 1968.

Πολεμικά αέρια
στην υπηρεσία της καταστολής

Ο υπουργός εσάλπισε, τα κάνιστρα διπλοσφάλισαν κι εγένετο η νηνεμία η αφόρητος· ούτε κόκκος CS πετούμενος πλέον εις το άστυ το κλεινόν, ούτε ένα τόσο δα πικρό δάκρυ προκαλούμενο απ' της αστυνομικής φυσούνας την οπή και με τους praetores urbanis να ρίπτουν μόνον ανθούς ευωδιαστούς στον λεπτόν αέρα της μητροπόλεως από τούδε και στο εξής. Ο διαπρύσιος συγγραφεύς του τρομονόμου και νεωστί κάτοχος υπουργικής καρέκλας Πανούσης, διεμήνυσε προς ενδιαφερομένους και μη, εκτός των άλλων διασκεδαστικών, πως η χρήση χημικών ουσιών για την καταστολή των αγωνιζομένων ανήκει πλέον στο φαύλο παρελθόν, ότι υπάρχουν πολύ εξυπνότεροι τρόποι για να επιβληθεί η «τάξις κι η ασφάλεια» στα απολωλότα πλήθη.

Αφ' ενός, δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε με τον γενειοφόρον ακαδημαϊκό αρχιλακέ στο εξής: η καταστολή διαθέτει πολλά ποδάρια και σίγουρα τα πλέον επικίνδυνα εξ αυτών είναι άκρως αναίμακτα, μιας και μια σπιθαμή προχώρημα στον έλεγχο της σκέψης αξίζει για τους τυράννους, όσο τα δακρυγόνα όλου του κόσμου. Αφ' ετέρου, τόσο στο ελλαδικό κοινωνικό γίγνεσθαι, όσο κι εν γένει στους απανταχού καταπιεσμένους, θα υπάρχουν πάντα εκείνες οι «αποκλίνουσες» μειοψηφίες που, παρ' όλο το προχώρημα της πνευματικής καταστολής, το κράτος θα είναι αναγκασμένο εκ των πραγμάτων να τους αντιμετωπίζει επιπροσθέτως και με καθαρά στρατιωτικούς όρους. Η των ημερών μας πραγματικότητα, όσον αφορά τους εντός των κοινωνικών τειχών της Δύσης εξουσιαζόμενους, είναι άκρως δηλωτική για το αληθές του άνωθι συλλογισμού.

Δυνάμεις, λοιπόν, καταστολής δίχως δακρυγόνα; Συγκρουσιακές πορείες στο κέντρο των Αθηνών με την αστυνομία να χρησιμοποιεί «ειρηνικά» (;) μέσα για την χρηστή διαχείριση των «εκτρόπων»; Μάλλον ομοιάζει με όνειρο θερινής νυκτός. Μήπως, όμως, ο ΣΥΡΙΖΑ και τα μακρυά του πλοκάμια στις ιταμές κινηματικές αυταπάτες γνωρίζουν κάτι πιο «βαθύ», που τους επιτρέπει να εκστομίζουν αβίαστα τέτοιας εμβελείας τραγελαφικά φληναφήματα; Οψόμεθα, λοιπόν. Παρ' όλα αυτά, το μόνο που δεν επιδέχεται ουδεμίας αμφισβητήσεως είναι πως όλοι μιλάνε εδώ και καιρό πια με όλους, είτε εκ του σύνεγγυς είτε δια αντιπροσώπων. Τι πολιτικά όντα θα ήταν άλλωστε, αν δεν το έκαναν; Το αριστερό κουρμπέτι είναι εξ άλλου ευρύ και φιλόξενο.

Μιας όμως και το ζήτημα της χρήσης δακρυγόνων έρχεται συχνά με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στο προ-

Δισφωσγένιο (disphosgene). Κωδικά στοιχεία: DP. Χημικός τύπος: $ClC(O)\text{-}O\text{-}CCL_3$. Είναι άχρωμο κι έχει επίσης οσμή φρεσκοκομμένου άχυρου. Δημιουργεί οίδημα στους πνεύμονες. Εισέρχεται στο κυκλοφορικό σύστημα και προκαλεί σοβαρές ζημιές στο ήπαρ και τα νεφρά. Μιας και υδρολύεται και δίνει φωσγένιο, εμφανίζει την ίδια, αλλά και πιο έντονη δράση. Είναι έξι έως οκτώ φορές βαρύτερο από τον αέρα. Διασπάται πάνω από τους 300° C. Δεν είναι εύφλεκτο.

Τα άνωθι πολεμικά αέρια δεν χρησιμοποιούνται για την καταστολή αγωνιζομένων εντός των αστικών κέντρων, μιας και, όπως ήδη ανεφέρθη, προκαλούν συνήθως τον θάνατο σε όσους δεν καλύπτουν το αναπνευστικό τους σύστημα με τις απαιτούμενες αντιασφυξιογόνες μάσκες. Επιλέγονται, αν και σπανίως πλέον, από οργανωμένους στρατούς εναντίον άλλων στρατών ή αντάρτικων σχηματισμών.

Δακρυγόνες ουσίες: (tear agents). Οι δακρυγόνες ουσίες προκαλούν δάκρυα, ερεθισμό του δέρματος, εμετούς και ναυτία, με συνέπεια την προσωρινή ανικανότητα του θύματος για δράση. Μιας και τα συμπτώματα είναι, συνήθως, παροδικά, οι δακρυγόνες ουσίες χρησιμοποιούνται για την καταστολή των αγωνιζομένων. Ορισμένες από τις ουσίες αυτές, όταν η πρόκληση θανάτου δεν είναι αυτοσκοπός, μπορούν να χρησιμο-

έως χημική πολεμική ουσία, χρησιμοποιείται ωστόσο κατά κόρον από την αστυνομία για την καταστολή των αγωνιζομένων. Παρασκευάστηκε αμέσως μετά το τέλος της Α' παγκόσμιας ανθρωποσφαγής στα εργαστήρια του Porton Down (Μ. Βρετανία). Αποτελεί ισχυρότατο δακρυγόνο κι ερεθιστικό του δέρματος. Με τη βοήθεια μάλιστα του ιδρώτα διαπερνά το δέρμα. Σε ορισμένους μπορεί επίσης να προκαλέσει και ναυτία. Παρ' όλα αυτά, η κάλυψη της αναπνευστικής οδού με ένα ύφασμα ποτισμένο σε αλκοόλη μπορεί να εξουδετερώσει σε ικανοποιητικό βαθμό τα βλαβερά αποτελέσματα από την εισπνοή του. Οξειδώνει ελαφρώς τα κράματα του σιδήρου. Διατηρείται σε χαλύβδινα ή πλαστικά δοχεία. Υδρολύεται ελάχιστα.

Αέριο πεπέρεως (peper gas). Κωδικά στοιχεία: CS. Χημικός τύπος: $ClC_6H_4CH{=}C(CN)_2$. Λευκή στερεά ουσία, διαλυτή στο διμεθυλενοχλωρίδιο ($ClCH_2CH_2Cl$) κι ελάχιστα διαλυτή στην αλκοόλη. Καίγεται και δίνει ένα άχρωμο αέριο, που μυρίζει όπως το πιπέρι. Είναι το κατ' εξοχήν πολεμικό αέριο που χρησιμοποιείται από τις αστυνομίες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής, για την καταστολή πλήθους και την διάλυση συγκεντρώσεων. Το CS πλεονεκτεί έναντι των άλλων δακρυγόνων, επειδή είναι ελάχιστα διαλυτό στην αλκοόλη κι έτσι δεν μπορεί να εξουδετερωθεί από πρόχειρες μάσκες (μαντίλια μουσκεμένα σε αλκοόλη). Το CS προκαλεί ναυτία, εμετούς, αίσθηση πνιγμού κι έντονες ζαλάδες. Τα συμπτώματα εμφανίζονται αμέσως. Το CS κυκλοφορεί σε δύο είδη μιγμάτων. Το CS1 είναι μείγμα 95% CS και 5% silica gel. Το CS2 είναι ένα ανάλογο με το CS1 μείγμα, με τη διαφορά ότι το αφυγραντικό είναι μια ουσία με το εμπορικό όνομα Cab-o-sil, το οποίο, εκτός από την παρεμπόδιση της συσσωμάτωσης της σκόνης του CS, το προστατεύει κι από την υδρόλυση. Με το CS1 ή το CS2 τα συμπτώματα είναι πολύ πιο έντονα και κορυφώνονται αμέσως. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί και στο πλύσιμο μετά τον ψεκασμό, διότι η σκόνη κολλάει στο δέρμα και προκαλεί μεγαλύτερη ζημιά.

Το γεγονός, βέβαια, ότι οι δακρυγόνες ουσίες έχουν -θεωρητικά πάντα- απαγορευτεί στα πεδία των μαχών, δεν εμπόδισε τους ανά τον κόσμο τυράννους να νομιμοποιήσουν την χρήση τους, όσον αφορά κατασταλτικές επιχειρήσεις εναντία στους εντός των κοινωνικών τειχών εξουσιαζόμενους. Η ελληνική αστυνομία διαθέτει δακρυγόνα τύπων CS, αλλά σίγουρα και κάποιο στοκ από τα παλιότερα και λιγότερο αποτελεσματικά CN. Δεν

λή των αγωνιζομένων ανήκει πλέον στο φαύλο παρελθόν, ότι υπάρχουν πολύ εξυπνότεροι τρόποι για να επιβληθεί η «τάξις κι η ασφάλεια» στα απολωλότα πλήθη.

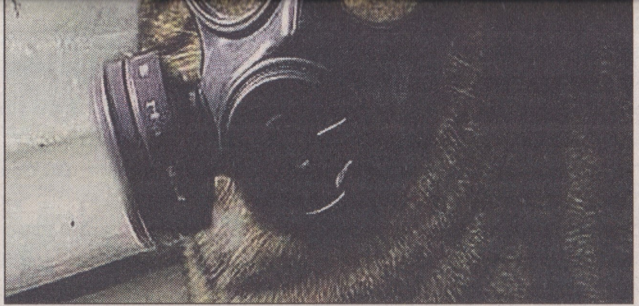
Αφ' ενός, δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε με τον γενειοφόρον ακαδημαϊκό αρχιλακέ στο εξής: η καταστολή διαθέτει πολλά ποδάρια και σίγουρα τα πλέον επικίνδυνα εξ αυτών είναι άκρως αναίμακτα, μιας και μια σπιθαμή προχώρημα στον έλεγχο της σκέψης αξίζει για τους τυράννους, όσο τα δακρυγόνα όλου του κόσμου. Αφ' ετέρου, τόσο στο ελλαδικό κοινωνικό γίγνεσθαι, όσο κι εν γένει στους απανταχού καταπιεσμένους, θα υπάρχουν πάντα εκείνες οι «αποκλίνουσες» μειοψηφίες που, παρ' όλο το προχώρημα της πνευματικής καταστολής, το κράτος θα είναι αναγκασμένο εκ των πραγμάτων να τους αντιμετωπίζει επιπροσθέτως και με καθαρά στρατιωτικούς όρους. Η των ημερών μας πραγματικότητα, όσον αφορά τους εντός των κοινωνικών τειχών της Δύσης εξουσιαζόμενους, είναι άκρως δηλωτική για το αληθές του άνωθι συλλογισμού.

Δυνάμεις, λοιπόν, καταστολής δίχως δακρυγόνα; Συγκρουσιακές πορείες στο κέντρο των Αθηνών με την αστυνομία να χρησιμοποιεί «ειρηνικά» (;) μέσα για την χρηστή διαχείριση των «εκτρόπων»; Μάλλον ομοιάζει με όνειρο θερινής νυκτός. Μήπως, όμως, ο ΣΥΡΙΖΑ και τα μακρυά του πλοκάμια στις ιταμές κινηματικές αυταπάτες γνωρίζουν κάτι πιο «βαθύ», που τους επιτρέπει να εκστομίζουν αβίαστα τέτοιας εμβελείας τραγελαφικά φληναφήματα; Οψόμεθα, λοιπόν. Παρ' όλα αυτά, το μόνο που δεν επιδέχεται ουδεμίας αμφισβητήσεως είναι πως όλοι μιλάνε εδώ και καιρό πια με όλους, είτε εκ του σύνεγγυς είτε δια αντιπροσώπων. Τι πολιτικά όντα θα ήταν άλλωστε, αν δεν το έκαναν; Το αριστερό κουρμπέτι είναι εξ άλλου ευρύ και φιλόξενο.

Μιας όμως και το ζήτημα της χρήσης δακρυγόνων έρχεται συχνά με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στο προσκήνιο, θεωρήσαμε ουσιώδες να παρουσιάσουμε κάποιες σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την τυπολογία των πολεμικών αερίων, αλλά και με τις βλάβες που προκαλούν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στον ανθρώπινο οργανισμό. Ας δούμε, λοιπόν, παρακάτω κάποιες βασικές λεπτομέρειες σχετικά με τις ασφυξιογόνες και τις δακρυγόνες ουσίες.

Ασφυξιογόνες ουσίες (choking agents): Οι ασφυξιογόνες ουσίες προσβάλλουν κυρίως το αναπνευστικό σύστημα: μύτη, φάρυγγα, πνεύμονες. Το έσχατο αποτέλεσμα είναι να γεμίζουν οι πνεύμονες με υγρό και να επέρχεται ο θάνατος από ασφυξία.

Χλώριο (clorine). Χημικός τύπος: Cl_2 Αέριο ελαφρώς κιτρινοπράσινο, με την γνωστή μυρωδιά των διαλειμμάτων χλωρίου που κυκλοφορούν για οικιακή χρήση ως απολυμαντικά. Ανήκει στα αλογόνα και είναι πολύ δραστικό. Είναι οξειδωτικό κι απολυμαντικό. Καταστρέφει τους ζωικούς ιστούς, διότι αντικαθιστά το υδρογόνο των πρωτεϊνών. Προκαλεί αμέσως φλεγμονές και γε-

Δισφωσγένιο (disphosgene). Κωδικά στοιχεία: DP. Χημικός τύπος: $ClC(O)\text{-}O\text{-}CCL_3$. Είναι άχρωμο κι έχει επίσης οσμή φρεσκοκομμένου άχυρου. Δημιουργεί οίδημα στους πνεύμονες. Εισέρχεται στο κυκλοφορικό σύστημα και προκαλεί σοβαρές ζημιές στο ήπαρ και τα νεφρά. Μιας και υδρολύεται και δίνει φωσγένιο, εμφανίζει την ίδια, αλλά και πιο έντονη δράση. Είναι έξι έως οκτώ φορές βαρύτερο από τον αέρα. Διασπάται πάνω από τους 300° C. Δεν είναι εύφλεκτο.

Τα άνωθι πολεμικά αέρια δεν χρησιμοποιούνται για την καταστολή αγωνιζομένων εντός των αστικών κέντρων, μιας και, όπως ήδη ανεφέρθη, προκαλούν συνήθως τον θάνατο σε όσους δεν καλύπτουν το αναπνευστικό τους σύστημα με τις απαιτούμενες αντιασφυξιογόνες μάσκες. Επιλέγονται, αν και σπανίως πλέον, από οργανωμένους στρατούς εναντίον άλλων στρατών ή αντάρτικων σχηματισμών.

Δακρυγόνες ουσίες: (tear agents). Οι δακρυγόνες ουσίες προκαλούν δάκρυα, ερεθισμό του δέρματος, εμετούς και ναυτία, με συνέπεια την προσωρινή ανικανότητα του θύματος για δράση. Μιας και τα συμπτώματα είναι, συνήθως, παροδικά, οι δακρυγόνες ουσίες χρησιμοποιούνται για την καταστολή των αγωνιζομένων. Ορισμένες από τις ουσίες αυτές, όταν η πρόκληση θανάτου δεν είναι αυτοσκοπός, μπορούν να χρησιμοποιηθούν επίσης αποτελεσματικά και εναντίον μη οργανωμένων στρατών ή αντάρτικων σχηματισμών, δηλαδή ενόπλων που δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένοι, για να αντιμετωπίσουν έναν χημικό πόλεμο, ακόμη και χαμηλής έντασης. Όταν χρησιμοποιηθούν σε κλειστό χώρο προκαλούν σοβαρότερες βλάβες και συχνότατα ακόμη και τον θάνατο. Τα δακρυγόνα έκαναν την εμφάνιση τους προς το τέλος της Α' παγκόσμιας ανθρωποσφαγής.

Βρωμοβενζοακετονιτρίλιο (bromobenzocyanide). Κωδικά στοιχεία: CA. Χημικός τύπος: $C_6H_6CHBrCN$. Είναι άχρωμη κρυσταλλική ουσία. Τήκεται στους 25°C. Έχει οσμή σάπιων φρούτων. Διαλύεται στην αλκοόλη, στο χλωροφόρμιο ή στην ακετόνη. Ζέει στους 242°C. Είναι τοξική ουσία. Προκαλεί ακατάσχετα δάκρυα, πονοκέφαλο και ναυτία. Με τον ιδρώτα, σχηματίζει διαλείμματα που προκαλούν φλόγωση στο δέρμα, ιδιαίτερα στο πρόσωπο, στη μύτη και γύρω από τα μάτια. Οι ατμοί του είναι έξι έως επτά φορές βαρύτεροι του αέρος.

την εισπνοή του. Οξειδώνει ελαφρώς τα κράματα του σιδήρου. Διατηρείται σε χαλύβδινα ή πλαστικά δοχεία. Υδρολύεται ελάχιστα.

Αέριο πεπέρεως (peper gas). Κωδικά στοιχεία: CS. Χημικός τύπος: $ClC_6H_4CH{=}C(CN)_2$. Λευκή στερεά ουσία, διαλυτή στο διμεθυλενοχλωρίδιο ($ClCH_2CH_2Cl$) κι ελάχιστα διαλυτή στην αλκοόλη. Καίγεται και δίνει ένα άχρωμο αέριο, που μυρίζει όπως το πιπέρι. Είναι το κατ' εξοχήν πολεμικό αέριο που χρησιμοποιείται από τις αστυνομίες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής, για την καταστολή πλήθους και την διάλυση συγκεντρώσεων. Το CS πλεονεκτεί έναντι των άλλων δακρυγόνων, επειδή είναι ελάχιστα διαλυτό στην αλκοόλη κι έτσι δεν μπορεί να εξουδετερωθεί από πρόχειρες μάσκες (μαντίλια μουσκεμένα σε αλκοόλη). Το CS προκαλεί ναυτία, εμετούς, αίσθηση πνιγμού κι έντονες ζαλάδες. Τα συμπτώματα εμφανίζονται αμέσως. Το CS κυκλοφορεί σε δύο είδη μιγμάτων. Το CS1 είναι μείγμα 95% CS και 5% silica gel. Το CS2 είναι ένα ανάλογο με το CS1 μείγμα, με τη διαφορά ότι το αφυγραντικό είναι μια ουσία με το εμπορικό όνομα Cab-o-sil, το οποίο, εκτός από την παρεμπόδιση της συσσωμάτωσης της σκόνης του CS, το προστατεύει κι από την υδρόλυση. Με το CS1 ή το CS2 τα συμπτώματα είναι πολύ πιο έντονα και κορυφώνονται αμέσως. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί και στο πλύσιμο μετά τον ψεκασμό, διότι η σκόνη κολλάει στο δέρμα και προκαλεί μεγαλύτερη ζημιά.

Το γεγονός, βέβαια, ότι οι δακρυγόνες ουσίες έχουν -θεωρητικά πάντα- απαγορευτεί στα πεδία των μαχών, δεν εμπόδισε τους ανά τον κόσμο τυράννους να νομιμοποιήσουν την χρήση τους, όσον αφορά κατασταλτικές επιχειρήσεις εναντία στους εντός των κοινωνικών τειχών εξουσιαζόμενους. Η ελληνική αστυνομία διαθέτει δακρυγόνα τύπων CS, αλλά σίγουρα και κάποιο στοκ από τα παλιότερα και λιγότερο αποτελεσματικά CN. Δεν θα θέλαμε να εισέρθουμε σε μια ατέρμονη παράθεση ευφυολογημάτων, όσον αφορά την κατασκευή πρόχειρων προσωπίδων ή άλλων «πατεντών» για την αντιμετώπιση των δακρυγόνων. **Οι εποχές που οι αγωνιζόμενοι μπορούσαν να είναι αποτελεσματικοί, επιθετικά κι αμυντικά, με ένα μαντήλι ή κάτι ανάλογο, απέναντι σε κατασταλτικές δυνάμεις που κάνουν χρήση δακρυγόνων, έχουν παρέλθει, δυστυχώς, ανεπιστρεπτί.** Επίσης θεωρούμε μέγιστη αυταπάτη το να βαυκαλίζεται κανείς πως με μια χειρουργική μάσκα ή μια προσωπίδα για την σκόνη μπορεί να αντιμετωπίσει επαρκώς δολοφονικές επιθέσεις με τέτοιου είδους πολεμικά αέρια.

Ο ορθός, λοιπόν, τρόπος για να αντιμετωπίσεις τα εν λόγω χημικά δηλητήρια είναι ο εξής ένας: προμηθεύσαι ίδιου τύπου και δυνατοτήτων προσωπίδα και φίλτρα με αυτά που διαθέτουν οι δυνάμεις καταστολής. Δεν είναι δύσκολο, ούτε το κόστος είναι δα τόσο μεγάλο που να κάνει την αγορά τους απαγορευτική. Διότι δεν είναι μόνον οι δυνατότητες μάχης που πολλα-

νικών τειχών της Δύσης εξουσιαζόμενους, είναι άκρως δηλωτική για το αληθές του άνωθι συλλογισμού.

Δυνάμεις, λοιπόν, καταστολής δίχως δακρυγόνα; Συγκρουσιακές πορείες στο κέντρο των Αθηνών με την αστυνομία να χρησιμοποιεί «ειρηνικά» (;) μέσα για την χρηστή διαχείριση των «εκτρόπων»; Μάλλον ομοιάζει με όνειρο θερινής νυκτός. Μήπως, όμως, ο ΣΥΡΙΖΑ και τα μακρυά του πλοκάμια στις ιταμές κινηματικές αυταπάτες γνωρίζουν κάτι πιο «βαθύ», που τους επιτρέπει να εκστομίζουν αβίαστα τέτοιας εμβελείας τραγελαφικά φληναφήματα; Οψόμεθα, λοιπόν. Παρ' όλα αυτά, το μόνο που δεν επιδέχεται ουδεμίας αμφισβητήσεως είναι πως όλοι μιλάνε εδώ και καιρό πια με όλους, είτε εκ του σύνεγγυς είτε δια αντιπροσώπων. Τι πολιτικά όντα θα ήταν άλλωστε, αν δεν το έκαναν; Το αριστερό κουρμπέτι είναι εξ άλλου ευρύ και φιλόξενο.

Μιας όμως και το ζήτημα της χρήσης δακρυγόνων έρχεται συχνά με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στο προσκήνιο, θεωρήσαμε ουσιώδες να παρουσιάσουμε κάποιες σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την τυπολογία των πολεμικών αερίων, αλλά και με τις βλάβες που προκαλούν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στον ανθρώπινο οργανισμό. Ας δούμε, λοιπόν, παρακάτω κάποιες βασικές λεπτομέρειες σχετικά με τις ασφυξιογόνες και τις δακρυγόνες ουσίες.

Ασφυξιογόνες ουσίες (choking agents): Οι ασφυξιογόνες ουσίες προσβάλλουν κυρίως το αναπνευστικό σύστημα: μύτη, φάρυγγα, πνεύμονες. Το έσχατο αποτέλεσμα είναι να γεμίζουν οι πνεύμονες με υγρό και να επέρχεται ο θάνατος από ασφυξία.

Χλώριο (clorine). Χημικός τύπος: Cl_2 Αέριο ελαφρώς κιτρινοπράσινο, με την γνωστή μυρωδιά των διαλειμμάτων χλωρίου που κυκλοφορούν για οικιακή χρήση ως απολυμαντικά. Ανήκει στα αλογόνα και είναι πολύ δραστικό. Είναι οξειδωτικό κι απολυμαντικό. Καταστρέφει τους ζωικούς ιστούς, διότι αντικαθιστά το υδρογόνο των πρωτεϊνών. Προκαλεί αμέσως φλεγμονές και γεμίζει τους πνεύμονες με φλέγματα κι αίμα. Εμετοί και διάρροια είναι οι παρενέργειες της δηλητηρίασης με χλώριο. Ερεθίζει τα μάτια και τις πληγές. Είναι βαρύτερο του αέρος.

Φωσγένιο (phosgene). Κωδικά στοιχεία: CG. Χημικός τύπος: $Cl_2C{=}O$. Είναι άχρωμο αέριο. Έχει οσμή φρεσκοκομμένου άχυρου. Δεν έχει άμεσα θανατηφόρα αποτελέσματα. Προκαλεί ασφυξία, διότι γεμίζει τους πνεύμονες με φλέγματα. Είναι τρεις έως τέσσερις φορές βαρύτερο του αέρος. Υδρολύεται με την υγρασία. Δεν είναι εύφλεκτο.

την ίδια, αλλά και πιο έντονη δράση. Είναι έξι έως οκτώ φορές βαρύτερο από τον αέρα. Διασπάται πάνω από τους 300° C. Δεν είναι εύφλεκτο.

Τα άνωθι πολεμικά αέρια δεν χρησιμοποιούνται για την καταστολή αγωνιζομένων εντός των αστικών κέντρων, μιας και, όπως ήδη ανεφέρθη, προκαλούν συνήθως τον θάνατο σε όσους δεν καλύπτουν το αναπνευστικό τους σύστημα με τις απαιτούμενες αντιασφυξιογόνες μάσκες. Επιλέγονται, αν και σπανίως πλέον, από οργανωμένους στρατούς εναντίον άλλων στρατών ή αντάρτικων σχηματισμών.

Δακρυγόνες ουσίες: (tear agents). Οι δακρυγόνες ουσίες προκαλούν δάκρυα, ερεθισμό του δέρματος, εμετούς και ναυτία, με συνέπεια την προσωρινή ανικανότητα του θύματος για δράση. Μιας και τα συμπτώματα είναι, συνήθως, παροδικά, οι δακρυγόνες ουσίες χρησιμοποιούνται για την καταστολή των αγωνιζομένων. Ορισμένες από τις ουσίες αυτές, όταν η πρόκληση θανάτου δεν είναι αυτοσκοπός, μπορούν να χρησιμοποιηθούν επίσης αποτελεσματικά και εναντίον μη οργανωμένων στρατών ή αντάρτικων σχηματισμών, δηλαδή ενόπλων που δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένοι, για να αντιμετωπίσουν έναν χημικό πόλεμο, ακόμη και χαμηλής έντασης. Όταν χρησιμοποιηθούν σε κλειστό χώρο προκαλούν σοβαρότερες βλάβες και συχνότατα ακόμη και τον θάνατο. Τα δακρυγόνα έκαναν την εμφάνιση τους προς το τέλος της Α' παγκόσμιας ανθρωποσφαγής.

Βρωμοβενζοακετονιτρίλιο (bromobenzocyanide). Κωδικά στοιχεία: CA. Χημικός τύπος: $C_6H_6CHBrCN$. Είναι άχρωμη κρυσταλλική ουσία. Τήκεται στους 25°C. Έχει οσμή σάπιων φρούτων. Διαλύεται στην αλκοόλη, στο χλωροφόρμιο ή στην ακετόνη. Ζέει στους 242°C. Είναι τοξική ουσία. Προκαλεί ακατάσχετα δάκρυα, πονοκέφαλο και ναυτία. Με τον ιδρώτα, σχηματίζει διαλείμματα που προκαλούν φλόγωση στο δέρμα, ιδιαίτερα στο πρόσωπο, στη μύτη και γύρω από τα μάτια. Οι ατμοί του είναι έξι έως επτά φορές βαρύτεροι του αέρος. Υδρολύεται ελάχιστα. Είναι ισχυρό διαβρωτικό των συνηθισμένων μετάλλων. Αντιδρά με το σίδηρο με έκρηξη. Αυτή είναι και η σπουδαιότερη αιτία που πλέον δεν χρησιμοποιείται.

Χλωροακετοφαινόνη (chloroacetophenone). Είναι γνωστή κι ως ΜΑΚΕ. Κωδικά στοιχεία: CN. Χημικός τύπος: $C_6H_5C(O)(CH_2Cl)$. Είναι άχρωμη κρυσταλλική ουσία με μυρωδιά ανθέων. Διαλύεται σε κοινούς διαλύτες. Τήκεται στους 25°C και ζέει με ταυτόχρονη διάσπαση στους 248°C. Οι ατμοί του είναι τρεις έως πέντε φορές βαρύτεροι του αέρα. Έχει, εδώ και καιρό, εγκαταλειφθεί

κυκλοφορεί σε δύο είδη μιγμάτων. Το CS1 είναι μείγμα 95% CS και 5% silica gel. Το CS2 είναι ένα ανάλογο με το CS1 μείγμα, με τη διαφορά ότι το αφυγραντικό είναι μια ουσία με το εμπορικό όνομα Cab-o-sil, το οποίο, εκτός από την παρεμπόδιση της συσσωμάτωσης της σκόνης του CS, το προστατεύει κι από την υδρόλυση. Με το CS1 ή το CS2 τα συμπτώματα είναι πολύ πιο έντονα και κορυφώνονται αμέσως. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί και στο πλύσιμο μετά τον ψεκασμό, διότι η σκόνη κολλάει στο δέρμα και προκαλεί μεγαλύτερη ζημιά.

Το γεγονός, βέβαια, ότι οι δακρυγόνες ουσίες έχουν -θεωρητικά πάντα- απαγορευτεί στα πεδία των μαχών, δεν εμπόδισε τους ανά τον κόσμο τυράννους να νομιμοποιήσουν την χρήση τους, όσον αφορά κατασταλτικές επιχειρήσεις εναντία στους εντός των κοινωνικών τειχών εξουσιαζόμενους. Η ελληνική αστυνομία διαθέτει δακρυγόνα τύπων CS, αλλά σίγουρα και κάποιο στοκ από τα παλιότερα και λιγότερο αποτελεσματικά CN. Δεν θα θέλαμε να εισέρθουμε σε μια ατέρμονη παράθεση ευφυολογημάτων, όσον αφορά την κατασκευή πρόχειρων προσωπίδων ή άλλων «πατεντών» για την αντιμετώπιση των δακρυγόνων. **Οι εποχές που οι αγωνιζόμενοι μπορούσαν να είναι αποτελεσματικοί, επιθετικά κι αμυντικά, με ένα μαντήλι ή κάτι ανάλογο, απέναντι σε κατασταλτικές δυνάμεις που κάνουν χρήση δακρυγόνων, έχουν παρέλθει, δυστυχώς, ανεπιστρεπτί.** Επίσης θεωρούμε μέγιστη αυταπάτη το να βαυκαλίζεται κανείς πως με μια χειρουργική μάσκα ή μια προσωπίδα για την σκόνη μπορεί να αντιμετωπίσει επαρκώς δολοφονικές επιθέσεις με τέτοιου είδους πολεμικά αέρια.

Ο ορθός, λοιπόν, τρόπος για να αντιμετωπίσεις τα εν λόγω χημικά δηλητήρια είναι ο εξής ένας: προμηθεύεσαι ίδιου τύπου και δυνατοτήτων προσωπίδα και φίλτρα με αυτά που διαθέτουν οι δυνάμεις καταστολής. Δεν είναι δύσκολο, ούτε το κόστος είναι δα τόσο μεγάλο που να κάνει την αγορά τους απαγορευτική. Διότι δεν είναι μόνον οι δυνατότητες μάχης που πολλαπλασιάζονται με την χρήση των κατάλληλων αντιασφυξιογόνων μασκών, αλλά και η ευχέρεια στο να βοηθήσουμε έναν αγωνιζόμενο που έχει χάσει τις αισθήσεις ή τον προσανατολισμό του ν' αποφύγει τη σύλληψη. Και τούτο αποτελεί, αν μη τι άλλο, υψίστης σημασίας ζητούμενο.

σύντροφοι για την ***Αναρχική απελευθερωτική δράση***

Σχετικά βιβλία: *Χημικός και Βιολογικός πόλεμος: από τις Πλαταιές στο Τόκιο και την Βαγδάτη*, Γεώργιος Ε. Μανουσάκης

Οι άνθρωποι με τις πολλές αφηγήσεις: τα φαντάσματα της Ιστορίας

Ποιο ΕΙΝΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΑΥΤΟ που έχει το δικαίωμα να κατέχει τη μνήμη; Ποιος είναι ο κάτοχος της μνήμης και της αλήθειας; Υπάρχει μια παγκόσμια Ιστορία ή πολλές ιστορίες που συγχωνεύονται σε μία; Με αφορμή το έργο του Wolf, συζητάμε για άλλη μια φορά το νόημα της Ιστορίας.

Όταν ο Wolf στο έργο του *Η Ευρώπη κι οι λαοί χωρίς ιστορία*, ανέφερε τον όρο, τον διαπραγματεύτηκε με μια ειρωνική διάθεση απέναντι στη Ευρώπη, που θεώρησε τον εαυτό της κάτοχο της Ιστορίας, με τον ίδιο τρόπο που θεώρησε και τον υπόλοιπο κόσμο ως πεδίο δόξης λαμπρό για την εξάπλωση των επιχειρήσεών της, θανατώνοντας τις ιστορίες των άλλων λαών, που δεν ένιωσαν την ανάγκη να διασφαλίσουν μια καλύτερη θέση στην πυραμίδα της εξουσίας, διαχειριζόμενοι το παρελθόν και τη μνήμη. Είχαμε μιλήσει παλιότερα για την ιστορία και το ρόλο της, αλλά και την αποδοχή του όρου ιστορίες. Η διασφάλιση μιας αντικειμενικής ιστορίας είναι ένα ζήτημα για μας που δεν τίθεται καν. Απεναντίας, τοποθετούμαστε με αυτούς που πηγαίνουν τη συζήτηση σε άλλες πιο γόνιμες αναζητήσεις.

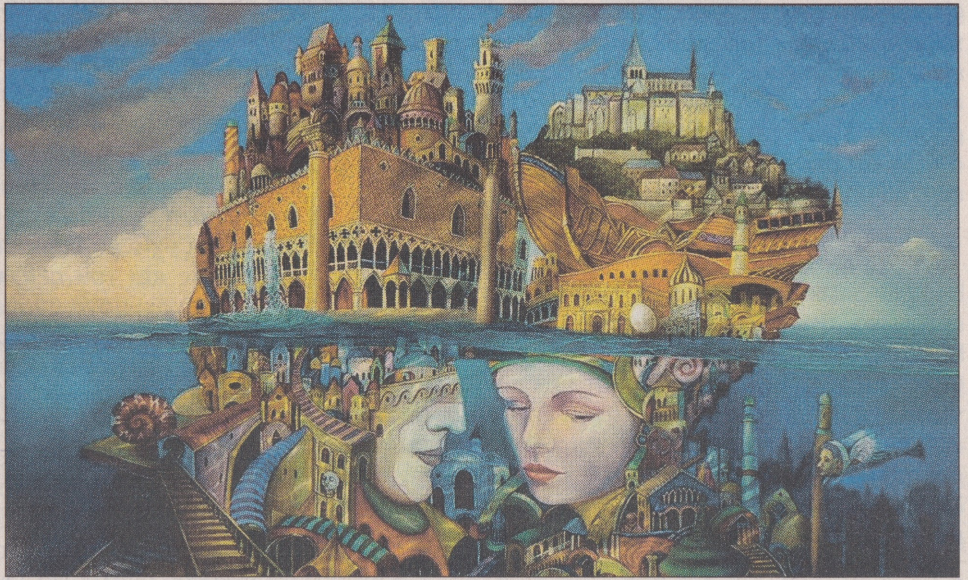
Είναι καλό να μιλάμε για ιστορίες, γιατί με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζουμε την ανάγκη των ανθρώπων να διαφυλάξουν έναν τρόπο ζωής και μνήμες μακραίωνες και σταθερές. Η επικράτηση μιας ιστορίας και της Ιστορίας ως επιστήμης διασφάλισε την παγίωση ενός συγκεκριμένου τρόπου ή συγκεκριμένων αποδεκτών μεθόδων να συντίθεται ως μια μακραίωνη σάγκα της εξουσίας, δομημένη με χειρουργική ακρίβεια, για να καθορίσει τη λογική και την φυσιολογία της σκέψης. Αυτό που είμαστε σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με τον τρόπο που βλέπουμε ένα συλλογικό και ατομικό παρελθόν.

Η ανθρωπολογία αρέσκεται από την

είναι εξαιρετικά απίθανο να επιστρέψουν κάποια στιγμή σε μια κατάσταση εξισορρόπησης. Οι συνάφειες εντός των κοινωνικών σχηματισμών διέπονται από εντάσεις, αντιθέσεις και ρήξεις, ενώ παράλληλα είναι έκθετες στις πιέσεις που ασκούνται στα ευρύτερα πεδία αλληλεπίδρασης που τις περιβάλλουν.

Η μαρξιστική αυτή άποψη για τις αντιθέσεις που συγκροτούν την κοινωνία, που πήγαζαν από τις αντιθέσεις στην Ιστορία του Χέγκελ, θα πρέπει να αναχθούν στην αρχική τους πηγή: στις αρχαίες φιλοσοφίες, που βίωσαν τις αντιθέσεις και τις ενσωμάτωσαν στις παρατηρήσεις τους για την ίδια τη φύση. Πράγματι, η φύση εμπεριέχει αντιθέσεις. Ό,τι δομείται σε αυτήν, λογικό είναι να φέρει κληρονομημένη εγγενώς την αντίθεση. Το να μιλάμε για την σύγκρουση στην Ιστορία ή την Κοινωνία, είναι σα να ξεκινάμε τη συζήτηση απ' τη μέση. Η αντίθεση προϋπήρχε στο φυσικό κόσμο, που μέσα στο μύλο του πολιτισμού έχτισε τα θεμέλια της σύγκρουσης. Η σύγκρουση είναι αντίθεση, η αντίθεση όμως δεν είναι απλώς σύγκρουση, είναι πολλά περισσότερα: συσσωμάτωση, αλληλεπίδραση, κίνηση, επιστροφή, εντροπία και πολλά ακόμη. Εμείς απομονώσαμε στο μικροσκόπιο τον κόκκο της σύγκρουσης, τον μεγεθύναμε και είπαμε τελεσίδικα πως ο άνθρωπος είναι μονάχα αυτό, κλείνοντάς τον στο ασφαλές καταφύγιο της μονομέρειας.

Εν ολίγοις, ίσως θα πρέπει να σκεφτούμε πάλι ότι οι αντιθέσεις είναι αυτές που συγκροτούν κι αυτές τις πρώτες κοινότητες, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μιλάμε για αγώνα επιβολής, για σύγκρουση εξουσίας. Η αντίθεση βρίσκεται μέσα μας και γύρω μας. Αυτό μπορεί να φέρει σύνθεση, αλλά και σύγκρουση, πράγματι. Μπορεί να φέρει ανισορροπία, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι κάποιος πρέπει να

επόμενο. Η ιστορία μετατρέπεται έτσι σε αφήγηση για την προαγωγή της αρετής, για τη νίκη των ενάρετων επί των φαύλων. Συχνά αυτό μετασχηματίζεται σε αφήγημα όπου οι νικητές αποδεικνύουν ότι είναι καλοί και ενάρετοι δια της νίκης. Εάν η ιστορία συνιστά την εκδίπλωση ενός ηθικού στόχου στον χρόνο, τότε όσοι διεκδικούν αυτό τον στόχο αποτελούν, με βάση το γεγονός αυτό, τους εκλεκτούς φορείς της ιστορίας. Και παρακάτω επισημαίνει: *Μετατρέποντας τα ονόματα σε πράγματα δημιουργούμε παραπλανητικά μοντέλα της πραγματικότητας.*

Η ιστορία ονοματίζει, κάνοντας τον κόσμο και τα πράγματα να υπάρχουν ως συμπαγή σύνολα, που εξυπηρετούν έναν νοητό σκοπό. Ένα κράτος είναι υπαρκτό, επειδή ονοματίστηκε ως τέτοιο, επειδή αναπτύχθηκαν οι θεωρητικοί όροι της ύπαρξής του. Ένα έθνος είναι ενιαίο και

απανθρωπιά στις πλέον ανατριχιαστικές της διαστάσεις. Οι απολίτιστοι έπρεπε να ευθυγραμμιστούν, ώστε να μη σταθούν εμπόδιο στη γεωγραφική και οικονομική εξάπλωση της οικονομικής μηχανής του αναδυόμενου καπιταλιστικού συστήματος.

Μαζί με τον καπιταλισμό άλλαζε κι η αντίληψη για τον κόσμο, μεταβαλλόταν κι η πνευματικότητά του, οι αναζητήσεις έγιναν πιο υλικές. Πριν την κυριαρχία του καπιταλισμού, που εξημέρωσε τα πάθη και λείανε τις γωνίες της αγριότητας, είτε κανείς ήταν ακραιφνής συντηρητικός είτε προοδευτικός, υπάκουε σε εσωτερικούς κανόνες τιμής, είχε προσωπικές αξίες, είχε κάποια «ιερά», που δε θα παραβίαζε ποτέ. **Η απαξίωση κάθε αρχής, προκειμένου να επεκταθεί η μηχανή, με κάθε κόστος, έβγαλε τον άνθρωπο μέσα από τον άνθρωπο. Τον έκανε χωρίς αξία.**

τον διαπραγματεύτηκε με μια ειρωνική διάθεση απέναντι στη Ευρώπη, που θεώρησε τον εαυτό της κάτοχο της Ιστορίας, με τον ίδιο τρόπο που θεώρησε και τον υπόλοιπο κόσμο ως πεδίο δόξης λαμπρό για την εξάπλωση των επιχειρήσεών της, θανατώνοντας τις ιστορίες των άλλων λαών, που δεν ένιωσαν την ανάγκη να διασφαλίσουν μια καλύτερη θέση στην πυραμίδα της εξουσίας, διαχειριζόμενοι το παρελθόν και τη μνήμη. Είχαμε μιλήσει παλιότερα για την ιστορία και το ρόλο της, αλλά και την αποδοχή του όρου ιστορίες. Η διασφάλιση μιας αντικειμενικής ιστορίας είναι ένα ζήτημα για μας που δεν τίθεται καν. Απεναντίας, τοποθετούμαστε με αυτούς που πηγαίνουν τη συζήτηση σε άλλες πιο γόνιμες αναζητήσεις.

Είναι καλό να μιλάμε για ιστορίες, γιατί με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζουμε την ανάγκη των ανθρώπων να διαφυλάξουν έναν τρόπο ζωής και μνήμες μακραίωνες και σταθερές. Η επικράτηση μιας ιστορίας και της Ιστορίας ως επιστήμης διασφάλισε την παγίωση ενός συγκεκριμένου τρόπου ή συγκεκριμένων αποδεκτών μεθόδων να συντίθεται ως μια μακραίωνη σάγκα της εξουσίας, δομημένη με χειρουργική ακρίβεια, για να καθορίσει τη λογική και την φυσιολογία της σκέψης. Αυτό που είμαστε σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με τον τρόπο που βλέπουμε ένα συλλογικό και ατομικό παρελθόν.

Η ανθρωπολογία αρέσκεται από την πλευρά της στην παρατήρηση του διαφορετικού με έναν τρόπο φιλάρεσκο, εγκιβωτίζοντας την ιδιαιτερότητα μέσα σε γενικεύσεις και κανόνες. Οι λαοί που κυνηγούν τρώνε έτσι το φαγητό τους κι οργανώνουν με έναν συγκεκριμένο τρόπο τη σκέψη τους, όπως κι οι άλλοι που βρίσκονται μίλια μακριά, σε τελείως διαφορετικά περιβάλλοντα. Η ιστορία λαμβάνει υπόψη της τις ιδιαιτερότητες ως παραδείγματα στο μεγάλο χωνευτήρι της προόδου: το ιδιαίτερο που δεν αφομοιώνεται μένει πίσω. Κι επειδή ο πλανήτης πια δεν είναι αρκετός, εξολοθρεύεται. Η ανθρωπολογία παρατηρεί την ιδιαιτερότητα, την καταγράφει, την τυποποιεί σε κανόνες παρατήρησης, αλλά το χειρότερο: τη φέρνει στο φως

θέσεις που συγκροτούν την κοινωνία, που πήγαζαν από τις αντιθέσεις στην Ιστορία του Χέγκελ, θα πρέπει να αναχθούν στην αρχική τους πηγή: στις αρχαίες φιλοσοφίες, που βίωσαν τις αντιθέσεις και τις ενσωμάτωσαν στις παρατηρήσεις τους για την ίδια τη φύση. Πράγματι, η φύση εμπεριέχει αντιθέσεις. Ό,τι δομείται σε αυτήν, λογικό είναι να φέρει κληρονομημένη εγγενώς την αντίθεση. Το να μιλάμε για την σύγκρουση στην Ιστορία ή την Κοινωνία, είναι σα να ξεκινάμε τη συζήτηση απ' τη μέση. Η αντίθεση προϋπήρχε στο φυσικό κόσμο, που μέσα στο μύλο του πολιτισμού έχτισε τα θεμέλια της σύγκρουσης. Η σύγκρουση είναι αντίθεση, η αντίθεση όμως δεν είναι απλώς σύγκρουση, είναι πολλά περισσότερα: συσσωμάτωση, αλληλεπίδραση, κίνηση, επιστροφή, εντροπία και πολλά ακόμη. Εμείς απομονώσαμε στο μικροσκόπιο τον κόκκο της σύγκρουσης, τον μεγεθύναμε και είπαμε τελεσίδικα πως ο άνθρωπος είναι μονάχα αυτό, κλείνοντάς τον στο ασφαλές καταφύγιο της μονομέρειας.

Εν ολίγοις, ίσως θα πρέπει να σκεφτούμε πάλι ότι οι αντιθέσεις είναι αυτές που συγκροτούν κι αυτές τις πρώτες κοινότητες, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μιλάμε για αγώνα επιβολής, για σύγκρουση εξουσίας. Η αντίθεση βρίσκεται μέσα μας και γύρω μας. Αυτό μπορεί να φέρει σύνθεση, αλλά και σύγκρουση, πράγματι. Μπορεί να φέρει ανισορροπία, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι κάποιος πρέπει να καλύψει τα κενά και να επιβληθεί. Δεν σημαίνει ότι χρειαζόμαστε τον αφέντη, που θα εκπολιτίσει τα συναισθήματά μας.

Ποιοι είναι αυτοί που δεν έχουν ιστορία;

Μέσα στους «λαούς χωρίς ιστορία», ο Wolf εντάσσει όχι μόνο τους άγριους κι απολίτιστους λαούς, αλλά και όσους δεν έχουν φωνή στην επίσημη δυτική ιστορία: τους χωρικούς, τους εργάτες, τους μετανάστες και τις καταπιεσμένες μειονότητες. Οι «λαοί χωρίς ιστορία» θεωρήθηκαν απομονωμένοι. Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να είναι απομονωμένος κι ανεπηρέαστος στο παιγνίδι αυτό της επικράτησης. Όσο ο ένας κόσμος εξουσίας προσπαθεί να επεκτείνει τα

επόμενο. Η ιστορία μετατρέπεται έτσι σε αφήγηση για την προαγωγή της αρετής, για τη νίκη των ενάρετων επί των φαύλων. Συχνά αυτό μετασχηματίζεται σε αφήγημα όπου οι νικητές αποδεικνύουν ότι είναι καλοί και ενάρετοι δια της νίκης. Εάν η ιστορία συνιστά την εκδίπλωση ενός ηθικού στόχου στον χρόνο, τότε όσοι διεκδικούν αυτό τον στόχο αποτελούν, με βάση το γεγονός αυτό, τους εκλεκτούς φορείς της ιστορίας. Και παρακάτω επισημαίνει: *Μετατρέποντας τα ονόματα σε πράγματα δημιουργούμε παραπλανητικά μοντέλα της πραγματικότητας.*

Η ιστορία ονοματίζει, κάνοντας τον κόσμο και τα πράγματα να υπάρχουν ως συμπαγή σύνολα, που εξυπηρετούν έναν νοητό σκοπό. Ένα κράτος είναι υπαρκτό, επειδή ονοματίστηκε ως τέτοιο, επειδή αναπτύχθηκαν οι θεωρητικοί όροι της ύπαρξής του. Ένα έθνος είναι ενιαίο και συμπαγές, αφ' ότου πήρε σχήμα στη δυτική αφήγηση ως τέτοιο. Και σε κάθε περίπτωση, το καλό, το ενάρετο, το δίκαιο απέκτησε συγκεκριμένα στοιχεία και συγκεκριμένη μορφή. Αυτή η παρατήρηση φωτίζει καλύτερα κι όσους δεν μπήκαν στο παιγνίδι της Ιστορίας, δεν ανέπτυξαν επιστημονικές μεθόδους, για να διατηρήσουν τη μνήμη ως μαρμάρινο μαυσωλείο των ηρωικών κι ενάρετων προγόνων.

Πώς διαμορφώνεται σήμερα η Ιστορία;

Οι «λαοί χωρίς ιστορία», που επέλεξαν έναν άλλο τρόπο ζωής, που διαποτίστηκαν από πνευματικές αναζητήσεις σε άλλα μονοπάτια, πολύ πιο ρευστά και αλληλεπιδρώντα με το φυσικό στοιχείο,

απανθρωπιά στις πλέον ανατριχιαστικές της διαστάσεις. Οι απολίτιστοι έπρεπε να ευθυγραμμιστούν, ώστε να μη σταθούν εμπόδιο στη γεωγραφική και οικονομική εξάπλωση της οικονομικής μηχανής του αναδυόμενου καπιταλιστικού συστήματος.

Μαζί με τον καπιταλισμό άλλαζε κι η αντίληψη για τον κόσμο, μεταβαλλόταν κι η πνευματικότητά του, οι αναζητήσεις έγιναν πιο υλικές. Πριν την κυριαρχία του καπιταλισμού, που εξημέρωσε τα πάθη και λείανε τις γωνίες της αγριότητας, είτε κανείς ήταν ακραιφνής συντηρητικός είτε προοδευτικός, υπάκουε σε εσωτερικούς κανόνες τιμής, είχε προσωπικές αξίες, είχε κάποια «ιερά», που δε θα παραβίαζε ποτέ. **Η απαξίωση κάθε αρχής, προκειμένου να επεκταθεί η μηχανή, με κάθε κόστος, έβγαλε τον άνθρωπο μέσα από τον άνθρωπο. Τον έκανε χωρίς αξία.**

Ακόμη κι η Ιστορία έχει πάρει τις εφήμερες διαστάσεις που επικαλούνταν ο Orwell στο *1984*. **Δεν μιλάμε πια για παραποίηση του παρελθόντος, αλλά εδώ και καιρό για παραποίηση του παρόντος.** Με τη συνειδητοποίηση ότι το παρελθόν στα χέρια ορισμένων έχει πολιτική αξία και είναι ισχυρό εξουσιαστικό όπλο πνευματικού ελέγχου, το παρόν έγινε πιο υποψιασμένο απέναντι στην υστεροφημία του. Αυτό-διαμορφώνεται, προκειμένου να υπηρετήσει ως παρελθόν μια μέλλουσα στιγμή. Ό,τι καταγράφεται σήμερα από επίσημες πηγές πληροφόρησης, ιδιαίτερα στα διαδικτυακά χρόνια είναι αυτομάτως φιλτραρισμένη πηγή της «αλήθειας». Απ' τη μια έχουμε πρόσβαση σε οποιοδήποτε σημείο του

πιο γόνιμες αναζητήσεις.

Είναι καλό να μιλάμε για ιστορίες, γιατί με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζουμε την ανάγκη των ανθρώπων να διαφυλάξουν έναν τρόπο ζωής και μνήμες μακραίωνες και σταθερές. Η επικράτηση μιας ιστορίας και της Ιστορίας ως επιστήμης διασφάλισε την παγίωση ενός συγκεκριμένου τρόπου ή συγκεκριμένων αποδεκτών μεθόδων να συντίθεται ως μια μακραίωνη σάγκα της εξουσίας, δομημένη με χειρουργική ακρίβεια, για να καθορίσει τη λογική και την φυσιολογία της σκέψης. Αυτό που είμαστε σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με τον τρόπο που βλέπουμε ένα συλλογικό και ατομικό παρελθόν.

Η ανθρωπολογία αρέσκεται από την πλευρά της στην παρατήρηση του διαφορετικού με έναν τρόπο φιλάρεσκο, εγκιβωτίζοντας την ιδιαιτερότητα μέσα σε γενικεύσεις και κανόνες. Οι λαοί που κυνηγούν τρώνε έτσι το φαγητό τους κι οργανώνουν με έναν συγκεκριμένο τρόπο τη σκέψη τους, όπως κι οι άλλοι που βρίσκονται μίλια μακριά, σε τελείως διαφορετικά περιβάλλοντα. Η ιστορία λαμβάνει υπόψη της τις ιδιαιτερότητες ως παραδείγματα στο μεγάλο χωνευτήρι της προόδου: το ιδιαίτερο που δεν αφομοιώνεται μένει πίσω. Κι επειδή ο πλανήτης πια δεν είναι αρκετός, εξολοθρεύεται. Η ανθρωπολογία παρατηρεί την ιδιαιτερότητα, την καταγράφει, την τυποποιεί σε κανόνες παρατήρησης, αλλά το χειρότερο: τη φέρνει στο φως της πολιτισμικής ομοιομορφίας.

Το *λάθρα βιώσας* του Επίκουρου είναι μερικές φορές σοφή επιλογή, για να γλιτώσει κανείς απ' τα δίχτυα της πανοπτικής εξουσίας. Οπότε, η ανθρωπολογία ξετρύπωσε επιτυχώς, ακόμη κι άθελά της μερικές φορές, το μυστικό της φύσης. Και κάποιοι ήξεραν τι να κάνουν με αυτό το μυστικό. Ο Wolf λέει: *Ταυτόχρονα, θα πρέπει να έχουμε συνεχώς κατά νου ότι τα στοιχεία οποιουδήποτε σχηματισμού σπάνια είναι σταθερά, ενώ και πολλά περισσότερα: συσσωμάτωση, αλληλεπίδραση, κίνηση, επιστροφή, εντροπία και πολλά ακόμη.* Εμείς απομονώσαμε στο μικροσκόπιο τον κόκκο της σύγκρουσης, τον μεγεθύναμε και είπαμε τελεσίδικα πως ο άνθρωπος είναι μονάχα αυτό, κλείνοντάς τον στο ασφαλές καταφύγιο της μονομέρειας.

Εν ολίγοις, ίσως θα πρέπει να σκεφτούμε πάλι ότι οι αντιθέσεις είναι αυτές που συγκροτούν κι αυτές τις πρώτες κοινότητες, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μιλάμε για αγώνα επιβολής, για σύγκρουση εξουσίας. Η αντίθεση βρίσκεται μέσα μας και γύρω μας. Αυτό μπορεί να φέρει σύνθεση, αλλά και σύγκρουση, πράγματι. Μπορεί να φέρει ανισορροπία, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι κάποιος πρέπει να καλύψει τα κενά και να επιβληθεί. Δεν σημαίνει ότι χρειαζόμαστε τον αφέντη, που θα εκπολιτίσει τα συναισθήματά μας.

Ποιοι είναι αυτοί που δεν έχουν ιστορία;

Μέσα στους «λαούς χωρίς ιστορία», ο Wolf εντάσσει όχι μόνο τους άγριους κι απολίτιστους λαούς, αλλά και όσους δεν έχουν φωνή στην επίσημη δυτική ιστορία: τους χωρικούς, τους εργάτες, τους μετανάστες και τις καταπιεσμένες μειονότητες. Οι «λαοί χωρίς ιστορία» θεωρήθηκαν απομονωμένοι. Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να είναι απομονωμένος κι ανεπηρέαστος στο παιγνίδι αυτό της επικράτησης. Όσο ο ένας κόσμος εξουσίας προσπαθεί να επεκτείνει τα όριά του, τόσο οι άλλοι, οι ανίσχυροι του κοινωνικού δαρβινισμού, αρχικά ξαφνιασμένοι από το καινούριο, έπειτα χωρίς να το κατανοούν, δεν προλαβαίνουν να αντιδράσουν στους εισβολείς.

Είναι πολύ σημαντική η παρατήρηση, ότι *όλη η ιστορία της Δύσης στηρίζεται σε ένα παραπλανητικό αναπτυξιακό μοντέλο, επειδή μετατρέπει την ιστορία σε μια αφήγηση ηθικής επιτυχίας, σε έναν αγώνα χρόνου, όπου ο κάθε δρομέας παραδίδει τη δάδα της ελευθερίας στον σε αφήγημα όπου οι νικητές αποδεικνύουν ότι είναι καλοί και ενάρετοι δια της νίκης. Εάν η ιστορία συνιστά την εκδίπλωση ενός ηθικού στόχου στον χρόνο, τότε όσοι διεκδικούν αυτό τον στόχο αποτελούν, με βάση το γεγονός αυτό, τους εκλεκτούς φορείς της ιστορίας.* Και παρακάτω επισημαίνει: *Μετατρέποντας τα ονόματα σε πράγματα δημιουργούμε παραπλανητικά μοντέλα της πραγματικότητας.*

Η ιστορία ονοματίζει, κάνοντας τον κόσμο και τα πράγματα να υπάρχουν ως συμπαγή σύνολα, που εξυπηρετούν έναν νοητό σκοπό. Ένα κράτος είναι υπαρκτό, επειδή ονοματίστηκε ως τέτοιο, επειδή αναπτύχθηκαν οι θεωρητικοί όροι της ύπαρξής του. Ένα έθνος είναι ενιαίο και συμπαγές, αφ' ότου πήρε σχήμα στη δυτική αφήγηση ως τέτοιο. Και σε κάθε περίπτωση, το καλό, το ενάρετο, το δίκαιο απέκτησε συγκεκριμένα στοιχεία και συγκεκριμένη μορφή. Αυτή η παρατήρηση φωτίζει καλύτερα κι όσους δεν μπήκαν στο παιγνίδι της Ιστορίας, δεν ανέπτυξαν επιστημονικές μεθόδους, για να διατηρήσουν τη μνήμη ως μαρμάρινο μαυσωλείο των ηρωικών κι ενάρετων προγόνων.

Πώς διαμορφώνεται σήμερα η Ιστορία;

Οι «λαοί χωρίς ιστορία», που επέλεξαν έναν άλλο τρόπο ζωής, που διαποτίστηκαν από πνευματικές αναζητήσεις σε άλλα μονοπάτια, πολύ πιο ρευστά και αλληλεπιδρώντα με το φυσικό στοιχείο, δεν ένιωσαν την ανάγκη να παγιώσουν ένα παρελθόν με βάση πρότυπα, έσβησαν ως ανίσχυροι, ως μη επαρκείς να ζήσουν στο Νέο Κόσμο.

Δεν είναι τυχαίο, ότι οι πιο βίαια ρημαγμένες αποικίες ονομάστηκαν Νέος Κόσμος: ήταν η ευκαιρία να ξαναμοιραστεί το παιγνίδι σε καινούρια εδάφη, όπου δεν είχε φτάσει ακόμη η πολιτισμένη μπότα. Εκεί δοκιμάστηκαν τα πληρέστερα πολιτικά πειράματα, δόθηκαν οι σκληρότερες μάχες και αναδείχτηκε η νομική εξάπλωση της οικονομικής μηχανής του αναδυόμενου καπιταλιστικού συστήματος.

Μαζί με τον καπιταλισμό άλλαζε κι η αντίληψη για τον κόσμο, μεταβαλλόταν κι η πνευματικότητά του, οι αναζητήσεις έγιναν πιο υλικές. Πριν την κυριαρχία του καπιταλισμού, που εξημέρωσε τα πάθη και λείανε τις γωνίες της αγριότητας, είτε κανείς ήταν ακραιφνής συντηρητικός είτε προοδευτικός, υπάκουε σε εσωτερικούς κανόνες τιμής, είχε προσωπικές αξίες, είχε κάποια «ιερά», που δε θα παραβίαζε ποτέ. **Η απαξίωση κάθε αρχής, προκειμένου να επεκταθεί η μηχανή, με κάθε κόστος, έβγαλε τον άνθρωπο μέσα από τον άνθρωπο. Τον έκανε χωρίς αξία.**

Ακόμη κι η Ιστορία έχει πάρει τις εφιάλτες...

Ακόμη κι η Ιστορία έχει πάρει τις εφήμερες διαστάσεις που επικαλούνταν ο Orwell στο *1984*. **Δεν μιλάμε πια για παραποίηση του παρελθόντος, αλλά εδώ και καιρό για παραποίηση του παρόντος.** Με τη συνειδητοποίηση ότι το παρελθόν στα χέρια ορισμένων έχει πολιτική αξία και είναι ισχυρό εξουσιαστικό όπλο πνευματικού ελέγχου, το παρόν έγινε πιο υποψιασμένο απέναντι στην υστεροφημία του. Αυτό-διαμορφώνεται, προκειμένου να υπηρετήσει ως παρελθόν μια μέλλουσα στιγμή. Ό,τι καταγράφεται σήμερα από επίσημες πηγές πληροφόρησης, ιδιαίτερα στα διαδικτυακά χρόνια είναι αυτομάτως φιλτραρισμένη πηγή της «αλήθειας». Απ' τη μια έχουμε πρόσβαση σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη γη -κι όχι μόνο- κι απ' την άλλη, ξέρουμε όσα πρέπει να γνωρίζουμε για αυτό το σημείο· ο φορέας της γνώσης έχει επιλέξει για μας αυτό που αξίζει να σημειώσουμε.

Παλιά φανταζόμασταν ό,τι δε βλέπαμε, τώρα βλέπουμε ό,τι φαντάστηκε κάποιος άλλος για μας: ένα ιδανικό τουριστικό προορισμό, έναν ειδυλλιακό παράδεισο, έναν φανατικό αντίπαλο, που απειλεί την ύπαρξή μας, έναν παράνομο ή έναν

συνέχεια στη σελ. 16

συνέχεια από τη σελ. 15

καταξιωμένο. Οι βασικές αξίες είναι ακαθόριστες, ορίζονται ανά πάσα στιγμή κατά πώς βολεύει. Εκείνο που συντηρεί κατά βάση μια επιλογή ζωής είναι εκείνο που εξυπηρετεί ένα συμφέρον. Βασικό κριτήριο του έξυπνου ανθρώπου, που βαδίζει στο πνεύμα της εποχής, είναι το συμφέρον. Αυτό κρίνει τις αποτελεσματικές επιλογές. Και συμφέρον είναι ό,τι διατηρεί τη συντήρηση ενός μαζικού τρόπου ζωής, ό,τι δεν μας ξεχωρίζει απ' το σύνολο, ώστε να μας αναγκάσει να γίνουμε ο εαυτός μας.

Το σπάσιμο του ασφυκτικού κύκλου

Η διαφορετικότητα, είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε κοινωνικό, είναι, ως επί το πλείστον, μια έννοια-στίγμα. Η βεβαιότητα ότι αυτός ο κόσμος προς κάπου πηγαίνει, βασιζόμενη στα ίδια επιχειρήματα με την άποψη ότι η γη είναι επίπεδη, συμβάλλει στο να ξεχωρίσει το έτερο ως την ήρα απ' το στάχυ. **Ό,τι παρωδεί και σαμποτάρει την ομοιομορφία, ό,τι χαλά την ομοιότητα είναι ζιζάνιο που πρέπει να αφανιστεί απ' την απέραντη μονοκαλλιέργεια του παγκόσμιου χωριού.**

Το διαφορετικό δεν χωράει σε καμιά ιστορία αλλά, στην καλύτερη περίπτωση, αντιμετωπίζεται ως εξαίρεση, ως μεμονωμένο περιστατικό, έχοντας την τύχη που είχαν όλα τα διαφορετικά· να αφανιστεί αργά ή γρήγορα ή, το χειρότερο, να φανεί ως ακατανόητη γραφικότητα. Ωστόσο, τα παραμύθια των «κακών» παραλείπουν εντέχνως να αναφερθούν και στο δικό τους αφανισμό με τους ίδιους όρους. Ένας ισχυρός συνήθως χάνει, γιατί τον αντικατέστησαν άλλοι ισχυροί στις επικρατούσες αφηγήσεις. Οι νικητές είναι ατέλειωτοι στο γαϊτανάκι της εξουσίας· ωστόσο, πάντα αποκρύπτεται και συχνά ξεχνιέται -αυτός είναι κι ο στόχος- το γεγονός ότι οι νικητές θα είναι κι αυτοί ηττημένοι αργά ή γρήγορα, όχι έτσι απλώς γιατί κάποιος άλλος θα πάρει τη θέση τους, αλλά επειδή κι η ίδια η εξουσία δεν είναι άτρωτη.

Όσο κι αν αποδύεται τα ανθρώπινα στοιχεία της μέσα στην Ιστορία, όσο κι αν επιλέγει σύμβολα που τη θεοποιούν και την κάνουν να μοιάζει άχρονη κι άτρωτη, η εξουσία θεωρείται ανθρώπινη, όσο κι η Αναρχία. Αλλά η διαφορά της είναι πως, ενώ ξεκινάει απ' τον άνθρωπο, η εξουσία έχει ως στόχο να απανθρωπίσει, ενώ η Αναρχία να θυμίσει ότι ο άνθρωπος γεννήθηκε ελεύθερος και του αξίζει να ζει έτσι: για να νιώθει άνθρωπος όχι μόνο ανάμεσα σε ανθρώπους, αλλά και με σεβασμό μέσα στον κόσμο, χωρίς ν' αποζητάει την επικράτηση επί του κόσμου.

Οι πολλαπλές αφηγήσεις, που δε συνέθλιβαν τον κόσμο, αγαπούσαν τη ζωή όπως γεννιόταν και τέλειωνε σε μια στιγμή σα θρυαλλίδα, δημιουργούσαν μια μνήμη ζώσα, που ανέπνεε από τον αγέρα, όπως κυλούσε ανάμεσα στα φυλλώματα κι όχι σα μια επιστήμη ανάμεσα στις συμπαγείς πολυκατοικίες, μέσα σε αμφιθέατρα και έγκυρες αναλύσεις. Οι πολλαπλές ιστορίες καθρεφτίζουν το σύμπαν, όπως στροβιλίζεται αέναα χωρίς να αναρωτιέται για το βάρος του κόσμου. Το βάρος αυτό δεν είναι μετρήσιμη μονάδα ούτε επιστημονικό μέγεθος· είναι η επιλογή να υπάρχεις σε έναν κόσμο που αποδέχτηκε τον εαυτό του.

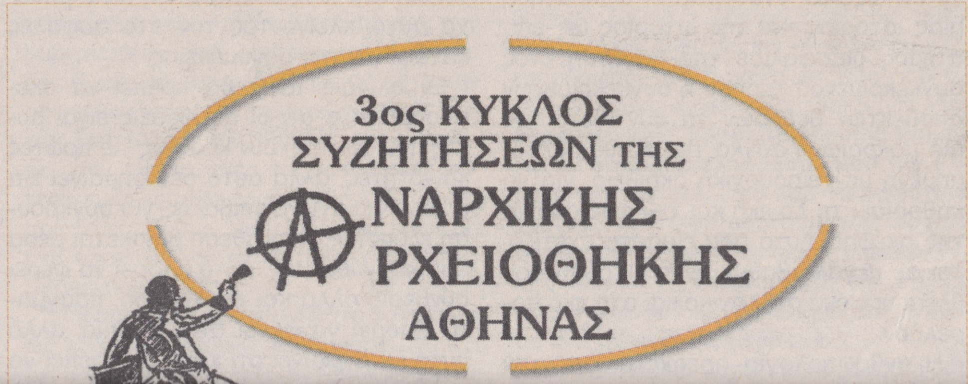
σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

* Όταν στέλνετε ***ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ*** επιστολή ή δέμα, στην ταχυδρομική μας θυρίδα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Λιόλιο, ή στον Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο. Η επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται στη διεύθυνση: diadromi@anarchy.gr

** Η οικονομική ενίσχυση της ***ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** είναι ευπρόσδεκτη με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να είναι *ανιδιοτελής* και να *μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις* (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

**** Τα σημεία όπου μπορείτε να βρείτε τη ***ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** βρίσκονται σε διασυνδεδεμένα άρθρα στα οποία γίνεται παραπομπή από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

εαυτός μας.

Το σπάσιμο του ασφυκτικού κύκλου

Η διαφορετικότητα, είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε κοινωνικό, είναι, ως επί το πλείστον, μια έννοια-στίγμα. Η βεβαιότητα ότι αυτός ο κόσμος προς κάπου πηγαίνει, βασιζόμενη στα ίδια επιχειρήματα με την άποψη ότι η γη είναι επίπεδη, συμβάλλει στο να ξεχωρίσει το έτερο ως την ήρα απ' το στάχυ. **Ό,τι παρωδεί και σαμποτάρει την ομοιομορφία, ό,τι χαλά την ομοιότητα είναι ζιζάνιο που πρέπει να αφανιστεί απ' την απέραντη μονοκαλλιέργεια του παγκόσμιου χωριού.**

Το διαφορετικό δεν χωράει σε καμιά ιστορία αλλά, στην καλύτερη περίπτωση, αντιμετωπίζεται ως εξαίρεση, ως μεμονωμένο περιστατικό, έχοντας την τύχη που είχαν όλα τα διαφορετικά· να αφανιστεί αργά ή γρήγορα ή, το χειρότερο, να φανεί ως ακατανόητη γραφικότητα. Ωστόσο, τα παραμύθια των «κακών» παραλείπουν εντέχνως να αναφερθούν και στο δικό τους αφανισμό με τους ίδιους όρους. Ένας ισχυρός συνήθως χάνει, γιατί τον αντικατέστησαν άλλοι ισχυροί στις επικρατούσες

άνθρωπο, η εξουσία έχει ως στόχο να απανθρωπίσει, ενώ η Αναρχία να θυμίσει ότι ο άνθρωπος γεννήθηκε ελεύθερος και του αξίζει να ζει έτσι: για να νιώθει άνθρωπος όχι μόνο ανάμεσα σε ανθρώπους, αλλά και με σεβασμό μέσα στον κόσμο, χωρίς ν' αποζητάει την επικράτηση επί του κόσμου.

Οι πολλαπλές αφηγήσεις, που δε συνέθλιβαν τον κόσμο, αγαπούσαν τη ζωή όπως γεννιόταν και τέλειωνε σε μια στιγμή σα θρυαλλίδα, δημιουργούσαν μια μνήμη ζώσα, που ανέπνεε από τον αγέρα, όπως κυλούσε ανάμεσα στα φυλλώματα κι όχι σα μια επιστήμη ανάμεσα στις συμπαγείς πολυκατοικίες, μέσα σε αμφιθέατρα και έγκυρες αναλύσεις. Οι πολλαπλές ιστορίες καθρεφτίζουν το σύμπαν, όπως στροβιλίζεται αέναα χωρίς να αναρωτιέται για το βάρος του κόσμου. Το βάρος αυτό δεν είναι μετρήσιμη μονάδα ούτε επιστημονικό μέγεθος· είναι η επιλογή να υπάρχεις σε έναν κόσμο που αποδέχτηκε τον εαυτό του.

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

<u>*μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις*</u> (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

*** Υπενθυμίζουμε ότι η ***ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** δεν διεκδικεί κανενός είδους ...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής προέλευσής τους.

**** Τα σημεία όπου μπορείτε να βρείτε τη ***ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** βρίσκονται σε διασυνδεδεμένα άρθρα στα οποία γίνεται παραπομπή από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

Η ΠΡΕΖΑ ΘΕΡΙΖΕΙ...
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Επειδή Εξάρτηση και Ελευθερία είναι ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΕΣ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ καταστάσεις

Επειδή το παραμύθι περί «ελεύθερης επιλογής» στο ντοπάρισμα δεν μπορεί να ΚΑΛΥΨΕΙ την ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ, τον ΦΟΒΟ, την ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, την ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ, την ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, την ΠΛΗΞΗ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ

3ος ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ο 3ος κύκλος θα πραγματοποιηθεί
(στο Πολυτεχνείο στις 6:30μμ - Κτίριο Γκίνη)

την <u>Πέμπτη 12 ΜΑΡΤΙΟΥ 2015</u> *με θέμα:*

Πορείες, διαδηλώσεις, συλλαλητήρια, το πεζοδρόμιο, η εξέγερση, η αφομοίωση...

την <u>Πέμπτη 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015</u> *με θέμα:*

εντέχνως να αναφερθούν και στο δικό τους αφανισμό με τους ίδιους όρους. Ένας ισχυρός συνήθως χάνει, γιατί τον αντικατέστησαν άλλοι ισχυροί στις επικρατούσες

που αποδέχτηκε τον εαυτό του.

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

